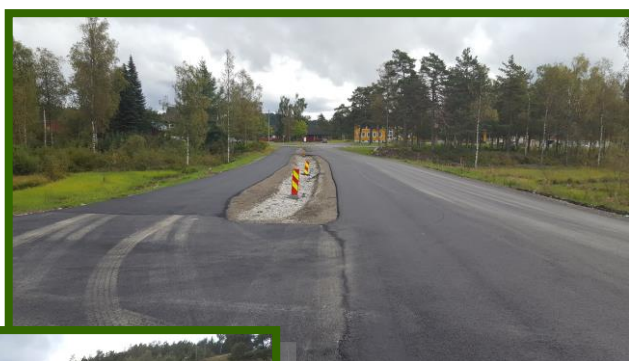

ØKONOMIPLAN (HANDLINGSPROGRAM) 2018-2021

ÅRSBUDSJETT 2018

KOMMUNESTYRETS VEDTAK
12.12.17 PS 99/17

FORORD

Rådmannens forslag til årsbudsjett 2018 og økonomiplan for 2018-2021 presenteres samlet i dette dokumentet. Forslaget består av en driftsdel og en investeringsdel, og søker å rette fokus mot tiltak og konsekvenser for hele 4-årsperioden.

Formannskapet behandler forslaget til budsjett og økonomiplan den 28. november, og formannskapets innstilling behandles endelig av kommunestyret den 12. desember 2017.

Rådmannens innstilling til vedtak for økonomiplanperioden ligger først i dokumentet.

Vegårshei, 10. november 2017

Ole Petter Skjævestad
Rådmann

RÅDMANNENS MERKNAD 13.12.17:

Kommunestyrets vedtak, som fraviker fra rådmannens forslag, er markert med rød skrift utover i dokumentet.

INNHOLDSFORTEGNELSE

FORORD.....	2
INNHOLDSFORTEGNELSE	3
ÅRSBUDSJETT 2018 OG ØKONOMIPLAN 2018-2021.....	5
Rådmannens forslag	Feil! Bokmerke er ikke definert.
1. INNLEDNING	11
2. FORSLAG – SAMMENDRAG OG HOVEDTREKK.....	15
3. ORGANISERING	20
3.1. Politisk struktur	20
3.2. Administrativ struktur	20
3.3. Eierstyring	22
4. MÅL- OG RESULTATSTYRING	25
4.1. Styringsmodell	25
4.2. Planlegge	26
4.3. Utføre	27
4.4. Oppfølging	27
4.4.1. Internkontroll og kvalitetssikring	27
4.4.2. Målstyring	28
4.5. Sammenligninger	28
4.5.1. Kostra	28
4.5.2. Fylkesmannens kommunebilde og tilstandsrapport	28
4.6. Resultater.....	31
5. HOVEDMÅL FRA KOMMUNEPLANEN 2014-2025	32
6. ÅRSJUL OG DIALOGPROSESS	33
6.1. Årshjul og dialogprosess	33
6.2. Overordnet styringskort for 2018	34
6.2.1. Gjennomføring og prosess med vedtatte tiltak.....	34
6.2.2. Demografisk utvikling.....	37
6.2.3. Styrker og svakheter – muligheter og trusler	39
6.2.4. Interkommunale samarbeidsløsninger.....	40
7. RAMMEBETINGELSER.....	43
7.1. Regjeringens kommuneopplegg.....	43
7.2. Prognose (forutsetninger) for kommunens generelle inntekter og utgifter	44
7.2.1. Skatt på inntekt og formue (skatteanslaget) pluss rammetilskudd	44
7.2.2. Andre generelle statstilskudd	45
7.2.3. Netto finansinntekter- og utgifter	45
7.2.4. Avsetninger (inkl. overføring fra drift til investering)	46
7.2.5. Netto driftsresultat og saldering	46
8. RAMMEFORUTSETNINGER FOR ENHETENE	47
8.1. Presentasjon av de ulike rammeområdene (enhetene)	47
8.1.1. Fellesutgifter til fordeling.....	47
8.1.2. Politisk aktivitet.....	48
8.1.3. Rådmannens stab	49
8.1.4. Tilskuddsordninger – rådmannens ramme	53
8.1.5. IKT (DDØ).....	56
8.1.6. Skole, SFO og voksenopplæring.....	59

8.1.7. Barnehager	63
8.1.8. NAV og oppfølgingstjenester.....	67
8.1.9. Helse og omsorg.....	71
8.1.10. Teknisk drift og forvaltning	75
9. INVESTERINGSPROGRAM 2018-2021	80
10. VEDLEGGSEDEL	86
10.1. Overordnet styringskort.....	86
10.2. Oversikt for beregnet kostnadsdekning i VA sektoren	96
10.3. Renovasjon- og slamgebyr 2018	96
10.4. Gebyrregulativ for forvaltningsoppgaver etter Matrikkelloven	99
10.5. Stipulerte inntekter til eiendomsskatt med ulike promillesatser og ulike bunnfradrag	103
10.6. Kommuneøkonomi KS – bilder fra møte med folkevalgte 2017	104
10.7. Åpen omsorg og helse	108
10.8. Vegårshei Bo- og omsorgssenter.....	115
10.9. Uttalelse fra Utdanningsforbundet	120

ÅRSBUDSJETT 2018 OG ØKONOMIPLAN 2018-2021

Kommunestyrets vedtak PS 99/17

- 1) Vegårshei kommunestyre vedtar et investeringsprogram (inkl. finansiering) for planperioden lik det som fremgår av oppstillingen på side 79 i dette budsjettdokumentet fra rådmannen.

Kommunestyret fastsetter 40 år som avdragstid for låneopptak, på kr. 46.387.000 som er lagt til grunn i finansieringsplanen for investeringsbudsjett for 2018.

- 2) Kommunestyret vedtar inntekter til fordeling i drift i samsvar med de forutsetningene og tallene som er spesifisert i rådmannens oppstilling av budsjettskjema 1A.

Rådmannen får fullmakt til å ta opp ett eller flere lån innenfor denne rammen, herunder avgjøre rentevilkårene.

Kommunestyret vedtar dessuten å ta opp inntil kr. 5 mill. i startlån for 2018.

	Rådmannens forslag skjema 1 A-B (i 2018 kr.)	2017	2018	2019	2020	2021
1	Skatt på inntekt og formue	-39 346	-43 332	-43 756	-44 180	-44 603
2	Ordinært rammetilskudd	-94 068	-93 914	-94 011	-94 230	-94 450
3	Skatt på eiendom	-4 506	-6 008	-6 008	-6 008	-6 008
5	Andre generelle statstilskudd:					
	5.1 Kompensasjonstilskudd sykehjem/omsorgsboliger	-456	-450	-444	-439	-433
	5.2 Rentekompensasjon skoleanlegg	-56	-49	-43	-36	-30
	5.2.Rentekompensasjon skole - ny ordning	-91	-91	-91	-91	-91
	5.3 Investeringskompensasjon reform '97	-91	0	0	0	0
	5.4 Tilskudd ressurskrevende tjenester	-3 436	-3 912	-3 912	-3 912	-3 912
	5.5 Integreringstilskudd flyktninger	-12 460	-13 674	-8 537	-4 650	-2 130
	5.6 Momskompensasjon fra driftsutgifter	-2 700	-2 800	-2 800	-2 800	-2 800
6	Sum frie disponible inntekter	-157 210	-164 230	-159 602	-156 346	-154 457
7	Renteinntekter og utbytte	-6 003	-5 895	-5 902	-5 973	-6 021
	7.1 Renteinnt. fra langsiktige plasseringer (utviklingsfondet)	-362	-126	-73	-73	-73
	7.2 Renteinnt. fra kortsiktig likviditet	-134	-134	-134	-134	-134
	7.3 Renteinnt. fra formidlingslån/startlån	-622	-750	-810	-881	-929
	7.4 Utbytteinntekter fra Agder Energi	-4 885	-4 885	-4 885	-4 885	-4 885
8	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	4 416	4 537	5 031	5 219	5 441
	8.1 Renteutgifter på eksisterende gjeld (ekskl. formidl.lån)	3 668	3 330	3 137	2 944	2 763
	8.2 Renteutgifter på ny gjeld (inkl. låneramme for 17)	198	464	1 045	1 356	1 693
	8.3 Renteutg. på formidlingslån/startlån	742	880	940	1 011	1 059
	8.4 Ref.DDØ kommuner andel renter datainv.	-192	-137	-91	-92	-74
9	Avdrag på lån	7 550	7 729	8 679	8 937	9 540
	9.1 Avdrag på eksisterende gjeld	10 521	10 523	10 524	10 502	10 479
	9.2 Avdrag på ny gjeld	331	580	1 375	1 938	2 564
	9.3 Ref.DDØ kommuner andel avdrag datainv.	-3 302	-3 374	-3 220	-3 503	-3 503
10	Netto finansinntekter/-utgifter	5 963	6 371	7 808	8 183	8 960
11	Til dekning av tidl. års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0	0	0
12	Til ubundne avsetninger (disp.fond)	1 575	1 889	1 384	2 043	1 027
	Til ubundne avsetninger (disp.fond flyktninger)	1 000	0	0	0	0
13	Til bundne avsetninger	0	0	0	0	0
14	Bruk av tidl. års regnskapsmessige mindreforbruk	0	0	0	0	0
15	Bruk av ubundne avsetninger (disp.fond)	0	0	0	0	0
16	Bruk av bundne avsetninger	0	0	0	0	0
17	Netto avsetninger	2 575	1 889	1 384	2 043	1 027
18	Overført til investeringsbudsjettet	540	580	600	620	640
	18.1 Finansiering av egenkap.tilskudd i KLP	540	580	600	620	640
20	Til fordeling drift ("kaka")	-148 132	-155 390	-149 810	-145 500	-143 830
20	Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	148 132	155 390	149 810	145 500	143 830
	Merforbruk (+)/ mindreforbruk (-), lik 0 i					
21	budsjettsaldering	0	0	0	0	0

Rådmannen foreslår nettorammer for de ulike enhetene (rammeområdene, inkl. ufordelte fellesutgifter) slik som følger av oppstillingen i budsjettskjema 1 B nedenfor.

		2017	2018	2019	2020	2021
19	Fellesutg. som fordeles i løpet av året	3 668	3 918	3 918	3 918	3 918
10	Politisk aktivitet	1 702	1 682	1 762	1 682	1 732
11	Rådmanns stab	12 436	13 608	13 450	13 450	13 450
12	Tilskuddsordninger	12 212	12 978	13 117	11 978	12 001
13	Enhet for IKT	2 993	3 257	3 260	3 267	3 274
21	Vegårshei skule, SFO og PPT	29 112	31 778	31 462	30 877	30 877
27	Myra og Ubergsmoen barnehager	6 359	6 380	6 305	6 005	6 005
34	NAV/sosiale tjenester	22 531	24 035	20 130	18 861	17 183
35	Helse og omsorg (ny enhet fra 1.1.2018)	50 115	50 226	49 156	48 576	48 566
62	Teknisk drift	7 004	7 328	7 150	6 886	6 824
70	Stillingsbank	0	200	100	0	0
	Sum fordelt til drift	148 132	155 390	149 810	145 500	143 830

Endringer i årsbudsjettet, som innebærer andre rammer mellom enhetene (rammeområdene) enn det som følger av kommunestyrets opprinnelige budsjettvedtak, kan bare godkjennes av kommunestyret. Et unntak gjelder for fordeling av midler fra rammeområde 19 Fellesutgifter. Rådmannen har her fullmakt gjennom året til å fordele midler ut på de andre rammeområdene.

Som følge av omorganisering i helse- og omsorgsenhetene, gis rådmannen fullmakt til å foreta nødvendige budsjettjusteringer mellom den nye enheten for helse og omsorg og enhet for teknisk drift og forvaltning vedr. renholdstjenester.

Kommunestyret vedtar slik skatteutskrivning og følgende endringer i avgifts- og egenbetalings-satser som grunnlag for rammene i årsbudsjettet 2018:

- 3) Skatt på inntekt og formue for forskuddspliktige skatteyttere skrives ut på grunnlag av lovens maksimum for inntektsåret 2018.
- 4) Eiendomsskatt
 - a) Hjemmel for utskrivning av eiendomsskatt: Eiendomsskatteloven §§ 2 og 3.
 - b) Eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen, unntatt på verk og bruk og annen næringseiendom økes til 4 o/oo for 2018.
 - c) Eiendomsskatt skrives ut for bolig- og fritidseiendommer på grunnlag av formuesgrunnlag og kommunale takster.
 - d) Bunnfradrag foreslås uendret, dvs.: kr. 0
 - e) Eiendomsskatten for 2018 skal skrives ut sammen med kommunale avgifter i 3 terminer
 - f) Skattevedtekter: Jfr. eiendomsskatteloven § 10

- 5) Avgifts- og egenbetalingssatser blir fastsatt / endret slik:
(Kommunestyret presiserer at uendret betyr *nominelt* uendret, dvs. samme sats som i 2017 uten noen indeksregulering eller generell kompensasjon / økning for pris- og kostnadsvekst. Endringene i satser / priser gjelder med virkning f.o.m. årsskiftet 2017 / 18 hvis ikke annet er spesielt oppgitt)

a) Kommunale avgifter:

Alle beløp ekskl. mva.	2017	Økning	2018
Feiing:			
Feieavgift	500,-	0 %	500,-
Ekstra pipe/pipeløp	500,-	0 %	500,-
Vann:			
Abonnementsgebyr vann - husholdning	2 269,-	0 %	2 269,-
Abonnementsgebyr vann – næring	4 539,-	0 %	4 539,-
Forbruk vann, pr. m ³ *	7,10,-	0 %	7,10,-
Avløp:			
Abonnementsgebyr avløp - husholdning	4 719,-	0 %	4 719,-
Abonnementsgebyr avløp – næring	7 037,-	0 %	7 037,-
Forbruk avløp, pr. m ³ *	15,55,-	0 %	15,55,-
Tilkopling vann/avløp:			
Tilkoplingsavgift vann	13 200,-	0 %	13 200,-
Tilkoplingsavgift kloakk	13 200,-	0 %	13 200,-
Renovasjon:			
Renovasjon helårs	2 900,-	3,45 %	3 000,-
Renovasjon fritid (ny differensiering, jfr. vedlegg 10.3)	1 525,-	3,28 %	1 575,-
Slamavgift	1 080,-	0 %	1 080,-

* Uten installert vannmåler beregnes forbruket for vann og kloakk til 1,2 m³ pr. m² bruksareal.

- b) Foreldrebetalingssatsene for barnehage økes i tråd med maksimalsatsene gitt av Stortinget i statsbudsjettet 2018. (2910,- fra 1.1.18) Moderasjonssatsene for søsken holdes uendret.
 - c) Foreldrebetalingssatsene for SFO-opphold holdes uendret.
 - d) Elevkontingentene for undervisning ved den interkommunale kulturskolen holdes uendret
 - e) Satsene for kjøp av måltider:
 - Middagsmat økes fra kr. 72,- til kr. 74,- pr. måltid.
 - Frokost og kveldsmat økes fra kr. 35,- til kr. 36,- pr. måltid.
 - Satsen for matombringing økes fra kr. 77 til kr. 79,- pr. porsjon.
 - f) Prisen for leie av trygghetsalarm økes fra kr.320,- til kr. 328- pr. måned.
 - Betalingssats for hjemmehjelp under 2G følger statens satser
 - Betalingssats for hjemmehjelp mellom 2 og 3 G økes fra kr.159,- til kr. 163,- pr. time.
 - Betalingssats for hjemmehjelp mellom 3 og 4 G økes fra kr.201,- til kr. 206,- pr. time.
 - Betalingssats for hjemmehjelp mellom 4 og 5 G økes fra kr.221,- til kr. 226,- pr. time.
 - Betalingssats for hjemmehjelp over 5 G økes fra kr. 243,- til kr. 249,- pr. time.
 - g) Trygghetshybler ukespris kr. 2000,-
 - Inneholder:
 - Husleie
 - Alle måltider (frokost, lunsj, middag og kvelds)
 - Sengetøy og håndklær og såpe/toalettpapir
 - Tillegg:
 - Utvask etter endt opphold, kr. 500,-
 - Evt. vask av privat tøy: kr. 30 pr. vask
 - h) Gebyrene for byggesaksbehandling økes med 5 %.
 - i) Gebyr på reguleringsplaner økes med 5 %.
 - j) Gebyr for utslippstillatelser økes med 5 %.
 - k) Gebyr for forvaltningsoppgaver etter Matrikkelloven i Vegårshei kommune vedtas i samsvar med vedlagte "Gebyrregulativ etter Matrikkelloven i Vegårshei kommune 2018" (økning med 2 %) og med virkning fra 1.1.18 (vedlegg 10.4).
 - l) Utleie i Vegårsheihallen for faste brukere holdes uendret.
 - k) **Festeavgiften for graver på kirkegårdene Vegårshei I, II og III og Espeland kirkegård, økes fra kr. 300 til kr.400,- per år.** Graver festes for 10 år av gangen.
 - l) Gebyr for søknad om skjenking til enkeltanledninger holdes uendret på kr. 300,-.
- 6) Rådmannen bes å vurdere interkommunale samarbeidsløsninger blant annet omkring sentrale støttefunksjoner der dette er hensiktsmessig for å redusere sårbarhet eller oppnå effektiviseringsgevinster.
- 7) Endringer i regjeringens statsbudsjett, som evt. får konsekvenser for budsjettet, behandles i kommunestyret ved første anledning.
- 8) Kommunestyret vedtar ellers samme regelverk og prinsipper for utmåling av priser på bestemte tjenestekområder, som praktisert ved utgangen av 2017.

FORKLARING:

Som rådmannens forslag, med følgende endringer i driftsbudsjettet:

1. Posten for ordinært rammetilskudd i 2018 økes med kr 115 000 som følge av endringer i statsbudsjettet.
2. Det settes av kr 100 000 til sommerjobb for ungdom. Retningslinjer for hvordan ordningen skal innrettes, behandles i egen sak tidlig i 2018.
3. Vegårshei skule styrkes med kr 200 000 i 2018 og 2020
4. Enhet for barnehager styrkes med kr 75 000 pr år for hele perioden
5. Enhet for rådmannens stab reduseres med kr 90 000 pr år resten av perioden.
6. Ansvar 35 reduseres med kr 225 000 i 2018, jf. kommunestyrets vedtak i PS 113/15, der det forventes kostnadseffektivisering ved samlokalisering av kommunens to legepraksiser.
7. Tilskudd til private veier videreføres med kr 79 000 pr år for hele perioden
8. Tilskudd til spredt boligbygging videreføres med kr 60 000 pr år for hele perioden
9. Tilskudd til kirkelig fellesråd økes med kr 47 000 i 2018 og med kr 130 000 pr år i resten av perioden
10. Tilskudd til andre trossamfunn økes med kr 39 000 i 2018 og med kr 78 000 pr år i resten av perioden
11. Festeavgiften for graver på kirkegårdene, økes med 100 kr, til 400 kr pr år fra 2018.
12. Avsetning til buffer reduseres med 80.000 for 2018, 342.000 for 2019 og 2021 og 542.000 i 2020.

Endringer i investeringsbudsjettet:

1. Asfaltering foran kommunehuset, resten av Djuptjennveien og innkjørsel ved Kiwi, føres opp i investeringsprogrammet for 2018. Rådmannen bes å finne inndekning ved å omdisponere ubrukte investeringsmidler fra 2017, tilsvarende kr 630.000

1. INNLEDNING

Kommunestyrets bestilling / oppdrag til administrasjonen for 2018 er beskrevet i form av mål og tiltak i kommunens overordnede styringskort vedtatt av kommunestyret 05.09.1 i PS 59/17, jfr. vedlegg i kapittel 10.

Budsjett og økonomiplandokumentet skal vise rammebetingelser og prioriteringer som ligger til grunn for å nå disse målene, og dermed løse "oppdraget". I tillegg bygger rådmannens forslag til økonomiplan (handlingsprogram) 2018-2021 og årsbudsjett for 2018 i hovedsak på vedtatt økonomiplan 2017-2020, kommuneproposisjonen 2017 og statsbudsjettet for 2018. I samsvar med kommunelovens bestemmelser skal kommuner og fylkeskommuner planlegge sin virksomhet på kort (4 år) og mellomlang (12 år) sikt, innenfor de økonomiske rammer som realistisk kan forventes. Kommuner og fylkeskommuner skal med dette sikre at velferdstilbudet på lang sikt ikke blir svekket.

Økonomisk handlingsrom er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. Kommunesektoren står overfor stadig økende utfordringer som begrenser dette handlingsrommet. Dette er særlig merkbart i form av økt kompleksitet og omfang i helse- og omsorgssektoren, overføring av oppgaver fra stat til kommune gjennom samhandlingsreformen, og endringer av barnevernlovgivingen. I den grad det følger penger med oppgavene oppleves dette ikke tilstrekkelig til å dekke kommunenes utgifter. I tillegg er det åpenbart at endringer regjeringen har foretatt i inntektssystemet er tilpasset behovet for å motivere eller tvinge små kommuner til sammenslåing i årene fremover, og dette rammer Vegårshei svært hardt.

Vegårshei kommune kom også i 2018 uheldig ut av kampen om midlene som fordeles gjennom statsbudsjettet. Vi fikk svak uttelling på rammetilskuddet, noe som innebærer en realnedgang for inntektene. Det samme var tilfelle i 2017, noe som forsterker utfordringen.

Stort investeringsbehov

Vegårshei kommune har et stort investeringsbehov for å kunne tilby nåværende og fremtidige innbyggere en god infrastruktur og tidsriktige tjenester. Vi har derfor behov for, og det er planlagt å investere tungt blant annet innen vann og avløp, helse og omsorg og skole. Investeringer lånefinansieres, og renter og avdrag for disse lånene må betales over driftsbudsjettet. Vi opplever nå at summen av de investeringene vi har gjort de siste årene, og de investeringene vi har ønske og behov for i denne økonomiplanperioden legger et stort press på de midlene vi skal ha til å drifte kommunen for. Kommunestyret vedtok i budsjettvedtakene i 2016 og 2017 å disponere til sammen kr. 30 mill. av utviklingsfondet i økonomiplanperiodene (i tidsrommet 2017-2018). Dette bidrar til å redusere rente- og avdragsbelastningen i driftsbudsjettet noe. Dette, sammen med andre tiltak har bidradd til at vi nå er i gang med bygging av både ny ungdomsskole og nytt helsesenter.

Innovasjon og nytenking

Etter mange år med krav om innsparing og små og store innsparingstiltak er vi kommet til en grense for nye og konkrete innsparingstiltak som virkelig monner innenfor dagens tjenestestruktur. Dagens driftsløsninger er i stor grad et resultat av lover og forskrifter, politiske vedtak, brukerbehov, vår praksis, kapasitet og kompetanse mm. Vi har gjennom flere år signalisert at vi har behov for å tilpasse tjenestenivået etter lommeboka, men realiteten er at vi har erfart at vi har vært nødt til å øke kvaliteten innenfor noen områder på

grunn av avvik eller krav om forsvarlighet. Kvalitet og kostnader henger tett sammen. Dette må avveies i forhold til hverandre gjennom kost- nytte analyser og risikovurderinger.

Vegårshei kommune, sammen med resten av kommunesektoren må ta inn over seg at det vil være naivt å tro at vi skal kunne løse fremtidens oppgaver ved å håndtere dem slik vi har gjort i fortiden. Det vil derfor være et kontinuerlig behov for å tilpasse tjenesteproduksjonen til endrede rammebetingelser og arbeide målrettet med innovasjon, tjenesteutvikling og effektivisering. En sentral utfordring i tiden fremover blir å effektivisere og videreutvikle tjenestetilbudet gjennom kontinuerlige innovasjonsprosesser og innføring av ny teknologi.

Det er iverksatt et stort arbeid med å lage og gjennomføre en digitaliseringsstrategi for alle de 5 østregionkommunene i regi av DDØ. Dette arbeidet vil bli videreført og forsterket gjennom opprettelse av et nytt slagkraftig IKT samarbeid gjennom en sammenslåing av DDØ og IKT- Agder. Digitalisering innebærer å utnytte tilgjengelig teknologi for å gjøre tjenester enklere, bedre og mer effektive, for ansatte og innbyggere/ kunder. Digitale selvbetjeningsløsninger hvor innbyggerne kan få utført tjenester automatisk uten å måtte betjenes av personell er eksempler på digitale løsninger som nå tas i bruk i mange kommuner. Digitaliseringsstrategien vil omfatte alle tjenesteområder, og har naturlig stor sammenheng med arbeidet med å ta i bruk trygghets- og velferdsteknologi i helse- og omsorgssektoren spesielt.

Administrasjonsutvalget har gitt rådmannen i oppdrag å presentere et forslag til ny organisering av helse- og omsorgstjenestene i kommunen, hvor rammer for den nye organiseringen skal innebære:

1. *større stillinger*, foreløpig mål er gjennomsnittlig stillingsstørrelse 75 % eller høyere
2. *sammenslåing av sykehjems- og hjemmetjenesten*

Dette arbeidet har av ulike årsaker vært mer tid- og arbeidskrevende enn rådmannen tidligere har forutsett. Vi er nå imidlertid helt i slutfasen av prosessen. Ny enhetsleder er ansatt, og ny organisering av både tjenestene og arbeidet vil tre i kraft på nyåret.

Vi burde ikke satt i gang disse prosessene om vi ikke forventer at de skal gi gevinster i form av bedre og billigere tjenester til Vegårshei innbyggere. Som en naturlig følge av dette ble det i rådmannens budsjettforslag i fjor budsjettert med besparelser fra gevinstrealisering fra disse endringsprosessene. Det knytter seg selvsagt stor usikkerhet til størrelsen på slike gevinster på et tidlig stadium i prosessen, der vi fortsatt befinner oss i dag. Det er imidlertid viktig å signalisere en ambisjon, og at forventningene om gevinstrealisering legger klare føringer for endringsarbeidet. Forventningene om gevinster i form av innsparinger er videreført i dette budsjettforslaget.

Konsekvenser i budsjettet av endringer i organisasjonen

Budsjettprosessen har vært gjennomført separat for de to helse- og omsorgsenhetene selv om enhetene slås sammen fra nyttår. Dette har vært vurdert som hensiktsmessig siden enhetene fortsatt driftes som to selvstendige enheter med hver sin leder. Den nye helse- og omsorgsenheten vil dermed disponere en ramme som består av samlet ramme for de to sammenslåtte enhetene.

Rammebetingelsene for sammenslåing av DDØ og IKT- Agder baserer seg på en videreføring av de økonomiske rammene fra 2017 for begge enhetene. Det er dermed budsjettert med en videreføring av rammer og driftsnivå fra 2017 for DDØ. Enhetens budsjett og investeringsramme vil imidlertid bli overført til Det Nye IKT- Agder etter gjennomføring av sammenslåing.

Robusthet og usikkerhet

Rammene er stramme, og Vegårshei kommune må etablere en økonomisk situasjon som gir tilstrekkelig robusthet til å takle uforutsette hendelser. Rådmannen ønsker å gjøre dette ved gradvis å opparbeide en buffer. Målet på sikt må være et positivt netto driftsresultat minimum 1,75 %, selv om vårt overordnede styringskort for 2018 nøyer seg med et mål på 1,5 %. Rådmannen har ikke klart å innfri denne målsettingen i budsjettforslaget for 2018, da vi legger opp til et netto driftsresultat på kr. 2.549 mill., dvs. 1,12 %.

Rådmannen mener imidlertid dette likevel er forsvarlig da vi siden 2012 har klart å gjenoppbygge et disposisjonsfond (bufferfond) som ved utgangen av 2017 vil være over 8 millioner. Budsjettforslaget innebærer dermed at vi avsetter mindre enn ønskelig til sparing for fremtiden, men vi unngår å måtte bruke av de oppsparte midlene.

Det eneste vi kan forutse når det gjelder uforutsette hendelser, er at de kommer...

Erfaringene vi har gjort de siste årene med hensyn til effekten av ressurskrevende brukere i pleie- og omsorgssektoren og økning av behovet for spesialpedagogisk oppfølging i skolen, synliggjør at kommunen er svært sårbar for nye og endrede behov hos innbyggerne. Rammene er for stramme til at vi klarer å håndtere større endringer i tjenestebehov hos den enkelte innbygger. Behovene på dette området vil svinge, og i øyeblikket er belastningen på noen områder i omsorgssektoren noe lavere enn for kort tid siden. Samtidig ser vi at nye behov melder seg på andre områder.

Forebygge mer - behandle mindre

Betydningen av tidlig innsats overfor barn og unge gjennom tett og kvalitativ oppfølging i barnehage og tidlig skolealder er veldokumentert som virkemiddel for å øke læringsutbytte og redusere oppfølgingsbehov senere i skoleløpet. Skolen har det siste året, blant annet gjennom innovasjonsprogrammet, hatt fokus på å legge om måten vi retter den spesialpedagogiske innsatsen slik at denne kan få større effekt, og samtidig komme flere til gode gjennom at innsatsen i større grad settes inn i klassesituasjonen, og at færre elever behøver å bli tatt ut av klassen for å få det pedagogiske tilbudet de har behov for. Vi har tro på at en slik omlegging vil være positivt både for den enkelte elev, og på sikt også kanskje bidra til en mer effektiv bruk av de spesialpedagogiske ressursene. Det er gledelig at dette målrettede arbeidet under fanen «fra IOP til TPO» (fra individuelle opplæringsplaner til tilpasset opplæring) har lyktes med å stanse veksten i behovet for spesialpedagogisk oppfølging. Rådmannen tror dette har stor positiv betydning for både skolen og elevene.

Fokus på hverdagsmestring i pleie- og omsorgstjenestene handler også i litt overført betydning om tidlig innsats. Ved å sette inn økte tverrfaglige ressurser på et tidlig stadium når hjelpebehov oppstår, og nytte disse til trening, opplæring og bruk av riktig teknologi og hjelpemidler oppnår vi at den hjelpetrengende kan utnytte sitt potensiale til å klare mest mulig selv. En slik omlegging av tjenesteytingen er innovativ, og bidrar til at den enkelte kan være herre i eget liv lengre, og til en mer effektiv ressursbruk gjennom at vi forebygger mer, og behandler mindre. Vegårshei kommune har kommet langt på vei med denne omleggingen, men mye arbeid og endring av tankesett og kultur gjenstår fortsatt.

Stramme rammer

De økonomiske rammene for enhetene i 2018 er svært stramme. Tøffe kutt som er blitt vedtatt i budsjettene de siste årene er videreført, noe som er svært krevende for enhetene

når disse følges opp av nye krav til innsparing og effektivisering i 2018 og årene fremover. Samtidig opplever vi en økning i tjenestebehov og forventninger hos innbyggerne.

Det arbeides i hele organisasjonen med å tilpasse nivå og kvalitet på tjenestene til det vi har råd til. Dette vil i noen tilfeller bety reduksjoner i omfang og kvalitet på tjenestene til innbyggerne. Kommunens økonomi tilsier at vi må ha fokus på å sikre at tjenestene er "gode nok".

Kommunen skal til enhver tid tilstrebe og ha en dynamisk utvikling i tråd med de endringer som skjer i samfunnet for øvrig. Dette fordrer fleksibilitet og endringsvilje i hele organisasjonen.

Kommunen er en aktiv samfunnsaktør som legger premisser for den lokale utviklingen. Vegårshei kommune er den største arbeidsgiveren i kommunen med sine ca. 225 medarbeidere. Arbeidsgiverpolitikken skal sikre at ledere og ansatte har den nødvendige kompetansen for å kunne realisere kommunens mål. Det er viktig å opprettholde fokus på HR- og utviklingsutvikling for å redusere sykefravær og bidra til at kommunen til enhver tid er en fremtidsrettet, dynamisk og lærende organisasjon som er tilpasset effektiv løsning av oppgavene våre. Rådmannen har store forventninger til endringsprosessene vi har igangsatt knyttet til innovasjon, digitalisering og ny organisering av helse- og omsorgstjenestene med større stillinger og mindre deltid.

Til grunn for all aktivitet og planarbeid ligger kommunens visjon og kjerneverdier.

Vegårshei kommunes visjon:

Et levende og inkluderende lokalsamfunn

Vegårshei kommunes kjerneverdier:

- *Gjensidig tillit og respekt er utgangspunkt for all samhandling*
- *Ansvar for enkeltmennesket og et inkluderende fellesskap*
- *Dialog er grunnlaget for beslutninger*
- *Kunnskap er nøkkelen til gode løsninger*
- *Trivsel og glede er utgangspunkt for vekst og utvikling.*

Rådmannen fremmer ett forslag til budsjett for 2018 og økonomiplan for 2018-2021 i balanse. Rådmannen har gitt sine anbefalinger om driftsrammer og tjenesteutvikling for perioden 2018-2021.

Ved behandling av rådmannens forslag til årsbudsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021 den 12. desember, er det kommunestyrets prioriteringer og vedtak som fastsetter kommunes rammebetingelser for å nå vedtatte mål, og definerer nivå og kvalitet på tjenestene i perioden.

2. FORSLAG – SAMMENDRAG OG HOVEDTREKK

Vegårshei kommunes årsbudsjett for 2018 og økonomiplan for 2018-2021 er preget av økonomiske rammebetingelser som blir stadig mer utfordrende. Dette resulterer i at vi tvinges til å operere med svært stramme rammer. Kommunen gjennomførte en betydelig reduksjon av driftsnivå i begynnelsen av forrige kommunestyreperiode, og har maktet å fortsette å holde driftsnivået nede, og på mange områder svært lavt sammenliknet med sammenliknbare kommuner. Reduksjonen har hatt effekt, og vi har oppnådd resultat i regnskapsmessig balanse de siste årene. Vi har gjennom dette klart å bygge opp et disposisjonsfond som vil bli veldig viktig i årene fremover. For 2017 tilsier prognosene at vi vil klare å avsette en større buffer (avsetning til disposisjonsfond) enn det som er planlagt, noe som vil bidra til styrking av disposisjonsfondet. Dette skyldes imidlertid blant annet at skatteinngangen for landet har vært større enn regjeringen forutså i statsbudsjettet for 2017, at investeringsnivået har vært lavere enn planlagt, og at vi får lavere pensjonsutgifter enn budsjettet i 2017. Vegårshei bør derfor se på denne uforutsette inntektsøkningen som en «engangsutbetaling» som vi ikke kan planlegge med i den videre driften.

Om enhetenes rammer

Innledningsvis i budsjettprosessen var det et “gap” på mange millioner mellom enhetens innmeldte behov for driftsrammer for å opprettholde tjenestenivå, og “kaka” som kan fordeles til driften. Det har dermed vært svært utfordrende å få på plass driftsrammer uten at tjenestenivået blir uforvarslig.

Rådmannens forslag til budsjett 2018 og økonomiplan 2018- 2021 baserer seg i hovedsak på en videreføring av nivået på tjenestene fra 2017 og 2018 med noen justeringer og korrigeringer. Alle tjenesteenhetene har fått reelle reduksjoner i sine rammer i forhold til innmeldte behov, noe som vil stille store krav til effektivisering og tilpasning av tjenestenivået til forutsetningene. Tilpasning til innsparingskravene vil forutsette effektivisering i de fleste enheter.

Effektiviseringskravene som er lagt til den nye helse- og omsorgsenheten forutsetter betydelig effektivisering av driften ved VBO ved at flere brukere med større behov må kunne håndteres med dagens bemanningsnivå, større effektivitet i hjemmetjenestene og en heving av terskelen for når det tas inn vikarer i disse tjenestene. Det vises til beskrivelsen av rammeforutsetninger for enhetene i kapittel 8, samt vedlegg i kapittel 10, i budsjettokumentet. Samtidig er det viktig å minne seg på at selv om organisasjonen i stor grad har tilpasset seg det reduserte driftsnivå i løpet av de siste årene, så er dette et resultat av svært tøffe kutt, og det understrekes at rammene må betegnes som svært stramme for alle enheter. Rådmannen mener imidlertid at det vil være mulig å opprettholde dagens tjenestenivå med de tildelte rammene

Enhetsledernes kommentarer og bekymring som fremkommer under kapittel 8 (og 10) må oppfattes som reelle. Rådmannen deler enhetsledernes bekymring, og er ydmyk ovenfor den krevende oppgaven enhetslederne er pålagt med å drive innenfor de foreslåtte rammene.

For å komme i balanse planlegges blant annet reduksjon av tjenestenivå eller effektivisering av tjenestene i forhold til forrige økonomiplan på følgende områder:

- Videreført kutt i vikarbudsjetter, helse- og omsorgstjenestene
- Ikke kompensert for økt pasientbelegg VBO
- Ikke økt ressurs til helsesøster

- Realisering av betydelige gevinster av satsingen på digitalisering, innovasjon og omorganisering
- Avvikling/ omdisponering av ruskonsulentstilling
- Strøket vikarordning for videreutdanning av lærere annet hvert år
- Tilskudd til spredt boligbygging og private veier er strøket
- Reduksjon i opplæringsmidler- gode pasientforløp
- Beholdt forventet leieinntekt trygghetshybler
- Økte leieinntekter kommunale boliger
- Strøket ny ordning for pårørendestøtte
- Redusert tilskudd til kirkelig fellesråd og andre trossamfunn
- Mindre uspesifiserte kutt i flere enheter

Det er funnet rom til nødvendig styrking på følgende områder:

- Nødvendige ressurser til byggesaksbehandling, administrasjon av eiendomsskatt
- Økt fysioterapiressurs
- Sikring, ikke styrking, sentrale støtte- og utviklingsfunksjoner, staben
- Dekning av økning av reelle brukerkostnader, alle sektorer
- Økning omsorgslønn til pårørende
- Økte lisenskostnader DDØ
- Økt utgift voksenopplæring
- Prosjekt minoritetsspråklige barn i barnehagen
- Prisøkning kjøp av private tjenester – psykiatri (NAV)
- Stillingsbank for omplassering av overtallige – Ny helse- og omsorgsenhet
- Noe midler til opplæring- innføring av velferdsteknologi

Tilskudd til lag, foreninger og private

Denne typen utgifter utgjør en del av kommunens kostnader som ikke er enten strengt nødvendige eller lovpålagte, og det ligger dermed innenfor det administrative og politiske handlingsrommet å redusere disse kostnadene.

Rådmannen har også for 2018 langt på vei ønsket å ta de politiske signalene fra tidligere budsjettprosesser, hvor disse tilskuddene ble gitt en grundig behandling, til følge, og opprettholder de fleste av tilskuddene. Den frivillige innsatsen er så stor og verdifull på Vegårshei, og man ser nytten av hver krone kommunen bidrar med til dette arbeidet.

Gjeldende økonomiplan inneholder tilskudd til Vegårshei Bygdetun med kr. 80.000 pr. år. Det har det siste året vært dialog med Aust-Agder museum og arkiv IKS, AAMA, som fylkets konsoliderte museums- og arkivenhet nå heter, for å klarlegge bygdetunets anledning til å søke trygghet og kompetansestøtte gjennom å inngå samarbeidsavtale med AAMA. En slik avtale vil blant annet forutsette at bygdetunet har ansatt en bestyrer i minimum 20 % stilling. Dette vil utløse faglig og kompetansestøtte i tillegg til økonomisk støtte fra AAMA. For å klare dette forutsettes at bygdetunet øker sine inntekter, det vil si økt tilskudd fra Vegårshei kommune. Rådmannen har derfor valgt å videreføre økningen i tilskuddet til bygdetunet som ble vedtatt i 2017 med kr. 80.000 pr. år.

Rådmannen har videre valgt ikke å videreføre tilskudd til private veier og spredt boligbygging selv om det har vært et politisk flertall for fortsatt å prioritere dette. Rådmannen må veie hensynet til økning av andre lovpålagte tilskudd, og ikke minst hensynet til tjenester for større deler av befolkningen, foran disse tilskuddsordninger som kommer et fåtall til gode, og som

etter hvert utgjør såpass små beløp at verdien av ordningene må sies å være av symbolsk art.

Avgifter og brukerbetalinger

Budsjettets inntektsside er også nøye gjennomgått, og det er kun foreslått mindre økninger av et fåtall brukerbetalinger. Rådmannen vil ikke definere disse økningene som dramatiske.

Med hensyn til nivå for kommunale avgifter gjelder selvkostprinsippet. Det betyr at avgiftsnivået skal være slik at avgiftene dekker kommunens kostnader knyttet til vann, kloakk, renovasjon og feiing. Vi har i dag en dekningsgrad for både vann og kloakk som gjør at avgiften ikke kan økes i 2018.

Utbytte fra Agder energi

Rådmannen har valgt å budsjettere ut fra et utbytte på 746 mill. i 2018 til 4.885 mill.

Om forslaget

Forslaget har som nevnt rom for avsetning til driftsfond (buffer) med kr. 1.969 mill. Ellers er det funnet rom for videreføring og styrking som nevnt over. Det bemerkes imidlertid at full finansiering av flere av styrkingstiltakene ikke har vært mulig, og at det dermed ligger inne en rekke forutsetninger om uspesifiserte kutt på andre områder i enhetene for at styrkingstiltakene kan gjennomføres.

Rådmannen vurderer at vi likevel bør kunne imøtekomme de fleste av målsettingene fra overordnet styringskort 2018 med dette forslaget, men innbyggerne vil merke fortsatt reduksjon av tjenestenivå på en rekke områder. Robusthet til å takle uforutsette utgifter mangler, og sårbarheten er svært stor.

Økonomiplanen

I rådmannens budsjettforslag for 2018 legges til grunn et netto driftsresultat på kr. 2.867 mill. For år 2 (2019) i økonomiplanen anslås et netto driftsresultat på kr. 2.549 mill. For år 3 (2020) anslås dette til kr. 3.205 mill. mens for år 4 (2021) er netto driftsresultat redusert til kr. 2.009 mill.

Budsjettforslaget for 2018 inneholder ikke forslag om å øke eiendomsskatten raskere enn det som er vedtatt i inneværende økonomiplan.

Fremtidsrettede investeringsprosjekter

Vegårshei kommune har de siste årene gjennomført flere store investeringer. Det er ønskelig at kommunen er aktiv og offensiv ved å prioritere fremtidsrettede og nødvendige investeringsoppgaver. På denne måten utvikler kommunen tjenestetilbudet og tilpasser kapasiteten til kommuneplanens mål om flere innbyggere, tilrettelegging for boligbygging, satsing på barn, unge og eldre, samt fremtidig samfunnsutvikling. Ny ungdomsskole og et fremtidsrettet helsesenter er kritiske elementer for å sikre nødvendig og fremtidsrettet infrastruktur.

En god og fremtidsrettet infrastruktur er viktig og nødvendig for et lokalsamfunn, men man kan naturligvis heller ikke investere "over evne". I fireårsplanen er det en klar forutsetning for

økonomien framover, at ikke lånebehovet økes utover det som er foreslått, og at ikke nye investeringer fører til betydelig økte driftskostnader

Rådmannen legger til grunn en samlet kostnadsramme på kr. 72.680 millioner i forslaget til (real-)investeringsprogram for 2018. For årene deretter foreslås følgende kostnadsramme på investeringene: 19.300 millioner i 2019, 27.020 millioner i 2020 og 23.590 millioner i 2021.

Hovedprioriteringer / større prosjekter som ligger inne i rådmannens forslag:

- Ny ungdomsskole (2017- 2019)
- Nytt helsesenter (2017-2018)
- Nytt renseanlegg (2018)
- Datainvesteringer (2017-2021)
- Ubergsmoen Vannverk høydebasseng (2018-2019)
- Vannbehandling Myra (2018)
- Boligfelt Liheia (2020- 2021)
- Vann- avløp til Moland og Molandsdalen (2020)
- Industriområde Fidalen (2020)
- Anskaffelse velferdsteknologi (2017-2021)
- Fullføre utvidelse kirkegård (2018)
- Merkost. lege/helsesenter (2018)
- Delvis fremføring vei Esso- området (2019)
- Oppgradering brannstasjon (2019)
- Diverse brannsikring (2021)

I tillegg er det lagt inn diverse mindre investeringsposter:

- Løpende rehabilitering bygg: VBO, skole, barnehage og utleieboliger m.m. (2018-2021)
- Tiltak for å lukke avvik etter vernerunder og tilsyn (2019)
- Tilrettelegging for næringsvirksomhet (2018-2021)
- Rehabilitering av vann/avløpsnett (2018-2021)
- Inventar og utstyr Myra barnehage (2019)
- Inventar og utstyr Ubergsmoen barnehage (2020)
- Veginvesteringer/ rehab. Bruer (2018- 2021)
- Asfaltering (2018)

Listen er ikke uttømmende.

Som følge av at Djuptjennhaugen 4 ferdigstilles med 17 nye attraktive tomter budsjetteres det med inntekter fra tomtosalg med kr. 5 mill. i 2018, 3,5 mill. i 2019 og 2,5 mill. resten av perioden.

Det vises til investeringsprogrammet i forslagets kapittel 9.

Nedbetalingstid på lån til investering

For låneopptak i 2018 er det foreslått 40 års avdragstid. For låneopptak 2019 til 2021 er det foreslått 30 års avdragstid.

Utviklingsfond

Vegårshei kommune har, siden salg av deler av aksjeporteføljen i Agder Energi for en del år tilbake, hatt et stort utviklingsfond pålydende kr. 34,4 millioner stående på "bok". Disse pengene har slik rentesituasjonen har vært tidligere, gitt god avkastning som har kunnet

benyttes inn i driften. I dag er imidlertid rentesituasjonen annerledes, og renteinntektene er lavere enn prisveksten, noe som gjør at fondet i realitet taper verdi. Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingene i 2016 og 2017 å disponere kr. 30 mill. av fondet for å kunne finansiere bygging av ny ungdomsskole og helsesenter, slik at størrelsen på låneopptaket ble redusert, med påfølgende reduksjon i rente- og avdragsutgifter.

3. ORGANISERING

3.1. Politisk struktur

Kommunestyret (21 medlemmer) er kommunens øverste politiske organ. Kommunestyret gjør vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegeringsvedtak. Kommunestyret har følgende politiske fordeling:

SP: ordfører + 4
AP: varaordfører + 5
KRF: 6
Høyre: 3
FRP: 1

Vegårsheikommune styres etter formannskapsmodellen. Dette er hovedmodell i kommuneloven og innebærer at formannskapet velges av kommunestyret etter partienes forholds vise representasjon i kommunestyret. *Formannskapet* (7 medlemmer) behandler økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak, og er ansvarlig for den løpende styringen av arbeidet med kommuneplanen og investeringssaker. Formannskapet behandler forøvrig saker i henhold til reglementet.

Vegårshei kommune har følgende råd og utvalg:

- Formannskap
- Planutvalg
- Administrasjonsutvalg
- Valgstyret
- Vilt nemnd
- Klageutvalg
- Ungdomsråd
- Rådgivende utvalg:
 - Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og eldreråd
 - Beredskapsråd

I tillegg er det valgt representanter til klageutvalg, kontrollutvalg, foretak og selskaper, samt flere utvalg jfr. Kommuneloven § 10.

Myndighet og ansvar fremgår av vedtak, retningslinjer og reglementer.

3.2. Administrativ struktur

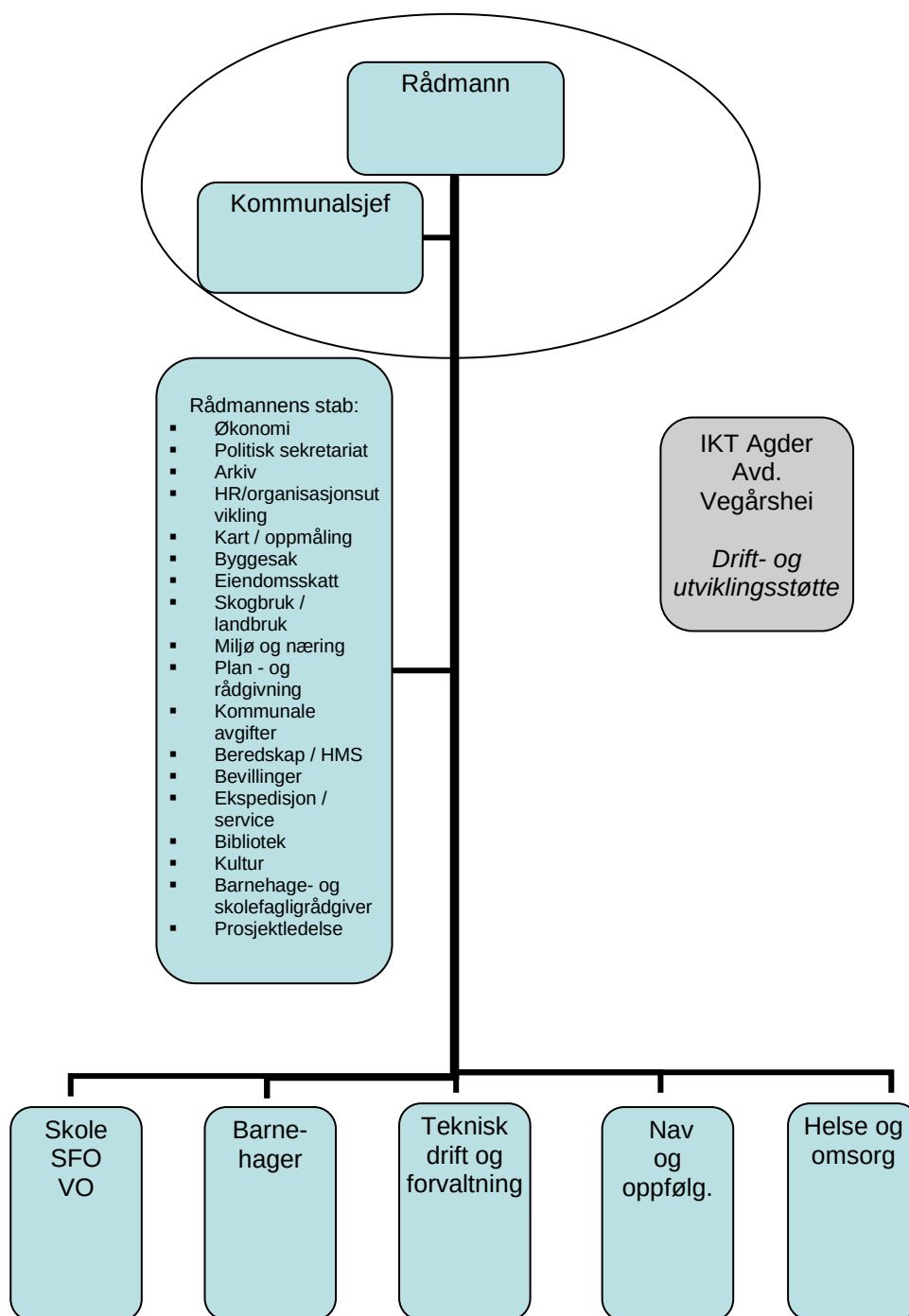
Rådmannen er kommunens øverste administrative leder. Rådmannen leder arbeidet med å forberede saker for folkevalgte organer, og er ansvarlig for at disse er forsvarlig utredet. Rådmannen har videre ansvar for å gjennomføre og iverksette politiske vedtak. Rådmannens ansvar og myndighet er nærmere beskrevet i delegeringsreglementet vedtatt av kommunestyret. Rådmannen er bindeleddet mellom kommunens politiske ledelse og kommunens ansatte.

Rådmann og kommunalsjef utgjør *rådmannsteamet*. Teamet har et felles ansvar for helheten i kommunen (administrative drifts- og utviklingsoppgaver), og fordeler oppgavene seg imellom.

Rådmannens *ledergruppe* består i tillegg til rådmann og kommunalsjef, av kommunens enhetsledere, for å understreke viktigheten og nødvendigheten av helhetlig tenkning. Rådmannsteamet bidrar forøvrig med lederstøtte til enhetslederne.

Enhetslederne er *delegert totalansvar* for sine respektive enheter. Dette innebærer at enhetslederne har nødvendig myndighet for å sikre enhetenes drift, både når det gjelder faglige, økonomiske, personalmessige og organisatoriske forhold.

ADMINISTRATIVT ORGANISASJONSKART FOR VEGÅRSHEI KOMMUNE FRA 2018

3.3. Eierstyring

Det er ofte fokus på kommunene som eiere, og forvaltere, av samfunnets verdier. Derfor er det viktig å ha kunnskap og oversikt over kommunens eierskap og forvaltningsansvar. Samtidig samarbeider kommunene i dag om å løse et bredt spekter av oppgaver. Omfanget av ulike samarbeidsløsninger er blitt så omfattende, at det er oppstått et behov for en samlet oversikt både for både administrasjon og politikere.

Den første eierskapsmeldingen for Vegårshei kommune ble utarbeidet av et politisk utvalg og vedtatt av kommunestyret i mai 2008. Meldingen ble siden rullert i 2010.

Meldingen ble revidert i 2016, og den har skiftet navn til "Eierskap og samarbeidsløsninger i Vegårshei kommune", og framstår nå som et mer rendyrket oppslagsverk for dette temaet. Meldingen ble behandlet i kommunestyret 11.10.2016. Neste hovedrevisjon av meldingen følger den kommunale planstrategien, med årlige administrative oppdateringer om nødvendig.

Kommunens realverdier kan grovt deles inn i 3 kategorier:

1. Eierskap i bedrifter/virksomheter
2. Bygninger, eiendommer, anlegg og tomter
3. Infrastruktur innen vann og avløp

Meldingen omhandler i hovedsak første punkt, samt en oversikt over de samarbeidsarenaene kommunen deltar på. Til meldingen er det også lagt ved notater om kommuneskogen, kommunal veggrunn samt øvrig kommunal eiendom.

Det vises til meldingen i sin helhet, som blant annet ligger på kommunens hjemmeside.

Under følger en kort oppsummering på hva Vegårshei kommune er medeier og har eierinteresser i.

KOMMUNENS EIERINTERESSER I AKSJELSELSKAP

- KLP – Kommunal landspensjonskasse7
- Durapart AS8
- Lisand Industrier AS9
- Aust-Agder Næringssselskap AS9
- Vegårshei ski- og aktivitetssenter AS10
- Risør- og Tvedestrandregionens avfallsselskap AS (RTA AS)
- Ubergsmoen Industribygg AS12
- Våje Industribygg AS13
- Masis eiendom AS13
- Agder Energi AS14
- USUS AS15

KOMMUNENS DELTAKELSE I INTERKOMMUNALE SELSKAP (IKS)

- Aust-Agder Revisjon IKS16
- Aust-Agder Museum og Arkiv IKS16
- Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

KOMMUNENS DELTAKELSE I STIFTELSE

- Aust-Agder Utviklings- og kompetansefond
- Vegårshei Bygdetun

KOMMUNENS DELTAKELSE I SAMVIRKEFORETAK (SA)

- AT Skog SA
- Biblioteksentralen SA

KOMMUNENS DELTAKELSE I INTERKOMMUNALT SAMARBEID (ETTER KOMMUNELOVENS § 27)

- Offentlig fellesinnkjøp på Agder (OFA)
- Interkommunal forsikringsordning
- Interkommunalt Utvalg mot Akuttforurensning (IUA)
- Driftsassistansen i Aust-Agder (DA)
- Opplæringskontoret for offentlig sektor i Agder
- Friluftsrådet Sør
- Oppreisningsordningen for barnevernsbarn
- Regionalt næringsfond for Østregionen
- Kommunesamarbeidet Østre Agder

KOMMUNENS DELTAKELSE I ORGANISASJONER/FORENINGER

- Kommunenes Sentralforbund (KS)
- Vegårshei skogeierlag
- Vegår Grunneierlag
- Vegårshei frivilligsentral

EGET FORVALTNINGSORGAN I KOMMUNEN

- Vegårshei kirkelige fellesråd

KOMMUNENS SAMARBEID MED BANK

- Vegårshei Sparebank

KOMMUNENS DELTAKELSE I ANDRE SAMARBEIDSLØSNINGER

- Reiselivssamarbeid (web-basert)
- Samarbeid om landbruksnæringen
- Sørlandsrådet
- K 14
- Overordnet strategisk samarbeidsutvalg (OSS)
- VI-samarbeidet

BYGG – EIENDOM – ANLEGG OG TOMTER

- Kommuneskogene
- Annet kommunalt eid areal, samt veier
- Kommunal bygningsmasse
- Kjøretøy/maskiner

FAGLIGE NETTVERK

Det finnes mange formelle og uformelle administrative nettverk mellom to eller flere kommuner innen alle fagfelt. Disse omtales ikke nærmere her, men nettverkene er svært viktige for utførelsen av gode faglige tjenester. Nettverkene bidrar til at ansatte i små enheter får samarbeidet om felles utfordringer i en større faglig sammenheng.

KOMMUNENS DELTAKELSE I INTERKOMMUNALT SAMARBEID –
VERTSKOMMUNEMODELLEN (ETTER KOMMUNELOVENS § 28)

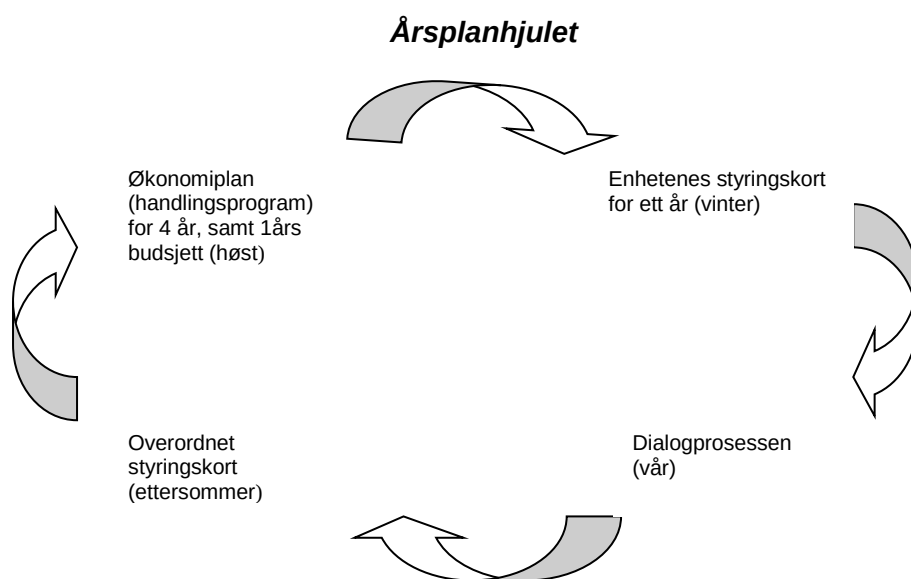
- IKT-samarbeidet i Østregionen (DDØ)
- Arendal legevakt
- Østre Agder brannvesen
- 110 Agder (alarmsentralen)
- Interkommunal arbeidsgiverkontroll i Agder (IAA)
- Pedagogisk Psykologisk Rådgivningstjeneste (PPT)
- Kulturskolen Øst i Agder
- Felles veterinærvakt
- Barnevernstjenesten Øst i Agder
- Østre Agder Krisesenter
- Felles skatteoppkreverkantor i Øst
- Jordmortjeneste
- Kommunal øyeblikkelig hjelp (KØH)
- Felles samhandlingskoordinator og felles e-helsekoordinator
- Felles veilysmedarbeider
- Alternativ til vold (ATV)

4. MÅL- OG RESULTATSTYRING

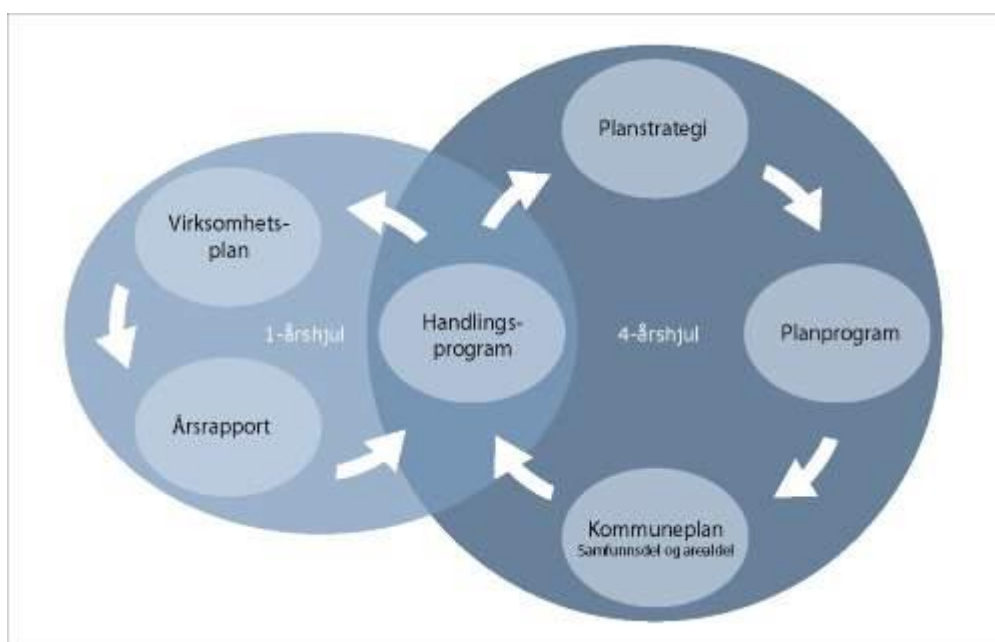
4.1. Styringsmodell

Vegårshei kommune har i flere år hatt mål- og resultatstyring som styringsmodell. Gjennom plan- og styringsprosessene planlegges og gjennomføres aktiviteter som skal sikre kvalitet i tjenestene og forvaltningen. Resultatene fra aktivitetene følges opp i henhold til de mål og krav som er satt, og benyttes til å iverksette tiltak for kontinuerlig å forbedre tjenestene og forvaltningen.

Mål- og resultatstyring i Vegårshei kan forenklet illustreres på denne måten:

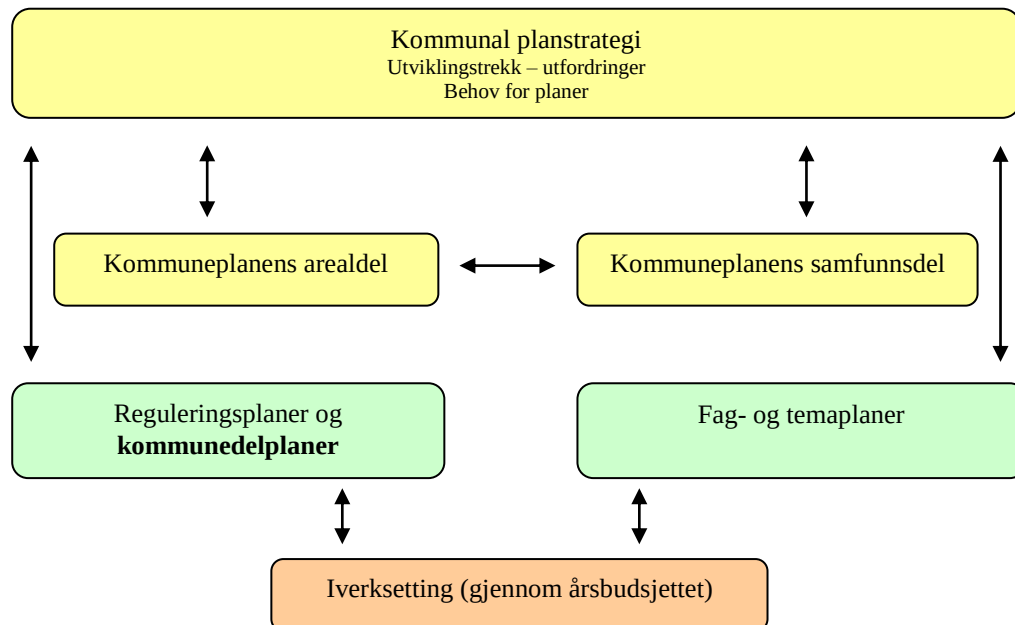

1-årshjulet i sammenheng med 4-årshjulet

4.2. Planlegge

Figuren under viser Vegårshei kommunes plansystem. Alle kommunens overordnede planer og strategidokumenter vedtas av kommunestyret.

Planstrategien

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode (fireårsperioden), og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien er første ledd i kommunens plansystem og i kommunens langsiktige samfunnsplanlegging.

Hensikten med planstrategien er å vurdere hvilke planer som skal utarbeides og revideres i valgperioden. For å vurdere planbehovet skal planstrategien drøfte kommunens strategiske valg for samfunnsutvikling, langsiktig arealbruk, miljøutfordringer og de ulike sektorenes utfordringer. Det skal i tillegg vurderes om det er behov for å revidere hele eller deler av kommuneplanen.

Det nye kommunestyret kan når som helst i perioden behandle sak om planstrategi på nytt. Vegårshei kommunestyre vedtok ny planstrategi for 2016-2019 i møte 13.12.16 i PS 110/16.

Kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunens overordnede strategiske styringsdokument og inneholder mål og retningsvalg for kommunens utvikling. Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel. Kommuneplanen utarbeides vanligvis for en periode på 12 år og revideres hvert fjerde år. Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål og interesser. Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp i fireårsperioden, og denne skal revideres årlig.

Før selve arbeidet med kommuneplanen igangsettes skal det utarbeides et planprogram for kommuneplanen. Planprogrammet skal beskrive hvilke temaer som planlegges revidert i kommuneplanen, utredningsbehov og medvirkningsprosesser.

Ny kommuneplan for perioden 2014-2025, både samfunnsdel og arealdel, ble vedtatt i kommunestyret 04.02.14.

4.3. Utføre

Vegårshei kommunes sentrale oppgave er å være samfunnsbygger og en attraktiv og konkurransedyktig tjenesteleverandør, forvalter og arbeidsgiver. Tjenestene og forvaltningsoppgavene skal gjennomføres i henhold til de krav og føringer som er forutsatt i styringsdokumentene. Kommuneplanen, årsbudsjett- og økonomiplan, styringskort (overordnet og enhetsvise), lederavtalene og delegasjonsreglement utgjør et viktig grunnlag for tjenesteutførelsen.

Det vises til kapittel 8 for tjenesteområdene, for nærmere beskrivelse av kommunens tjenester.

4.4. Oppfølging

4.4.1. Internkontroll og kvalitetssikring

Internkontroll inngår som en sentral del av mål- og resultatstyring. Internkontroll og virksomhetsstyring er to sider av samme sak, men internkontroll vektlegger kontrollelementet i styringen.

KS har definert "Rådmannens interkontroll – orden i eget hus" med følgende hensikt og formål for internkontroll:

- Kvalitet og effektivitet i tjenesteproduksjonen
- Helhetlig styring og riktig utvikling
- Godt omdømme og legitimitet
- Etterlevelse av lover og regler

Arbeidet med virksomhetsstyring og internkontroll i Vegårshei kommune tar utgangspunkt i sentrale prinsipper:

- Fokus på kontinuerlig forbedring
- Fokus på risikostyring
- Fokus på måloppnåelse

Rådmannen har ansvar for at politisk vedtatte styringsdokumenter blir fulgt opp i organisasjonen, og at kommunen leverer tjenester av riktig kvalitet til brukere og innbyggere. I henhold til kommuneloven § 23 skal rådmannen sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og er gjenstand for betryggende kontroll. Rådmannens internkontroll skjer i forlengelsen av kommunestyrets tilsyn (kontrollutvalg og revisjon) og statens tilsyn med kommunene. I tillegg er det fastsatt særskilte internkontrollkrav innen en rekke områder av kommunens virksomhet. Internkontrollarbeidet i kommunen skal videreutvikles i tråd med statlige krav og føringer. Rådmannen har det overordnede ansvaret. Ledere på alle nivåer har ansvar for å etablere og følge opp den interne kontrollen i samsvar med delegerte fullmakter og styringsdialogen forøvrig.

Kommunens system for kvalitetsledelse er innrettet slik at det sikrer de generelle kravene til internkontroll, og at internkontroll er integrert i mål- og resultatstyringen. I tillegg er særskilte internkontrollkrav knyttet til enkelte tjenester eller fagområder innarbeidet i systemet.

Vurderingen av hvilke områder og arbeidsprosesser som skal være gjenstand for internkontroll skjer ut fra vurdering av vesentlig risiko for fremtidige hendelser. Det er naturlig å ha hovedfokus på hendelser som kan ha negative konsekvenser. Det gjennomføres risiko- og sårbarhetsanalyser for virksomhetene og for tjenesteområdene.

Forvaltningsrevisjonen førte tilsyn med økonomistyringen i Vegårshei kommune i 2016 og konkluderte med tre konkrete problemstillinger som det ble anbefalt å forbedre. Kommunestyret tok forvaltningsrevisjonens rapport til orientering og ba rådmannen om å iverksette tiltak for å imøtekomme anbefalingene.

Arbeidet med risikostyring og internkontrollsystemer i kommunen har kontinuerlig fokus på videreutvikling og forbedring.

4.4.2. Målstyring

Målstyring som verktøy, skal sikre politisk styring og kontroll, samt god oppfølging av kommunens virksomheter. Gjennom å sette tydelige mål og foreta systematisk måling av resultatene, bidrar dette til at man på en enkel og oversiktlig måte kan følge utviklingen innen de mest sentrale områdene i kommunen. Målstyring bidrar til økt fokus på måloppnåelse, læring og fornyelse i organisasjonen.

Det er utarbeidet felles gjennomgående mål i overordnet styringskort for alle kommunens virksomheter. I tillegg er det utarbeidet unike mål for de ulike tjenesteområdene i enhetenes styringskort. De gjennomgående målene er inndelt i følgende fokusområder:

1. Samfunn (og infrastruktur)
2. Bruker og tjenester
3. Organisasjon og medarbeidere
4. Økonomi

Målene er nærmere beskrevet i overordnet styringskort og enhetsvisе styringskort.

4.5. Sammenligninger

4.5.1. Kostra

Kostratallene gir kommunen mulighet for å sammenligne hvordan tjenestenivået ligger i forhold til andre sammenlignbare kommuner. Dersom tallene brukes korrekt, kan de være et nyttig verktøy for korrigeringer og endringer.

For Vegårshei sin del, har enkelte enheter kommet dårlig ut i forhold til sammenlignbare kommuner når Kostratallene leses. Dette har blant annet med måten de ulike tjenestene har blitt rapportert til Kostra. Kommunene har ulike måter å rapportere på. Tallene gir likevel en indikasjon på hvordan kommunen ligger an sammenlignet med andre, og er også et viktig parameter for å sammenligne egne resultater fra år til år.

Ytterligere opplysninger om Kostratall kan leses på:

<http://www.ssb.no/kommunefakta/vegarshei>

4.5.2. Fylkesmannens kommunebilde og tilstandsrapport

Fylkesmannens kommunebilde er et annet viktig sammenligningsgrunnlag for kommunen. Denne viser hvordan Vegårshei ligger i forhold til øvrige kommuner i Aust-Agder og landet for øvrig uten Oslo.

Fylkesmannens kommunebilde for Vegårshei var ikke tilgjengelig pr. 08.11.17.

Fylkesmannens tilstandsrapport for Aust- og Vest-Agder kan leses på:

<https://www.fylkesmannen.no/Documents/Dokument%20FMAV/Kommunal%20styring/Tilstandsrapport%20Aust-%20og%20Vest-Agder2017.pdf>

Tilstandsrapporten omfatter områdene:

Demografi, økonomi, barnehage, grunnskole, pleie- og omsorg, kommunehelse, sosialtjenesten, barnevern, landbruk, miljø og arealforvaltning.

Under nevnes likevel noen utvalgte tjenesteområder, som synliggjør kommunens utfordringer fremover:

Befolkningsutvikling:

- Den eldre del av befolkningen øker mest prosentvis

Barnehage:

- Fortsatt få ansatte menn i barnehagene
- Lav andel bekymringsmeldinger til barnevernet fra barnehagene

Tidlig innsats for god start:

- Behov for økt kompetanse for å identifisere barn med vanskelig omsorgssituasjon
- Økt handlingskompetanse – hvem gjør hva?
- Kompetanse heving av assistenter i barnehagene
- Samhandling og koordinering av tjenestene er en utfordring (her kommer BTI satsningen)
- Økt kunnskap om barnekonvensjonens artikkel 12 – barns rett til å bli hørt

Barnevern:

- Nå felles barnevern med Risør, Tvedestrand, Gjerstad og Åmli
- Tall for både meldinger, tiltak og øvrig håndtering nærmer seg de øvrige kommunene (har lenge ligget lavere på alle statistikker)

Likestilling basert på kjønn:

- Viktig for kommunen å konkretisere og prioritere egne likestillingsutfordringer som et utgangspunkt for lokalt likestillingsarbeid
- Det er flere kvinner som jobber deltid i Vegårshei enn snittet for landet og fylket
- Tiltak for økt sysselsetting mot ufrivillig deltid blant kvinner må ha høy prioritet
- Viktig å se kjønnslikestilling i sammenheng med levekår
- Hvordan få til likere fordeling i deltidsarbeid?

Helse og omsorg:

- Antall gravide røykere har ikke gått ned på Vegårshei, og det er flere som røyker enn i Aust-Agder og landet for øvrig
- Andel personer som er i kontakt med primærhelsetjenesten på grunn av psykiske lidelser er høyere i Aust-Agder (Vegårshei) enn landet for øvrig (beskyttelsesfaktorer er bl.a. utdanning og god mestringsevne)
- Vegårshei ligger under dekningsgrad for lege og fysioterapeut

Utdanning:

- Fortsatt høye grunnskolepoeng i Vegårshei (sammenlignet med nasjonalt og Aust-Agder)
- Antall barn som får spesialundervisning (tiltak) er høyere enn nasjonalt og Aust-Agder
- Øke leseferdighetene til de yngste elevene
- Fokus på tidlig innsats og tilpasset opplæring på 1. -4- trinn
- For mange elever blir mobbet og krenket

Grunnskolepoeng. Gjennomsnitt for avsluttende elever

Region/Kommune	År	Grunnskolepoeng. Gjennomsnitt	Elever. Avsluttet grunnskole
		Poeng	
Vegårshei	2016	41,8	20
Vegårshei	2015	40,9	25
Vegårshei	2014	41,0	29
Vegårshei	2013	38,3	30
Vegårshei	2012	41,4	30
Vegårshei	2011	38,4	26
Vegårshei	2010	42,4	30
Vegårshei	2009	41,8	25
Vegårshei	2008	42,9	23
Vegårshei	2007	41,2	33

Kilde: Statistisk sentralbyrå - SSB Bearbeiding: KommuneProfilen

Elever med spesialundervisning. Antall og andel

Region/Kommune	År	Elever med spesialundervisning		Elever i alt
		Antall	Andel. (%)	
Vegårshei	2008	23	8,6	268
Vegårshei	2009	24	8,8	273
Vegårshei	2010	25	9,2	273
Vegårshei	2011	29	10,8	268
Vegårshei	2012	34	12,3	276
Vegårshei	2013	31	11,1	280
Vegårshei	2014	42	15,2	277
Vegårshei	2015	43	15,8	272
Vegårshei	2016	47	16,1	292

Kilde: Statistisk sentralbyrå - SSB Bearbeiding: KommuneProfilen

Bosetting av flyktninger:

- Viktig med nok og hensiktsmessige boliger
- Styrket kvalitet på introduksjonsprogrammet

Økonomi og økonomistyring:

- Utfordrende å klare 1,75 % i netto driftsresultat over tid

Det henvises til vedlegg i kapittel 10 – «Kommuneøkonomi – utdrag foiler fra KS»

- Utvikling - Årlig kostnadsvekst for velferdstjenester
- Utgiftsbehov demografi i alt
- Utgiftsbehov demografi i helse og omsorg
- Utgiftsbehov demografi i grunnskole
- Utgiftsbehov demografi i barnehage
- Endret utgiftsbehov demografi 2017-2027
- Anslag endring i kommunens utgiftsbehov

4.6. Resultater

I overordnet styringskort for 2017 hadde kommunen totalt 9 hovedmål fordelt på de fire perspektivene. Detaljert oversikt over måloppnåelse vil komme i årsberetningen for 2017.

Pr. november 2017 er kvantitativ status som følger:

Perspektiv	Antall mål	Måloppnåelse	Påbegynt	Ikke måloppnåelse
Samfunn	3	3		
Bruker / tjeneste	4	2	1	1
Org. / medarb.	1	1		
Økonomi	1	1 (ikke endelig)		
SUM	9	7	1	1

5. HOVEDMÅL FRA KOMMUNEPLANEN 2014-2025

Gjeldende kommuneplan ble vedtatt 04.02.14. Planen har følgende hovedmål for Vegårshei kommune i 12 års perioden:

Perspektiv	Hovedmål
Samfunn/ infrastruktur	• Legge til rette for trivsel og god folkehelse i befolkningen • Legge til rette for flere arbeidsplasser, og bidra til å videreutvikle næringslivet • Rask og sikker fysisk og digital kommunikasjon i kommunen og med regionen
Bruker /Tjeneste	• Levere gode og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne • Gjøre tjenestene mer tilgjengelige
Organisasjon og medarbeider	• Være en effektiv organisasjon tilpasset oppgaver og samfunnsutvikling • Kompetansen til medarbeiderne i Vegårshei kommune skal være oppdatert og fremtidsrettet. • Legge til rette for trivsel og lavt sykefravær
Økonomi	• Ha en økonomisk situasjon som er tilstrekkelig robust til å takle uforutsette hendelser. • Forvalte kommunal eiendom og eiendeler i et langsiktig perspektiv

6. ÅRSHJUL OG DIALOGPROSESS

6.1. Årshjul og dialogprosess

Vedtatt årshjulmodell ligger til grunn for utarbeidelse av forslag til årsbudsjett og fire års økonomiplan (handlingsprogram). Det vil si dialog og informasjonsmøter mellom administrasjon og politikere, utarbeidelse av overordnet styringskort og strategivedtak i kommunestyret.

Kommunestyret vedtok 08.09.15 reviderte retningslinjer for oppnevning av utvalg til komiteer og ad hoc arbeid, samt retningslinjer for gjennomføring av dialogprosessen i Vegårshei kommune.

Kommuneplanen, sammen med øvrige styringsdokumenter, lå selvfølgelig til grunn også for dialog- og økonomiprosessen i 2017. Fordi kommunens økonomi over lengre tid vært meget stram, ble det lagt opp til tett dialog og samarbeid mellom administrativ og politisk ledelse samt at ansatte gjennom tillitsvalgte har vært med under hele prosessen. Det har blitt utvist vilje til åpenhet og samarbeid, noe som har bidratt til en god og konstruktiv prosess også i 2017.

Siden organisering av budsjettprosessen også var et av punktene som forvaltningsrevisjonen særskilt påpekte under sin revisjon, var det ekstra fokus på dette ved årets prosess.

Årshjulsprosessen kan oppsummeres slik:

Januar

- Iverksettelse av budsjettvedtak
- Enhetenes styringskort og detaljbudsjetter ferdigstilles
- Medarbeidersamtaler

Februar – april

Resultatdata – evaluering

- Medarbeiderundersøkelser i 2017
- Årsmeldinger
- Årsregnskap
- Kostra-data

April – mai

Dialog med kommunestyret – budsjettprosessen starter

- Kommuneplanens visjon, mål og prioriteringer ligger til grunn
- Samling med kommunestyret, administrasjon (inkl. enhetsledere) og tillitsvalgte
- Informasjon, spørsmål, innspill og dialog
- Hovedutfordringer for kommunen
- Oppdatert system og praksis for budsjettprosessen iverksettes

Juni – august

- Økonomirapportering
- Planlegge og evt. å iverksette tiltak
- Overordnet styringskort utarbeides av administrasjonen på bakgrunn av dialogprosessen

August – september

Kommunestyret vedtar overordnet styringskort - planlegger

- Kommuneplanens mål og prioriteringer ligger til grunn
- Overordnede prioriteringer for kommende år

September – desember

Planlegger og beslutter

- Stort fokus på budsjett – og økonomiplanprosess
- Administrativt og politisk dialog
- Rådmannens forslags til budsjett – og økonomiplan
- Kommunestyrets vedtak

6.2. Overordnet styringskort for 2018

Kommunestyret vedtok 05.9.17 følgende **12 prioriterte mål** i overordnet styringskort for 2018. Noen videreføres fra 2017 og noen er nye. Se også fullstendig overordnet styringskort i kapittel 10.

Samfunn

1. Fortsatt befolkningsvekst (2150 innbyggere i 2018)
2. Ha nødvendig infrastruktur som ivaretar tjenestetilbud og kvalitet i takt med befolkningsvekst
3. Fortsatt være pådriver for økt innbyggerpåvirkning og bruk av frivillige
4. Være pådriver for økt fokus på innbyggerens og kommunens felles ansvar for positiv samfunnsutvikling

Bruker / tjeneste

1. Leverer gode fremtidsrettede tjenester til innbyggerne
2. Redusere sosiale utfordringer knyttet til rus, psykiatri, kriminalitet og barnevernsproblematikk, samt ha god integrering av flyktningene
3. Sikre barn og ungdom god kvalitet i opplæringen
4. Sikre fremtidsrettede helse – og omsorgstjenester til innbyggerne

Organisasjon og medarbeider

1. Vegårshei kommunes organisering er fremtidsrettet, effektiv og tilpasset oppgavene
2. Oppdatert og fremtidsrettet kompetanse
3. Motiverende oppgaver, trivsel og lav sykefravær

Økonomi

1. Vegårshei kommune må etablere en økonomisk situasjon, som er tilstrekkelig robust, til å takle uforutsette hendelser

6.2.1. Gjennomføring og prosess med vedtatte tiltak

I tråd med de prioriterte målene i overordnet styringskort for 2018, har kommunen allerede igangsatt flere tiltak, som bidrar til å nå målsettingene.

Samfunnsperspektivet

1. Folketallet i kommunen har tidligere økt raskere enn forventet, men vi ser foreløpig en liten nedgang i 2017. Folketallet er pr. 10.11.17 2085. Det kan være flere årsaker til økningen, men både tilflytting, samt at fødselstallet har vært stabilt de siste årene. Kommunen har også gjennom flere år opparbeidet seg et godt omdømme, og har hatt flere positive medieomtaler. I tillegg er det tilgjengelige boligtomter i hele kommunen. Arbeidet med rullering av kommuneplanen involverte mange innbyggerne som deltok aktivt gjennom folkemøter og innspill. I tillegg mottar kommunen flere flyktninger.
2. De vedtatte investeringsprosjektene følger i stor grad planene. Utbygging og forbedring av kommunens VA-anlegg er et prioritert område. Noen investeringer er imidlertid skjøvet i tid, eller tatt ut pga. både kommunens stramme økonomi, men også manglende kapasitet i administrasjonen til å betjene oppgavene. VBO utbyggingen ble ferdig høsten 2016, med noe etterslep i 2017. Utbygging av nytt helsesenter og ny ungdomsskole samt tilrettelegging for boligfelt i Djuptjennhaugen 4 er iverksatt.
3. Det er stor fokus på å arrangere møteplasser for nytekning og frivillig engasjement. Dette gjøres i stor grad i regi av frivillighetssentralen, bibliotek og flyktningetjenesten og frivillige lag og foreninger. I tillegg har kommunens ledelse, både politisk og administrativt, fokusert på hvordan systematisering av frivilligheten kan gi bedre utnyttelse av en svært viktig ressurs.
4. Med stadig strammere økonomiske rammer og økt fokus på samarbeid, blir det kanskje enda viktigere i fremtiden å utnytte de gode kreftene som totalt sett finnes i kommunen. Kommunen og private interesser må dra i samme retning for best mulig tilrettelegging for nyskaping.

Bruker- og tjenesteperspektivet

1. Kommunen har stort fokus på knytte til seg, og beholde kvalifisert kompetanse. Det legges stor vekt på å levere gode tjenester til våre innbyggere, samtidig med at kravet til effektivisering opprettholdes. Dette blir stadig mer krevende ifht stram økonomi, sårbarhet og kapasitet.
2. Kommunen har stor fokus på økt tverrfaglig og interkommunalt samarbeid. Vegårshei lensmannskontor er inntil videre stedsplassert i kommunens administrasjonsbygg. Dette har vist seg svært positivt, og det gode tverretatlige samarbeidet er i ferd med å gjenskapes gjennom formalisering av SLT arbeid. Det budsjetteres med videreføring av prosjekt arbeid. Kommunens satser også sterkt på folkehelse gjennom bedre tverrfaglig innsats, BTI, konkret rettet mot barn og unges psykiske helse og barn og barnefattigdom.
3. Kommunen følger nøye med på utviklingen i oppvekstsektoren. Det er økt fokus på samordning og koordinering av spesialpedagogiske behov og ressurser. Det knyttes også store forventninger til utbygging av ny ungdomsskole.
4. For å imøtekomme nye krav og forventninger for å løse fremtidige helse- og omsorgsoppgaver fortsetter prosessen med å få flere ansatte opp i høyere stillinger samt at omorganisering av de to omsorgsenhetene iverksettes fra 2018. Brukernes behov er utgangspunkt for denne prosessen.

Organisasjon- og medarbeiderperspektivet

1. Kommunens har gjennom mange år hatt svært høyt sykefravær i helse- og omsorgsenhetene. Gjennom prosjektarbeid og målrettet innsats, spesielt rettet mot organisering, styring, bedre systemer samt å øke stillingsstørrelser, har sykefraværet i helse- og omsorgsenhetene blitt redusert. Antall deltidsstillinger under 50 % er også redusert, og det forventes en gjennomsnitt stillingsstørrelse på over 70 % i løpet a 2018. Det er nå satt fokus på å vri en innarbeidet kultur fra ønske om å ha deltidsstillinger mot ønske om å jobbe i høyere stillinger. Dette blir helt avgjørende for å jobbe smartere, effektivisere og møte innbyggernes behov på en bedre måte innenfor dagens økonomiske rammer.
2. For å møte krav og forventninger fra både brukere og politikere, må kompetansen til ansatte i kommunen følge denne utviklingen. Det vektlegges derfor til enhver tid å ha nødvendig oversikt over kompetansebehov- og gap.
3. Ved å fokusere på å opprettholde interessante og meningsfulle oppgaver, kan dette gi ønsket resultat i form av kompetente og fornøyde medarbeidere, som gjør en god jobb for innbyggerne.

Økonomiperspektivet

1. Økonomi er tema på hvert ledermøte. Det er fortsatt stort fokus på økonomistyring og rapportering. Rådmannen rapporterer jevnlig til formannskapet. Fra ledergruppa utvises det sterk lojalitet og vilje til å forsøke å holde seg innenfor gitte rammer og tilpasse tjenestenivå og oppgaver i forhold til den økonomiske realitet med det formål å kunne opparbeide en buffer. Dette har imidlertid vist seg vanskelig å få til i praksis for hele organisasjonen. Enkelte enheter sliter med å oppnå balanse i regnskapet for 2017. Eiendomsskatt ble innført i løpet av 2016. Dette er et viktig bidrag for fortsatt å kunne opprettholde nødvendig kvalitet og lovkrav i tjenesteleveransen.

Siden kompetanse og kapasitet i økonomistyringen var et av punktene som forvaltningsrevisjonen særskilt påpekte under sin revisjon, har det vært gjennomført tiltak for å bedre dette, samt at det også ha vært et ekstra fokus på dette ved årets prosess.

6.2.2. Demografisk utvikling

Befolkningsvekst Vegårshei 1970 – 2017 (2. kvartal 2017)

År	Folkemengde 31.12	Fødte	Døde	Fødsels- overskudd	Innflyttinger	Utflyttinger	Netto- innflytting	Folke- tilvekst
1970	1689	13	25	-12	61	81	-20	-33
1974	1643	17	17		53	47	6	5
1978	1638	20	18	2	70	35	35	36
1980	1702	22	20	2	71	40	31	33
1984	1807	23	25	-2	80	50	30	28
1988	1832	24	21	3	58	59	-1	2
1992	1853	20	25	-5	60	62	-2	-6
1996	1857	27	14	13	57	67	-10	3
2000	1838	14	16	-2	74	73	1	
2002	1831	17	25	-8	81	64	17	9
2004	1856	20	22	-2	58	58		-2
2005	1854	17	20	-3	51	53	-2	-5
2006	1849	26	20	6	80	71	9	15
2007	1864	22	22		84	64	20	20
2008	1884	19	23	-4	85	84	1	-3
2009	1881	25	28	-3	71	64	7	5
2010	1886	31	20	11	94	68	26	36
2011	1933	17	22	-5	83	66	17	11
2012	1986	27	13	14	126	87	39	53
2013	2000	18	27	-9	102	79	23	14
2014	2018	19	15	4	95	81	14	18
2015	2018	20	23	-3	100	92	8	18
2016	2036	21	9	3	121	66	55	68
2017	2104	11	9	2	24	36	-12	-13
Nov 2017.	2085							

Oversikten over barnekull i Vegårshei i tidsrommet 2010 – 2017:

2010 - 32
 2011 - 24
 2012 - 34
 2013 - 19
 2014 - 18
 2015 - 21
 2016 - 20
 2017 - 19

Oversikt over fremskrevet folkemengde

Tabell 2. Befolkningsframskrivning. Normalalternativet. 2015 - 2040.

Region/Kommune	År	Antall innbyggere	Endring fra forrige år		% - Andel av befolkningen i:	
			Antall	Prosent	Landet	Eget fylke
Vegårshei	2000	1 838	0	0,0	0,041	1,80
Vegårshei	2005	1 854	16	0,9	0,040	1,79
Vegårshei	2010	1 886	32	1,7	0,039	1,74
Vegårshei	2015	2 018	132	7,0	0,039	1,76
Vegårshei	2020	2 110	92	4,6	0,039	1,74
Vegårshei	2025	2 202	92	4,4	0,039	1,73
Vegårshei	2030	2 304	102	4,6	0,039	1,72
Vegårshei	2035	2 407	103	4,5	0,039	1,72
Vegårshei	2040	2 503	96	4,0	0,040	1,73

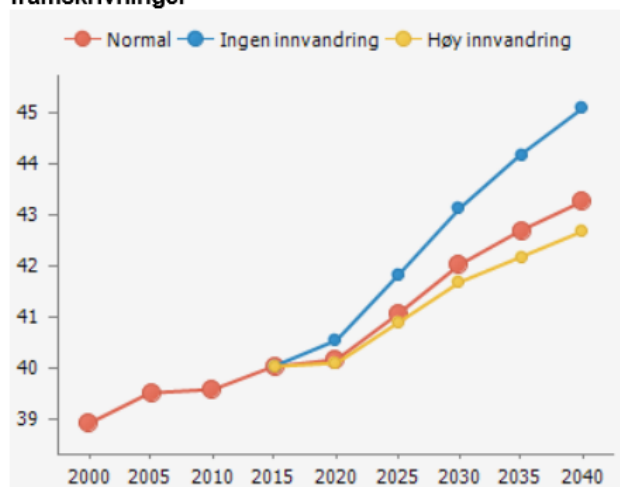
Kilde: Statistisk sentralbyrå <>> Bearbeiding: KommuneProfilen

Tabell 2. Andel innbyggere etter aldersgrupper. Normalalternativet. 2000 - 2040. Prosent

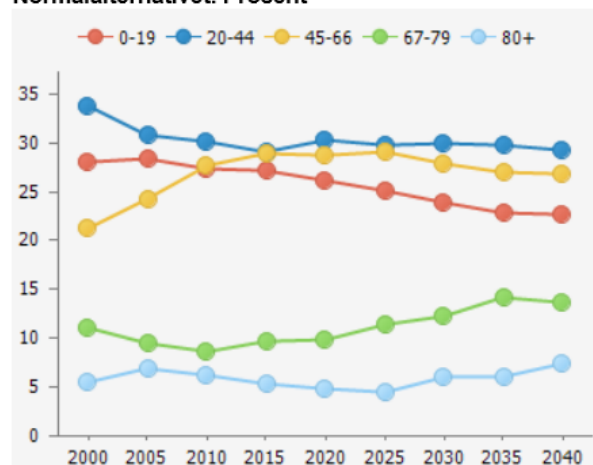
Region/Kommune	År	Innbyggere i alt	Innbyggere etter aldersgruppe					
			0-19	20-39	40-54	55-66	67-79	80+
Vegårshei	2000	1 838	28,1	25,6	19,7	9,9	11,1	5,5
Vegårshei	2005	1 854	28,3	23,4	20,4	11,3	9,6	7,0
Vegårshei	2010	1 886	27,4	23,2	21,8	12,8	8,6	6,2
Vegårshei	2015	2 018	27,1	22,8	20,6	14,4	9,6	5,4
Vegårshei	2020	2 110	26,2	23,3	20,0	15,8	9,8	4,8
Vegårshei	2025	2 202	25,1	23,6	19,2	16,2	11,5	4,5
Vegårshei	2030	2 304	23,9	23,1	19,8	14,9	12,3	6,0
Vegårshei	2035	2 407	22,9	23,4	19,2	14,2	14,3	6,0
Vegårshei	2040	2 503	22,7	23,0	19,4	13,8	13,6	7,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå <>> Bearbeiding: KommuneProfilen

Gjennomsnittlig alder. 2000-2040. Alternative framskrivninger

Andel innbyggere etter aldersgrupper. Normalalternativet. Prosent

6.2.3. Styrker og svakheter – muligheter og trusler

Styrker nåtid	Muligheter fremtid
• Godt omdømme • Tydelige mål for samfunnsutvikling • God kvalitet på tjenestene	• Omstilling og effektivisering • Fortsette interkommunalt og regionalt samarbeid ved behov • Utnytte mange og gode lokale krefter
Svakhet nåtid	Trusler fremtid
• Stram økonomi • For svak brukerorientering	• Sårbarhet ifht kompetanse og kapasitet • Manglende evne til å prioritere videre næring- og samfunnsutvikling • Manglende evne til å ta grep som gir varige effekter på driftsnivået

6.2.4. Interkommunale samarbeidsløsninger

Østregionen:

IKT

Vegårshei kommune har siden 2009 vært vertskommune for DDØ (Den Digitale Østregionen). Dette samarbeidet omfatter alt av IKT-tjenester for kommunene Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli. IKT har vært, og er et område i kontinuerlig vekst og utvikling, med stor strategisk betydning for kommunene. For Vegårshei har det svært utviklende å ha ansvar for et så dynamisk og komplekst område.

Det er tydelige positive erfaringer av samarbeidet:

1. Kommunenes sårbarhet er redusert
2. Drift og utvikling er effektivisert og profesjonalisert (kontinuerlig arbeid)
3. Det har vært god søkning til ledige stillinger
4. Avtalte økonomiske rammer har vært overholdt

I løpet av 2016 startet en prosess, mellom IT miljøene i DDØ og IKT Agder, for å vurdere mulighetene for fusjon mellom disse. Prosessen er nå i ferd med å avsluttes, med det resultat at de to IKT miljøene fusjonerer fra 2018.

Felles skatteoppkrever

Fra 2012 ble Vegårshei innlemmet i det interkommunale samarbeidet om felles skatteoppkrever, Kemneren i Øst-regionen, Aust-Agder. Åmli, Gjerstad, Tvedestrand og Risør var fra før tilsluttet denne ordningen. Noen av målsettingene er blant annet å skape et større fagmiljø og redusere sårbarhet.

PPT

Vegårshei har i flere år hatt felles PPT tjeneste med Risør og Tvedestrand. Gjerstad ble tilknyttet samarbeidet i 2015.

Kulturskolen øst i Agder

Gjerstad, Risør, Tvedestrand og Vegårshei deltar i ulike aktiviteter i regi av Kulturskolen øst i Agder.

Barnevern

Vegårshei kommune ble fra 1.1.16 innlemmet i interkommunal barnevernstjeneste med kommunene i østregionen. Gjerstad er vertskommune for samarbeidet, som ble installert i nye lokaler på Brokelandsheia..

Østre Agder samarbeidet:

Foruten samarbeidet med kommunene i østregionen, deltar Vegårshei i Østre Agder samarbeidet. Østre Agder er et samarbeidsforum for kommunene Arendal, Froland, Grimstad, Åmli, Tvedestrand, Risør, Gjerstad og Vegårshei. Dette fellesskapet skal bidra til å samordne regionens og kommunenes interesser overfor fylket, staten og andre organer på region-, fylkes- og/ eller riksplan. Samarbeidet skal jobbe for å styrke regionens infrastruktur og systematisk arbeide for at regionen velges som lokaliseringssted for offentlige og private virksomheter.

Østre Agder kan også bidra til etablering av samarbeidsløsninger for to eller flere kommuner knyttet til områder av kommunenes virksomhet og tjenesteproduksjon der kommunene finner det formålstjenlig. I tillegg skal samarbeidet stimulere til at regionen gjennomfører prosjekter

for å øke kompetansen i regionens kommuner og utvikle løsninger knyttet til levering av kommunale tjenester.

I 2017 iverksatte styret for Østre Agder en evaluering av samarbeidet. Denne prosessen omfattet egevaluering, ekstern evaluering i regi av Agderforskning og evalueringsmøter i kommunestyre og bystyre. Styret legger på grunnlag av evalueringen fram forslag til nye vedtekter. I tillegg arbeides det med nye finansieringsmodeller for interkommunalt samarbeid. Det vises for øvrig til samarbeidets styringsdokumenter.

Under følger noen samarbeidsordninger som nå koordineres gjennom Østre Agder samarbeidet:

Østre Agder brannvesen

Vegårshei kommune har siden 2007 inngått i Østre Agder brannvesen. Erfaringer så langt har vist at dette utelukkende har vært et positivt tiltak. Momenter som blir trukket frem er følgende:

- Mer stabil og profesjonell ledelse (heltid)
- Større fagmiljø og kompetanse (fagfolk på heltid)
- Bedre kompetanse på instruktørene (faste instruktører – ("instruktørving")
- Enklere og side-forskyve ressurser (behøver ikke å tenke økonomi i enkelt tilfeller)

Krisesenter for kvinner, barn og menn

Krisesenter for kvinner og barn i Arendal ble i 2011 endret fra stiftelse til å bli et vertskommunesamarbeid. Krisesenteret ble i tillegg utvidet til også å gjelde for menn. Vegårshei har ikke ressurser til å ivareta oppgavene med å ha et eget krisesenter med de krav som stilles, og har derfor gått inn i samarbeid med flere andre kommuner, hvor Arendal er vertskommune.

Stiftelsen alternativ til vold (ATV)

ATV-Arendal er et tilbud til innbyggerne i Arendal, Grimstad, Froland, Gjerstad, Vegårshei, Åmli, Tvedestrand og Risør kommune. Disse kommunene finansierer ATV-Arendal, sammen med staten ved Barne- og likestillingsdepartementet (BLD). Kontoret har nå tre årsverk. Den nye medarbeideren er psykolog. Behandlingstilbudet er primært for utøvere av vold i nære relasjoner. Klientene mottar behandlingen individuelt, og/eller i gruppe.

Samhandlingsreformen St.meld. 47 (08 – 09)

Reformen trådte i kraft fra 2012 og innebærer at kommunen har fått utvidet ansvar for innbyggernes helse. Interkommunalt samarbeid med Østre Agder kommunene er etablert, og er svært viktig, for å kunne imøtekomme flere av de krav som stilles i forbindelse med reformen.

Veilyssamarbeid

Fra januar 2014 er det etablert en samarbeidsgruppe for veilyssdrift i Østre Agder med en representant fra hver kommune. Samarbeidsgruppen har ett felles årsverk (driftsleder) til disposisjon. Ut over dette stiller den enkelte kommune nødvendig personell til disposisjon for løsning av egne oppgaver.

Kommunal øyeblikkelig hjelp (KØH)

Kommunal øyeblikkelig hjelp er et alternativ til innleggelse i sykehus for innbyggere i Østre Agder og Nissedal. Pasientene skal få et like godt eller bedre tilbud gjennom KØH sammenlignet med innleggelse i sykehus. Tilbudet er ikke en erstatning for korttidsopphold, rehabilitering

eller avlastning. Sengeplassene er på Myratunet i Arendal (8) og Feviktun i Grimstad (2). Oppholdet ved sykehjemmene vil normalt være 1-3 døgn. Med grunnlag i de erfaringer som er høstet så langt evaluerer vertskommunene Arendal og Grimstad KØH-tilbudet. De samarbeidende kommuner inviteres til å drøfte videreføringen av tilbudet når evalueringen foreligger.

E-helse

Østre Agder har siden høsten 2013 hatt velferdsteknologi som et felles prioritetsområde med en ehelsekoordinator til å samordne innsatsen der Risør er vertskommune. Gjennom prosjektet **Innføring velferdsteknologi Agder 2020** er kommunene i Agderfylkene med Østre Agder blitt ledende i arbeidet med sikte på å ta i bruk velferdsteknologi i Norge. De velferdsteknologiske løsningene skal leveres av Telenor Norge og Telenor Objects, og er den største felles anskaffelsen av trygghets- og varslingsteknologi i Norge. Fagmiljøene i Grimstad kommune spiller en nøkkelrolle i utviklingsarbeidet i landsdelen og regionalt.

Legevakt

Arendal kommunale legevakt er et interkommunalt legevaktsamarbeid mellom ti kommuner; Arendal, Froland, Fyresdal, Gjerstad, Grimstad, Nissedal, Tvedestrand, Vegårshei, Risør og Åmli. Legevakten har telefonformidling for Evje og Hornes, Bygland, Valle og Bykle.

Samarbeid i skolesektoren

Rådmennene i Østre Agder legger opp til et utvidet samarbeid om skolerelaterte prosjekt, men uten at dette forutsetter økte bidrag fra kommunene. Østre Agders innsats på feltet dekkes av kontingenten.

Samarbeid om nærings- og samfunnsutvikling

Gjennom deltagelse i det nasjonale programmet utviklingsprogram for byregioner (BYR) har Østre Agder siden januar 2016 mottatt midler fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet for å kunne gjennomføre prosjekter og utvikle samarbeidet innenfor næring- og samfunnsutvikling i regionen. En felles prosjektleder har ivaretatt oppgavene i Østre Agder i samarbeid med Østre Agder næringsnettverkt som består av kommunenes næringssjefer og næringsmedarbeidere.

7. RAMMEBETINGELSER

7.1. Regjeringens kommuneopplegg

Regjeringens forslag til statsbudsjett ble lagt fram 12. oktober. Regjeringen legger opp til en realvekst i kommunesektorens samlede *inntekter* på 4,600 mrd. kroner, mens det i kommuneproposisjonen i mai ble signalisert en vekst på mellom 4,3 og 5,3 mrd. kroner. Realveksten, dvs. vekst utover kompensasjon for lønns- og prisvekst, fordeles med 3,600 mrd. kroner på kommunene og 0,200 mrd. kroner på fylkeskommunene. Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter er det lagt til grunn en kostnadsvekst (deflator) på 2,6% fra 2017 til 2018. Inntektsveksten i 2018 er regnet fra inntektsnivået i 2017 slik det ble anslått etter behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2017. Når veksten regnes fra anslag på regnskap for 2017, blir inntektsveksten fra 2017 til 2018 lavere, siden nivået som veksten regnes fra er betydelig oppjustert sammenlignet med nivået i revidert nasjonalbudsjett 2017.

Regjeringen foreslår at den kommunale inntektsskattøren for personlige skattytere holdes uendret på 11,80 % poeng.

I rådmannens budsjettframlegg for 2018 er frie inntekter (skatt og rammetilskudd) satt til 137,131 mill. kroner. Rådmannen legger nå til grunn 135,631 mill. kr som frie inntekter i 2017. *I dette budsjettforslaget legges derfor til grunn en nominell vekst i frie inntekter på 1.500. kr eller 1,1 %.* Dvs. en realnedgang på -1,5%. Vegårshei er også i år blant de kommunene med lågest vekst i fylket. Dette er en betydelig lavere enn den varslede veksten for kommunene samlet (2,6 %). Dette skyldes først og fremst endring i inntektssystemet, der innføring av nytt bostedskriterium (strukturkriteriet) for å differensiere basistilskuddet ut fra frivillige/ufrivillige avstandsulemper, som fikk virkning fra 2017.

Innlemminger av øremerkede tilskudd, og generelt alle andre oppgaveendringer som det kalles, korrigeres for, når vekst i frie inntekter beregnes. Kommuneopplegget for 2018 har i seg noen slike definerte oppgaveendringer, på lik linje med hva som har vært vanlig de senere år.

I rammetilskuddet for 2018 er følgende elementer/endringer lagt inn eller trukket ut (i 2017 kr): (Vegårsheis del vises i kolonnen lengst til høyre. Alle tallene er oppgitt i 1.000 kr).

Midler inn (kompensasjon) (1 000 kroner)

Boligsosialt kompetansetilskudd	15.107	5
Innlemming boligsosiale tilskudd	27.778	10
Tilskudd til frivillighetssentraler	0	33
Tilskudd til flere barnehagelærere	240.936	94
Økt inntektsgrense gratis kjernetid, barnehage	7.700	3
Tidlig innsats, overgang barnehage-skole	19.493	9
Vigselsmyndighet, ansvar overføres til kommunene	2.924	1
Helsestasjons- og skolehelsetjenesten	0	5
Økte kom. barnehageutg. pga. botidskrav kontantstøtte	18.031	7

Midler ut (uttrekk)

Innlemming Helsenett, ny finansieringsmodell	-31.774	-15
Red. kommunale barnehageutg. som følge av økt kontantstøtte, helårseffekt	-124.659	-48

Økt maksimalpris i barnehage (110 kr./mnd)	-293.860	-114
Servicehunder	-4.873	-2
Økning i elevtall statlige/private skoler	-134.308	-70
Uttrekk statlig finansiering av omsorgstjenestene	-7.602	0
Sum innlemminger og korreksjoner	- 265.107	-84

Rådmannen har for de øvrige årene i planperioden (2019-21) budsjettet med en årlig økning i skatt på 0,97 %. Rammetilskuddet budsjetteres med realvekst på 0,23 % fra 2018-2019, 0,24 % fra 2019-2020 og 0,24 % fra 2020-2021.

Rådmannen har for øvrig merket seg Regjeringens forslag om å øke innslagspunktet for tilskudd til ressurskrevende med kr.50.000 utover prisstigning fra kr.1.157.000 til 1.235.000. Den statlige kompensasjonen for utgifter utover innslagspunktet foreslås fortsatt å være 80 %.

7.2. Prognose (forutsetninger) for kommunens generelle inntekter og utgifter

Det som kan kalles for kommunens generelle inntekter og utgifter fremgår av det såkalte budsjettskjema 1A. Budsjettskjema 1A synliggjør på en god måte den samlede "driftskaka" som kommunen kan bruke på tjenester og aktiviteter innenfor de ulike rammeområdene eller enhetene. Avsatte midler til å møte kommende lønnsoppgjør, samt andre fellesutgifter til fordeling gjennom året, må også finansieres av denne "kaka".

Budsjettet vil være i balanse det enkelte år når "kaka" er lik summen av enhetenes (rammeområdenes) rammer. Vi ser at "kaka" i 2018 økes med ca. kr. 7,063 mill. sammenlignet med hva som ble lagt til grunn i opprinnelig budsjett for 2017. Av dette utgjør integreringstilskudd flyktninger Kr.1,214 mill. av økningen. Netto kan vi derfor si at kaka økte med kr. 5.849 mill. Rådmannen vil presisere at dette er en nominell og ikke reell økning, dvs. at den mer voluminøse "kaka" først må anvendes til å finansiere lønns- og kostnadsvekst fra 2017-2018 før eventuelt nye tiltak får tilført midler. Det er grunn til å merke seg at "kaka" økes med 1,502 mill. fra 2017 til 2018 som følge av foreslått økning av eiendomsskatten fra 3 til 4 promille. Ellers reduseres "kaka" fra 2018 til 2019, med hele 5.727 mill.kr. Først og fremst pga. redusert tilskudd flyktninger med kr.5.137, men også pga. av økte rente og avdragsbelastninger. Disse to faktorene forsterkes ytterligere de to siste åra i økonomiplanen. Når det gjelder flyktninger finner en tilsvarende reduksjon på utgiftssida. (Se reduksjon i ramma til ansvar 34.) Avsetning til disposisjonsfond (buffer) er 0,38% lavere enn målsetningen i styringskortet i 2018. Det er budsjettet med et netto driftsresultat på 1,12 %, mens styringskortet hadde 1,5 % som resultat. I 2019 reduseres netto driftsresultat til 1,05%, mens det økes 1,47% i 2020 og reduseres til 0,93% i 2021.

Rådmannen vil først kort kommentere og begrunne hva som ligger til grunn for budsjetteringen av de enkelte postene som bestemmer størrelsen på "driftskaka" i 2018-2021.

7.7.1. Skatt på inntekt og formue (skatteanslaget) pluss rammetilskudd

For skatt og rammetilskudd er det tatt utgangspunkt i tall fra statsbudsjettet.

Kommunestyrets vedtak: økning av rammetilskudd på kr. 115 000,- i 2018 (jfr. nye opplysninger).

Eiendomsskatt er lagt inn med kr.6.008.000 i hele perioden, det er da foreslått en sats på 4,00 promille, som samsvarer med vedtatt økonomiplan for perioden 2017-2020.

7.2.2. Andre generelle statstilskudd

1. **Kompensasjonstilskudd sykehjem/omsorgsboliger:** Kommunen får utløst slik rente- og avdragsrefusjon for 16 omsorgsboliger og 6 sykehjemsplasser. Rentedelen av kompensasjonen er beregnet med 1,50 % som rentesats.
2. **Rentekompensasjon skoleanlegg:** Kommunen får innenfor gjeldende ordning utbetalt rentekompensasjon fra Husbanken av en ramme på ca. kr. 6,5 mill. Også her er det Husbankens flytende rente gjennom året som er referanserente. Kompensasjonen løper over 20 år. Investering som ble gjennomført i 2010-2011 på skolen kommer innenfor ordningen som er betegnet som ny ordning. Rentedelen av kompensasjonen er beregnet med 1,50 % som rentesats.
3. **Investeringskompensasjon reform 97:** Denne ordningen gjaldt for 20 år og er dermed avsluttet i 2017.
4. **Tilskudd ressurskrevende tjenester:** I budsjetteringen av dette anslaget er det tatt utgangspunkt i gjeldende regelverk som sier at staten refunderer 80 % av netto lønnsutgifter utover et innslagspunkt på kr.1.235.000.
5. **Integreringstilskudd:** I budsjetteringen av dette er det lagt inn de flyktningene som vi så langt i år er kjent med vil komme. Her skjer det endringer fra dag til dag. Det er ikke budsjettet med nye flyktninger hverken på inntektssiden eller utgiftssiden i 2018-2021. Budsjettet må justeres på inntekt og utgiftssiden i 1. tertial 2018 når vi har oversikt over antall flyktninger som kommer og deres utgiftsbehov på de forskjellige enhetene.
6. **Momskompensasjon fra driftsutgifter:** Inntektene anslås til kr. 2,8 mill. i 2018 budsjettet. Rådmannen har valgt å budsjettere med lik kompensasjon framover.

7.2.3. Netto finansinntekter- og utgifter

Renteinntekter og utbytte

Rådmannen har lagt til grunn 1,65 % som innskuddsrente i hele økonomiplanperioden på midlene i utviklingsfondet som vil reduseres fra 17,4 mill. til 4.412 i løpet av 2018. Det er også forutsatt at ca. kr. 4.mill. av kortsiktig likviditet, har samme betingelser. Mens plasseringer ellers, er lagt til grunn 0,85 %. Renteinntektene på formidlingslån (nå kalt startlån) er kr. 130.000 mindre enn renteutgiftene på disse lånene (se linje 7.3 og 8.3 opp mot hverandre). Dette skyldes at vi ikke får videre utlånt låna med en gang, i tillegg tar banken en administrasjonsutgift for disse låna.

Utbytteinntektene fra Agder Energi er budsjettet med følgende forutsetninger:

2018-2021: Resultat Agder Energi 746 millioner, 60 % av over 400 millioner.

Renteutgifter og avdrag

Rådmannen har lagt til grunn 2,0 % som p.t. rente på kommunens innlån i 2018-2021. For kommunens fastrente-lån er renteutgiftene naturligvis budsjettet med grunnlag i de gitte betingelsene. Avdragsutgiftene er beregnet med utgangspunkt i nedbetalingsplaner for eksisterende gjeld og forventet nedbetalingstid på de nye investeringslåna som er satt til 30 år. Et unntak fra dette er låneopptaket i 2018 som er foreslått 40 års nedbetalingstid. Et veid gjennomsnitt av investeringene tilsier en kortere lånetid. Men siden vi har en del å gå på i forhold til minimumsavdrag har vi valgt dette.

7.2.4. Avsetninger (inkl. overføring fra drift til investering)

4-årsperspektivet 2018-2021.

Vegårshei kommune ønsker å legge netto driftsresultat som styringsmål for bærekraftig kommuneøkonomi. I styringskortet for 2018 er målet 1,5 % i regnskapsresultat. Dette målet klarer vi ikke å oppnå med budsjettforslaget for 2018, der netto driftsresultat er 1,12%, og heller ikke i 2019 som har 1,05% i netto driftsresultat. I 2020 er netto driftsresultat er nesten 1,5% (1,47%), mens det for 2021 er bare 0,93%. Summert over fire års perioden 2018-21 brukes det kr. 0 av disposisjonsfond (linje 15) og det avsettes kr. 7.649.000 (linje 12). I budsjettforslaget for øvrig ligger til grunn at det antatte årlige egenkapitalinnskuddet i KLP finansieres i driftsbudsjetter. (Uansett kan dette ikke lånefinansieres).

7.2.5. Netto driftsresultat og saldering

Rådmannen viser her til følgende oppstilling (hvor regnskapstall for 2015 og 2016 samt budsjettall for 2017 også framgår):

	R.2015	R.2016	B.2017	B.2018	B.2019	B.2020	B.2021
Brutto driftsresultat, ekskl. avskrivninger	-10 944	- 13 367	-12 313	-12 431	-13 445	-14 983	-14 546
Finansinntekter	-7 966	- 7 157	-6 116	- 5 895	- 5 902	-5 973	- 6021
Finansutgifter	13 614	14 874	15 561	15 777	17 021	17 751	18 558
Netto driftsresultat	-5 295	- 5 651	- 2 867	- 2 549	-2 326	-3 205	-2 009
Bruk av avsetninger (driftsfond)	-368	- 1 229	- 248	0	0	0	0
Avsetninger til driftsfond	5 243	6 359	2 575	1 969	1 726	2 585	1 369
Overført fra drift til investering	420	521	540	580	600	620	640
Bunnlinjen/regnskapsmessig resultat	0	0	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat i %	2,71	2,59	1,30	1,12	1,05	1,47	0,93
Etter k-styrets vedtak				1,32			

I rådmannens budsjettforslag for 2018 legges til grunn et netto driftsresultat på kr. 2.867 mill. For år 2 (2019) i økonomiplanen anslås et netto driftsresultat på kr.2.549 mill. For år 3 (2020) anslås dette til kr. 3.205 mill. mens for år 4 (2021) er netto driftsresultat redusert til kr.2.009 mill.

8. RAMMEFORUTSETNINGER FOR ENHETENE

8.1. Presentasjon av de ulike rammeområdene (enhetene)

8.1.1. Fellesutgifter til fordeling

Gjennom året skal avsatte lønnsmidler og lignende fordeles ut på enhetene. "Kaka" (omtalt flere steder) minus det som er fellesutgifter til fordeling, er lik det som i budsjettframlegget er til disposisjon som rammer for enhetene. Det ligger en forventning om gevinstrealisering i hele organisasjonen gjennom innovasjonsprogram som omfatter digitalisering og organisasjonsendringer. I 2017 ble dette lagt til fellesområdet, men fra 2018 legges dette til aktuell enhet. Tabelloppstillingen nedenfor viser hvordan rammen for fellesutgifter til fordeling er blitt beregnet. **K-styrets vedtak. Sommerjobb for ungdom kr. 100 000 hver år i perioden**

Ansvar 19 Fellesutgifter	2018	2019	2020	2021
"Basisramme" 2018 iflg. opprinnelig budsjett 2017	3 668	3 668	3 668	3 668
Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2017-20	-200	-1 800	-2 300	-2 300
= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2017-20	3 468	1 868	1 368	1 368
<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
1.Effektiviseringsgevinst større stillinger, ny organisering	-200	-1 000	-1 500	-1 500
2.Digitaliseringsgevinst digitalisering/nye samarbeidsløsninger	0	-800	-800	-800
3.				
Sum (B)	-200	-1 800	-2 300	-2 300
Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/ønsker som ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2017-20:				
1.Økt bruk av lærlinger	100	100	100	100
2. Sommerjobb for ungdom	100	100	100	100
Sum (D)	100	100	100	100
Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
1.Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	59	59	59	59
2.Justering lønnsoppgjør i forhold til Statsbudsj.forutsetn.	-9	-9	-9	-9
Sum (E)	50	50	50	50
Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
Sum (F)	0	0	0	0
Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2018-21				
1.Effektiviseringsgevinst større stillinger, ny organisering	200	1 000	1 500	1 500
2.Digitaliseringsgevinst digitalisering/nye samarbeidsløsninger	0	800	800	800
Sum (G)	200	1 800	2 300	2 300
Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2018-21	3 918	3 918	3 918	3 918
(i 2018-kroner)				

8.1.2. Politisk aktivitet

1. Kort om rammeområdets aktivitet og tjenester

Rammeområdet omfatter hovedsakelig politisk aktivitet; godtgjørelser til politikerne, tappt arbeidsfortjeneste, kurs, osv.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

	Ansvar 10 Politisk aktivitet	2018	2019	2020	2021
A	"Basisramme" 2018 iflg. opprinnelig budsjett 2017	1 702	1 702	1 702	1 702
B	Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2017-20	-50	30	-50	0
C=A+B		1 652	1 732	1 652	1 702
	<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
	1. Valg 2019-2021	-50	30	-50	0
	2.				
	Sum (B)	-50	30	-50	0
D	Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/ønsker som				
	ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2017-20:				
	1.				
	Sum (D)	0	0	0	0
E	Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og				
	priskompensasjon				
	1. Lønnskomp. som følge av lokale forhandl. i 16 og endringer i 17	28	28	28	28
	2. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	2	2	2	2
	3.				
	Sum (E)	30	30	30	30
F	Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og				
	planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
	1.				
	Sum (F)	0	0	0	0
G	Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet				
	i rådmannens forslag til økonomiplan for 2018-21				
	1.				
	Sum (G)	0	0	0	0
H = C+D	Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2018-21	1 682	1 762	1 682	1 732
+E+F+G	<i>(i 2018-kroner)</i>				

8.1.3. Rådmannens stab

Investeringsdelen

Det er ikke satt opp spesifikke investeringer for rådmannens stab. Det henvises til investeringer for organisasjonen som helhet, hvor arbeidet (planarbeid, prosjektering, anbud, oppfølging mm) knyttet til de ulike investeringsprosjekter utføres av rådmannens stab.

Investeringer for rådmannens stab holdes på et minimum, og foretas kun etter kommunestyrets vedtak, lovpålagte krav, f.eks. etter Arbeidsmiljøloven, og ellers etter streng behovsvurdering.

Drift

1. Kort om rammeområdets aktiviteter og tjenester

Rådmannens stabs prioriterte oppgaver er fordelt på to hovedområder, henholdsvis *samfunnsutvikling og støttefunksjoner* slik:

- Byggesaker og eiendomsskatt
- Kart og oppmåling
- Skogbruk og viltforvaltning
- Areal- og planarbeid, samt rådgivning
- Miljø- og næringsrådgivning
- Prosjektledelse for investeringsprosjekter
- Bibliotek (og kultur)
- Samfunnssikkerhet og beredskap, herunder kriseledelse
- Informasjonssikkerhet
- Informasjon og web
- Kommunens servicetorg
- Politisk sekretariat
- Post og arkiv
- Økonomi og lønn
- HR- og organisasjonsrådgivning
- Skole- og barnehagefaglig rådgivning over enhetsnivå
- Spesialpedagog tjenester
- Intern kontroll og kvalitetssikring
- Yte støtte til hele organisasjonen
- *Folkehelsekoordinator (ny i løpet av 2017 - lovkrav)*
- *Personvernombud (ny fra 2018 - lovkrav)*

Rådmannsteamet består av rådmann og kommunalsjef. Kommunalsjefen er nærmeste leder for rådmannens stab. Rådmannsteamets oppgaver består i hovedsak av både ledelse, administrasjon og representasjon, men også stor grad av saksbehandling, prosjektarbeid, tilsynsoppgaver og oppfølging av enhetene.

Kommunestyrets vedtak:

Enhet for rådmannens stab reduseres med kr. 90 000 pr år resten av perioden.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

Ansvar 11 Rådmanns stab	2018	2019	2020	2021
"Basisramme" 2018 iflg. opprinnelig budsjett 2017	12 436	12 436	12 436	12 436
Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2017-20	-120	-220	-220	-220
= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2017-20	12 316	12 216	12 216	12 216
<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
1. Ettersøk vilt, krav fra direktoratet	-20	-20	-20	-20
2. Gevinstrealisering innovasjon/omorg./digitaliseringsprosj.	-100	-200	-200	-200
Sum (B)	-120	-220	-220	-220
Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/ønsker som ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2017-20:				
1. Felles næringsmedarbeider 8K	12	24	24	24
2. Endring i fordelingsnøkkel utgifter revisjon	157	157	157	157
	169	181	181	181
Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
1. Lønnskomp. (forhandl. i 16 og endringer i 17)	373	373	373	373
2. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	20	20	20	20
3. Kontingent KS Digitalisering	40	40	40	40
4. Vakanse	490	490	490	490
5. Vikarmidler	100	100	100	100
6. Flere koordinerings- og samarbeidsoppdrag	200	200	200	200
7. Avlevering av database i Ephorte	70	0	0	0
8. Økt planarbeid + konsulentttjenester	80	80	80	80
9. Økt behov for representasjon og møter	80	80	80	80
10. Økt behov kompetanseutvikling	30	30	30	30
11. Spesiell hjelp/hjemmeundervisning	20	20	20	20
12. Økte telefonutgifter, nye lisenser o.l.	10	10	10	10
13. Til disposisjon for rådmannen	10	10	10	10
Sum (E)	1 523	1 453	1 453	1 453
Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
1.				
Sum (F)	0	0	0	0
Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet / balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2018-21				
1. Vikarmidler	-100	-100	-100	-100
2. Flere koordinerings- og samarbeidsoppdrag	-100	-100	-100	-100
3. Økt planarbeid + konsulentttjenester	-80	-80	-80	-80
4. Økt behov for representasjon og møter	0	0	0	0
5. Økt behov kompetanseutvikling	-30	-30	-30	-30
6. Uspesifisert kutt – jfr. kommunestyrets vedtak	-90	-90	-90	-90
Sum (G)	-400	-400	-400	-400
Netto driftsramme for rammeområdet i per. 2018-21	13 608	13 450	13 450	13 450
(i 2018-kroner)				

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget - i 2018 og planperioden

De siste årene har det vært et krav og en forventning om innsparing, og dette har blitt møtt med kutt i lønnskostnader ved å holde stillinger vakante i den grad dette har latt seg gjøre. Siden det ikke foreligger handlingsrom til forflytning av midler, må reduksjon i ramma foretas ved kutt i lønnskostnader.

Etter nøye vurderinger har rådmannen valgt å ikke fjerne oppgaver/funksjoner fra rådmannens stab i 2018. Både politiske vedtak, interessentenes behov og lovmessige krav, har vært viktige faktorer for denne beslutningen.

På bakgrunn av nye lovkrav og overtakelse av tjenester fra andre enheter, har rådmannens stab i 2017 og 2018 fått nye funksjoner og oppgaver uten at det følger særskilte midler med dette.

Rådmannens stab, som tradisjonelt har hatt svært høyt nærvær, har det siste året hatt høyere sykefravær enn tidligere. Vanligvis har det ikke blitt satt inn vikar ved sykefravær, både av kompetansemessige hensyn, men også for å spare lønnsutgifter. I 2017 har det vært nødvendig å sette inn vikarer i nøkkelfunksjoner, for å ivareta tjenester og for å unngå for høyt arbeidspress på øvrige medarbeidere i staben. Lojalitet og fokus på økonomistyring, medarbeidere som har strukket seg lengre enn det kan forventes og god kompetanse har bidratt til at merforbruket ikke blir høyere.

Rådmannens forslag til ramme for 2018 har hensyntatt overnevnte utfordringer. Dersom rådmannens forslag blir vedtatt antas dette å være realistisk for å ivareta tildelte oppgaver.

4. Målsettinger og signaler fra overordnet styringskort som skal kunne realiseres med de rammeforutsetningene som ligger i budsjettframlegget

Målet er hele tiden å være en "dynamisk" stab som kan opptre fleksibelt i forhold til stadig endrede forutsetninger og å yte kvalitetsmessig og effektiv bistand både internt i organisasjonen, til politisk ledelse og ikke minst til våre innbyggere. Hovedaktiviteten er nettopp tjenesteproduksjon direkte rettet mot våre innbyggere. Aktiviteten og forventningene må likevel tilpasses de ressurser som er til rådighet. Forventningsavklaringer blir derfor viktig.

Det forutsettes at hovedmålsettingene i overordnet styringskort 2018 skal kunne gjennomføres innenfor foreslått ramme. For rådmannens stab gjelder dette blant annet:

- God planlegging og gjennomføring av investeringsprosjektene
- Gjennomføring av reguleringsplaner
- Ivareta og gjennomføre politiske vedtak
- Ivareta nye funksjoner som følge av lovkrav
- Være pådriver for innbyggerpåvirkning og bruk av frivillige
- Lede og gjennomføre organisasjonsendringer
- Tilpasse tjenestenivå og oppgaver i forhold til den økonomiske realitet
- Ivareta godt omdømme og være gode ambassadører

5. Avsluttende kommentar til budsjett for staben

Med foreslått ramme skal rådmannen stab utføre pålagte oppgaver på en tilfredsstillende måte. Det innebærer at forventninger til kvaliteten og/eller tilgjengeligheten til tjenesteleveranse ikke kan økes ytterligere, men ivaretas med dagens nivå.

Det er ikke rom for uforutsette utgifter, og ramma fordrer stor kreativitet og fleksibilitet for både rådmannsteam og rådmannsstabens medarbeidere.

Medarbeidere i rådmannens stab har vært involverte i budsjettprosessen.

*Anne-Grete Glemming, kommunalsjef
Leder av rådmannens stab*

8.1.4. Tilskuddsordninger – rådmannens ramme

1. Kort om rammeområdets aktiviteter og tjenester

Rammeområdet omfatter blant annet følgende tilskuddsordninger:

- Overføring til private barnehager
- Kulturskolen
- Kjøp av IKS, KS og andre kontingenter
- Overføring til kirkelig fellesråd
- Overføring til andre trossamfunn
- Tilskudd til lag og foreninger
- Tilskudd til politiske partier
- Kretslokaler
- Kulturvern
- Mm

Kommunestyrets vedtak:

1. Tilskudd til private veier videreføres med kr 79 000 pr år for hele perioden
2. Tilskudd til spredt boligbygging videreføres med kr 60 000 pr år for hele perioden
3. Tilskudd til kirkelig fellesråd økes med kr 47 000 i 2018 og med kr 130 000 pr år i resten av perioden
4. Tilskudd til andre trossamfunn økes med kr 39 000 i 2018 og med kr 78 000 pr år i resten av perioden

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

Ansvar 12 Tilskuddsordninger	2018	2019	2020	2021
"Basisramme" 2018 iflg. opprinnelig budsjett 2017	12 212	12 212	12 212	12 212
Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2017-20	99	99	99	99
= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2017-20	12 311	12 311	12 311	12 311
<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
1.Tilbakeført fond fra Tvedestrand kulturskole i 2017	49	49	49	49
2.Korreksjon prisøkning 2016-2017	50	50	50	50
3.				
	99	99	99	99
Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/ønsker som ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2017-20:				
1.Tilskudd anleggsutbygging VSA	1 000	1 116	0	0
2.Tilskudd VSA finansiert med Vågmidler	0	0	0	0
3.Sørlandet hoppcenter	0	0	0	0
4.				
Sum (D)	1 000	1 116	0	0
Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
1. Lønnskomp. (lokale forhandl. i 15 og endringer i 16)	0	0	0	0
2. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	-20	-20	-20	-20
3.Overføring kirkelig fellesråd oppj. m. deflator	36	36	36	36
4.Tilskudd private barnehager	-200	-200	-200	-200
5.NM orientering				
6.Vegårshei dagene				
7.Tour de Fjords	20		20	
Sum (E)	-164	-184	-164	-184
Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
1.				
Sum (F)	0	0	0	0
Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2018-21				
1 Tilskudd spredt boligbygging	0	0	0	0
2.Tilskudd private veger	0	0	0	0
3.Tour de Fjords	-20		-20	
4.Redusert ramme kirkelig fellesråd	-36	-36	-36	-36
5.Reduksjon tilskudd andre trossamfunn	0	0	0	0
6.Tilskudd politiske partier kun i valgår	-23		-23	
7.Feste avgift økes med kr. 100	-90	-90	-90	-90
	-169	-126	-169	-126
Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2018-21	12 978	13 117	11 978	12 001
<i>(i 2018-kroner)</i>				

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget - i 2017 og planperioden

Kontingenter / kjøp av tjenester

Kjøp av interkommunale tjenester, som bl.a. IKS og KS mm, omfattes i rammen, og prisøkning på denne type tjenester, har kommunen liten påvirkning på.

Trossamfunn

Økning i tilskudd til Kirkelig Fellesråd tilsvarer generell lønns- og prisøkning. Det bemerkes at det her er foreslått en reduksjon på kr. 83 000 for 2018. Beløpet doubles for resten av perioden.

Tilskudd til lag og foreninger og private

Rådmannen foreslår fortsatt å legge inn støtte til lag og foreninger og private aktiviteter, men sett ut fra kommunens totale økonomiske situasjon, ser ikke rådmannen rom for å øke tilskuddene fra 2017, men opprettholder omtrent samme nivå.

Rådmannen har valgt å kutte tilskudd til private veier og spredt boligbygging selv om det har vært et politisk flertall for fortsatt å prioritere dette. Rådmannen må veie hensynet til økning av andre tilskudd og ikke minst hensynet til tjenester for større deler av befolkningen foran enkelte tilskuddsordninger.

Rådmannen foreslår derfor følgende:

Tilskudd til:	K-styre vedtak 2017	Budsjettforslag 2018	K-styre vedtak 2018
Ungdomsklubben Villheia	27 000	27 000	27 000
Ungdomsklubben NITO	27 000	27 000	27 000
Lag og foreninger	115 000	115 000	115 000
Vegårshei Bygdetun	80 000	80 000	80 000
Vegårshei Frivilligsentral	219 000	223 000	223 000
Vegårshei Ski og Aktivitetssenter	115 000	115 000	115 000
Private veier	79 000	0	79 000
Spredt boligbygging	60 000	0	60 000

Søknad fra Vegårshei idrettslag ved NM uka 2018 (orientering)

Vegårshei idrettslag skal i 2018 stå som arrangør for NM i orientering, og hovedkomiteen for NM-uka 2018 har søkt kommunen om tilskudd til arrangementet. Saken ble behandlet i formannskapet. Utdrag av innstilling til kommunestyret var som følger:

«..... Vegårshei kommune støtter idrettslaget på følgende måte:

- Det gis et tilskudd på kr. 50.000, som dekkes slik:
 - ✓ kr. 25.000 fra posten Tilskudd til lag og foreninger (2017)
 - ✓ kr. 25.000 fra samme post i 2018 øremerkes Vegårshei idrettslag og NM-arrangementet.
- Vegårshei

Søknad om tilskudd fra veldedige organisasjoner, selskaper o.l.

Hvert år mottar kommunen søknader fra veldedige organisasjoner, selskaper og private. Med kommunes stramme økonomi, har ikke rådmannen funnet å kunne imøtekomme noen av disse. Slike søknader blir fortløpende besvart.

Anne-Grete Glemming, kommunalsjef

8.1.5. IKT (DDØ)

1. Kort om rammeområdets aktivitet og tjenester

DDØ - Den Digitale Østregionen – er et interkommunalt samarbeid mellom Gjerstad, Vegårshei, Risør, Tvedestrand og Åmli med Vegårshei som vertskommune.

- IKT-enheten i Vegårshei kommune er totalleverandør av IKT-tjenester til DDØ-kommunene, herunder Vegårshei.
- Alle IKT-ansatte er ansatt i Vegårshei kommune, men utfører arbeid for alle kommunene.
- Vertskommunens ansvar og tjenester er basert på skriftlige avtaler mellom kommunene.
- Kostnadene fordeles mellom kommunene, Vegårsheis andel er 14,2 %.
- Totalbudsjettet for DDØ i 2018 er ca. 28,6 millioner eks mva, fordelt på IKT-drift (personell) 14,1 mil, felles programvare og lokale kostnader 14,5 mil.
- Driftsbudsjettet for Vegårshei kommune omfatter dels Vegårsheis andel av felles utgifter, dels lokale kostnader.
- Fellesutgifter er for eksempel Vegårsheis kommunes andel av de årlige kostnadene ved kommunens elektronisk sak/arkiv-system og økonomisystem.
- Lokale kostnader omfatter løpende vedlikehold av infrastruktur og datamaskiner, leie av datalinjer internt i Vegårshei kommune mm.
- Tjenesten omfatter også ansvaret for drifts- og brukerstøtte i Vegårshei.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

Ansvar 13 IKT enhet	2018	2019	2020	2021
"Basisramme" 2018 iflg. opprinnelig budsjett 2017	2 993	2 993	2 993	2 993
Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2017-20	145	145	145	145
= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2017-20	3 138	3 138	3 138	3 138
<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
1. Økte lisenskostnader	145	145	145	145
2.				
3.				
Sum (B)	145	145	145	145
Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/ønsker som ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2017-20:				
1.				
2.				
3.				
Sum (D)	0	0	0	0
Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
1. Lønnskomp. som følge av lokale forhandl. i 16 og endringer i 17	19	19	19	19
2. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	10	10	10	10
3. Vaktordning	74	74	74	74
4. Reduserte kostnader eksisterende programvare	-17	-17	-17	-17
5. Økt andel av DDØ kostnader ny fordelingsnøkkel oppdaterte innb.tall	22	22	22	22
Sum (E)	108	108	108	108
Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
1. Nye programvarer	11	14	21	28
2.				
3.				
Sum (F)	11	14	21	28
Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2018-21				
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
Sum (G)	0	0	0	0
Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2018-21	3 257	3 260	3 267	3 274
<i>(i 2018-kroner)</i>				

1. Fra 2018 er det budsjettet med vaktordning i regionen. Dette er en ordning som har eksistert også i deler av 2017, men den var ikke budsjettet i 2017
2. Nye regionale systemer på driftsbudsjettet i 2018 er Visma Voksenopplæring, Feide og brannmurlisenser
3. 2 Pedagogiske programmer har blitt fjernet da de ikke var i bruk lenger
4. Det har vært jobbet mye med å samle utgifter for multifunksjonsmaskiner i 2017 og dette vil fortsette i 2018
5. Lisenskostnader økes noe på driftsbudsjettet i 2018, men reduseres tilsvarende på investeringsbudsjettet da deler av lisensene ble ført på investering i 2017

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget - i 2017 og planperioden

DDØ vil med stor sannsynlighet fusjonere med IKT Agder i 2018 og dette skaper usikkerhet knyttet til investering og driftsbudsjettet. Driftsbudsjettet for 2018 er laget med utgangspunkt i fordeling av utgifter etter nøkkelfordeling slik vertskommunen har praktisert dette tidligere, da det ikke er avklart hvordan fordeling av kostnader skal foregå ved fusjonering.

4. Avsluttende kommentar til budsjettframlegget for rammeområdet/enheten

Digitaliseringen av kommunenorge fortsetter og dette vil være viktig at IKT understøtter. Samtidig vet vi at det også må beregnes god tid til å få gjennomført en eventuell fusjon på en god måte, og dette vil kreve mye ressurser fra IKT. De ulike enhetene må også regne med at det vil gå tid og ressurser når fagsystemer skal bli slått sammen/konsolidert.

Det er også viktig at kommunene setter av penger til lokale tiltak når det gjelder velferdsteknologi da dette vil kreve mer infrastruktur i bygg enn hva som finnes per i dag.

*Ronny Tellefsdal Sunde
Fungerende enhetsleder DDØ*

8.1.6. Skole, SFO og voksenopplæring

1. Kort om enhetens aktivitet og tjenester

Enheten driver en kunnskapsbedrift, med 47 kompetente ansatte fordelt på 36 årsverk. Dette inkluderer bibliotekarere, skolesekretær, vaktmester, fagarbeidere og pedagogisk personell. Dette skoleåret har vi 6 ansatte på videreutdanning gjennom den statlige satsingen «Kompetanse for kvalitet». Dette tar oss på rett vei mot å nå kompetansekravene for lærere på skolen innenfor matematikk, norsk og engelsk. Fra høsten 2017 har vi styrket timer til sosiallærer og rådgiver, og vi har jobbet med lovendring i Opplæringslovens kapittel 9A – elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø.

Skolen har 14 klasser fordelt på 300 elever, og har et velfungerende SFO – tilbud. Skolen tilbyr leksehjelp for 4.– 7. trinn i samarbeid med Frivillighetssentralen. Fra høsten 2017 starter vi også et prøveprosjekt med leksehjelp for 1.-4. klasse på onsdager. Skolen har elevkantine for ungdomstrinnet, og vi har «Aktiv 365» som trivselstiltak for mellomtrinnet i friminuttene. Skolen samarbeider med både Bygdekvinnelaget, Frivillighetssentralen og idrettslaget på flere områder.

Skolen viderefører innovasjonsprosjektet om «Fra IOP til TPO» i skoleåret 2017/18. Hovedmålsettingen i prosjektet er å gi elevene et best mulig læringsutbytte innenfor de ordinære rammene for undervisning.

Kommunestyrets vedtak:

Vegårshei skule styrkes med kr. 200 000 i 2018 og 2020.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

	Ansvar 21 Vegårshei skule, SFO og VO	2018	2019	2020	2021
A	"Basisramme" 2018 iflg. opprinnelig budsjett 2017	29 112	29 112	29 112	29 112
B	Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2017-20	-3	28	-107	-107
C=A+B	= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2017-20	29 109	29 140	29 005	29 005
	<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
	1.Strømutgifter ny skule	83	142	142	142
	2.5 dagers uke 5.klasse	106	106	106	106
	3.Voksenopplæring nettoutgift	8	-20	-155	-155
	4.Uspesifisert kutt	-200	-200	-200	-200
	Sum (B)	-3	28	-107	-107
D	Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/ønsker som				
	ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2017-20:				
	Sum (D)	0	0	0	0
E	Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
	1.Lønnskomp. som følge av lokale forhandl. i 16 og endringer i 17	409	409	409	409
	2.Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	88	88	88	88
	3.Grunnskoleopplæring for voksne ny utgift fra 2017	1 000	1 000	1 000	1 000
	4.Gjesteelev Tvedestrand - flyktningetilskudd (elev med tilpasset opplegg)	900	700	450	450
	5.Økte utgifter voksenopplæring	400	200	0	0
	6.Økte utgifter digitalisering	30	0	0	0
	Sum (E)	2 827	2 397	1 947	1 947
F	Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og				
	1.Strømutgifter ny skule	-83			
	2.				
	Sum (F)	-83	0	0	0
G	Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2018-21				
	1 Ikke innvilge vikarordning	0		0	
	2.Uspesifisert kutt	-75	-75	-75	-75
	3.				
	Sum (G)	-75	-75	-75	-75
H = C+D	Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2018-21	31 778	31 462	30 877	30 877
+E+F+G	(i 2018-kroner)				

3. Målsettinger og signaler fra overordnet styringskort som skal kunne realiseres med de rammeforutsetningene som ligger i budsjettframlegget

I innmeldte behov har enheten vist til økte utgifter knyttet til Voksenopplæring for flyktninger. Dette er merkostnader som er en direkte følge av bosetting av flyktninger, og er utgifter til tjeneste kjøpt fra VIRK (Voksenopplæring i Risør kommune). Med budsjetttrammene som er gitt, er dette hensyntatt slik at tjenesten utenfor kommunen ikke belastes skolens øvrige budsjett. Dermed kan vi fortsatt drive prosjektet «Fra IOP til TPO», og videreføre arbeidet med å la skolens ressurser komme flere elever til gode. Alle ansatte viser vilje og evne til nytenkning, og omorganiseringen skal evalueres og videreutvikles gjennom 2018.

SFO driftes godt og fornuftig. Med rammene for budsjettet vil SFO fortsatt kunne driftes som nå, og ivareta sin høye kvalitet.

4. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget - i 2017 og planperioden

Klassestørrelsen er på mange trinn fortsatt stor. Det er et mål å kunne gi flere delingstimer til alle trinn som ikke har 2-parallell. For årets 1. og 2. klasse er det viktig å kunne fortsette delingen med 2 klasser, spesielt gjelder dette for årets 2. klasse som har 35 elever. Dette for å kunne drive god tilpasset opplæring og styrking i tidlig innsats. Det er av samme årsak bør vi tilby delte klasser med lærer og fagarbeider som ordinært tilbud for 1. klassetrinn. Dette blir ekstra viktig for 1. klasse som starter høsten 2018, hvor det ser ut til at vi vil få 38 elever. Med eventuelle kutt i innmeldte behov vil sette begrensninger i hva skolen mener må til for å kunne styrke tidlig innsats.

For å nå kompetansekravene for lærere som skal undervise i norsk, engelsk og matematikk, trenger skolen å kunne sende ansatte på videreutdanning. Den statlige satsingen «Kompetanse for kvalitet» skal hjelpe kommunene å nå dette målet. Likevel må kommunen bære sin del av den økonomiske forpliktelsen gjennom vikarer, skolemateriell og reise/opphold i forbindelse med studiesamlingene. Ved å kutte i innmeldte behov, vil ikke skolen klare å tilby videreutdanning gjennom en såkalt vikarordning, der lærere delvis er frikjøpt for å studere, og hvor kommunen dekker 12,5 % av frikjøpet. Vi vil kunne tilby en stipendordning der staten utbetaler stipendet, mens kommunen kun dekker utgifter direkte knyttet til studiet. Erfaring tilsier at færre lærere ønsker denne ordningen, da arbeidsmengden fort blir for stor. Et kutt i innmeldte behov vil dermed vanskeliggjøre målsettingen om å nå kompetansekravene innen de 10 årene kommunen har anledning til å gi dispensasjon fra loven.

5. Avsluttende kommentar til budsjett for enheten

Vegårshei kommune bruker lite penger på oppvekst sammenlignet med kommunene rundt oss. Vi ser likevel at Vegårshei skule, SFO og voksenopplæring er preget av høy kvalitet både på system og innhold. Vi ser fram til å bygge ny ungdomsskole, da dette vil lette mange av våre daglige utfordringer knyttet til romfordeling.

I forhold til skoler og kommuner det er naturlig å sammenlikne seg med, ligger skolen fortsatt høyt på antall timer som er knyttet til spesialpedagogiske tiltak for våre elever. Tallet er synkende, og reduksjonen er et resultat av skolens satsing. Målet er en fortsatt nedgang gjennom 2018.

Vi ønsker en levende og inkluderende skole der elevene møter utfordringer fra egne forutsetninger. Dette arbeidet krever at vi tenker annerledes om hvordan vi hjelper og tilrettelegger for elevene i og utenfor klasserommet, og hvordan vi bruker ressursene skolen har tilgjengelig. Økonomiske rammer som ivaretar videreføring av skolens satsinger er en forutsetning for å nå dette målet.

Ingunn Lund
Enhetsleder/rektor
Vegårshei skule, SFO og voksenopplæring

8.1.7. Barnehager

1. Kort om enhetens aktivitet og tjenester

Barnehagens samfunnsmandat er å gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem. Vegårshei barnehage får gode tilbakemeldinger fra sine brukere. Vi har engasjerte medarbeidere som har stort fokus på kontinuerlig forbedring og legger standarden høyt for kvalitet. Vegårshei barnehage har pr 25.10.17 totalt 57 barn, 9 minoritetsspråklige barn. Barnehagen har 15 fast ansatte (11,85 årsverk), 2 læringer, 1 vikar, 1,4 APS (rådmannens stab) knyttet til barn med spesielle behov og 1 ansatt som arbeider med minoritetsspråklige barn (prosjektorganisert).

Prosjekt minoritetsspråklige barn startet 1. august 2016. I prosjektet har vi knyttet sammen det relasjonelle med strukturert begrepstrening, med særlig vekt på minoritetsspråklige barn. Barnehagen er svært takknemlig for at dette prosjektet kan gjennomføres og ser at dette tilfaller alle barna i Vegårshei barnehage.

Kommunestyrets vedtak:

Enhet for barnehager styrkes med kr. 75 000 pr. år for hele perioden.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

Ansvar 27 Enhet barnehager	2018	2019	2020	2021
"Basisramme" 2018 iflg. opprinnelig budsjett 2017	6 359	6 359	6 359	6 359
Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2017-20	-225	-250	-250	-250
= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2017-20	6 134	6 109	6 109	6 109
<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
1. Prosjekt minoritetsspråklige barn	-225	-250	-250	-250
Sum (B)	-225	-250	-250	-250
Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/ønsker som ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2017-20:				
Sum (D)	0	0	0	0
Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
1. Lønnskomp. som følge av lokale forhandl. i 16 og endringer i 17	166	166	166	166
2. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	10	10	10	10
3. Prosjekt minoritetsspråklige barn	150	100	-200	-200
4. Økt sats foreldrebetaling barnehage 2730-2910	-80	-80	-80	-80
Sum (E)	246	196	-104	-104
Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
Sum (F)	0	0	0	0
Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2018-21				
1. Vikarutgifter	0	0	0	0
Sum (G)	0	0	0	0
Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2018-21	6 380	6 305	6 005	6 005
(i 2018-kroner)				

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget i 2017 og i planperioden ellers

Politikerne har i flere dialogseminar vært tydelig på at vi ikke skal kutte i kvaliteten innenfor oppvekst, men det er vi tvunget til med denne rammen. Vi har hatt et lavere fravær på arbeidsplassen, de to siste årene. Jeg har bestemt at vi kutter i vikarutgifter, det er en pott på til sammen kr. 130.000,- på begge hus. Vi har fått til en utveksling av personale mellom husene våre som er svært konstruktiv. Dette har ført til at vi bruker enda mindre vikar. Nå vil jeg gå over til å kommentere hva som ikke er funnet plass til, innenfor rammen.

I Barnehageloven heter det: «Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.» Rammen vår legger opp til en bemanning der man store deler av dagen er én voksen og 7-8 barn. I den praktiske hverdagen betyr det mer tilsyn med barna, enn samspill mellom barn og voksen. Med flere voksne og god tilstedeværelse, har barnehagen en langt bedre mulighet til å jobbe forebyggende. Forskning viser at å jobbe med tidlig intervensjon, har positiv innvirkning her-og-nå, på lang sikt og at det i tillegg kan redusere bruken av spesialundervisning. Nova-forsker Sabina Wollscheid peker på en klar sammenheng mellom det å ha gått i barnehage med høy kvalitet, og det å klare seg godt senere i livet. Hun har sett på barnehager hvor man har satset bevisst på å styrke barnas vokabular, og funnet ut at dette er særlig relevant. Kunnskapsdepartementet har allerede startet arbeidet med å få på plass en bemanningsnorm for barnehagene og mye tyder på lovendring med virkning fra 1.8.2018. Minimumsnorm for grunnbemanning vil kreve at barnehager i Norge har minst én voksen pr. seks barn over tre år og minst én voksen pr. tre barn under tre år.

Vi får ikke økt voksentettheten med de rammene vi har hatt de siste årene, i Vegårshei barnehage. Slik vil det fortsette i 2018 ettersom vi får tildelt en ramme helt blottet for handlingsrom.

4. Målsettinger og signaler fra styringskort som skal kunne realiseres med de rammer som ligger budsjettframlegget.

1. Samfunn. MÅL: *Enheten skal bidra til at kommunens omdømme opprettholdes og styrkes.* Vi jobber sammen mot å kjenne på stolthet over å arbeide i Vegårshei kommune. Mål totalt snitt på medarbeiderundersøkelsen 2017: 4,2 - 4,6. Resultat: 4,4.

2. Bruker/tjeneste. MÅL: *Tilby barnehageplasser med god kvalitet*
Faglig følger vi vedtatt femårsplan og jobber målrettet med å få planene våre ut i praksis. Språk og relasjoner er våre fokusområder og vil være det i lang tid fremover. Når det gjelder kompetanse i personalgruppen holder vi oss oppdatert og deler kunnskap internt, samtidig som vi av og til får inn forelesere utenfra. Vi har gjennomført Udir sin brukerundersøkelse og satt mål om totalt snitt på: 4,2-4,5. Resultat i 2016 ble: 4,2 (UBM) og 4,4(Myra). Udir har utarbeidet en ståstedsanalyse som skal måle kvalitet, den vil vi benytte fra januar 2018.

3. Organisasjon og medarbeider. MÅL: *Vegårshei barnehage sin organisering er fremtidsrettet, effektiv og tilpasset oppgavene.* Personalet jobber stadig med forbedringsarbeid, vi benytter prosess-samlinger, med ulike tema fra fag til overordna strategi: felles kultur, optimal struktur, samt fleksibilitet i personalet har vært gjengangere det

siste året. Innovasjonsarbeidet som ble startet i 2016, med fokus på struktur, vil vi jobbe mer med. I lederteam jobber vi med tydelig ledelse, ansvar og delegering. Vi jobber kontinuerlig med å minimalisere vikarbruk og redusere sykefravær: Mål for gjennomsnittlig sykefravær 2017; 6,5%. Resultat 2016: 6,44. Medarbeidersamtale er gjennomført med alle medarbeiderne, våren 2017.

5. Avsluttende kommentar

Jeg mener Vegårshei kommune må prioritere å få opp voksentettheten noe, i barnehagen. Grunnbemanningen må styrkes om vi skal klarer å utføre de oppgavene vi er satt til å levere, slik at vi ivaretar vårt samfunnsmandat.

Vi vil jobbe målrettet med å levere så gode tjenester som mulig, innenfor den rammen vi får tildelt. Alle de ansatte ønsker å sette gode og varige spor i barna i Vegårshei barnehage, gjennom viktige år av deres liv.

*Vegårshei, 26.10.17
Hildegunn Myre Dale
Enhetsleder/styrer*

8.1.8. NAV og oppfølgingstjenester

Investering:

Det er ingen investeringer nødvendig for enheten i 2018.

Drift:

1. Kort om enhetens aktivitet og tjenester

Enheten har flere tjenestekområder.

Kommunen og staten samarbeider om NAV Vegårshei.

Kommunens portefølje i NAV er:

Økonomisk sosialhjelp, gjeldsrådgivning, husbankens virkemidler, (Bostøtte, startlån og prosjektet bolig for velferd), Prosjekt arbeid/aktivitetsplikt, støttekontakt, avlastning, ansvar for skjenke, servering og salgløyver.

Oppfølging består av:

Psykisk helse og rus- støttesamtaler, bo veiledning, dagtilbud, koordinering, SLT, SAMBA, Ungdata, Kilandsenteret, forebyggende i forhold til ungdom og rus m.m

Flyktning tjenesten har ansvar for bosetting og integrering av flyktninger. Vi kjøper grunnskole og voksenopplæring ved VIRK i Risør.

Ergoterapi – hjelpemidler til alle innbyggere i Vegårshei.

Enheten er også koordinerende enhet og får alle søknader om individuell plan og koordinator i Vegårshei kommune.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

	2. Nye flyktninger 2017, og endring flyktn.2018-2020	359	-1 141	-4 046	-4 046
	3.				
	4.				
	5.				
	Sum (B)	1 026	193	-2 712	-2 712
D	Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/ønsker som				
	ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2017-20:				
	1.Nye flyktninger 2017, og endring flyktn.2018-2020	-424	-3 573	-1 937	-3 615
	2.Ny stilling barnevernet fra 1.8.2017	77	154	154	154
	3.				
	4.				
	Sum (D)	-347	-3 419	-1 783	-3 461
E	Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og				
	priskompensasjon				
	1.Lønnskomp. som følge av lokale forhandl. i 16 og endringer i 17	91	91	91	91
	2.Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	30	30	30	30
	3.Kjøp av private tjenester økn.pga ekstrautg.natt	595	595	595	595
	4.Barnevernsamarbeid lønns og prisstigning	99	99	99	99
	5.Økt behov støttekontakt og avlastning	60	60	60	60
	6.Tilskudd psykiatri/ruskonsulent utgår	427	427	427	427
	Sum (E)	1 302	1 302	1 302	1 302
F	Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og				
	planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
	1.				
	2.				
	Sum (F)	0	0	0	0
G	Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet				
	i rådmannens forslag til økonomiplan for 2018-21				
	1.Avvikling psykiatri/ruskonsulent	-427	-427	-427	-427
	2.Uspesifisert kutt	-50	-50	-50	-50
	3.				
	4.				
	Sum (G)	-477	-477	-477	-477
H = C+D	Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2018-21	24 035	20 130	18 861	17 183
+E+F+G	(i 2018-kroner)				

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget 2017 og planperioden ellers

I Budsjettet for 2018 ligger det i Rådmannens forslag kutt i ruskonsulent stillingen som har vært finansiert av fylkesmannen i 3 år. Stillingen ble gjort fast i 2016.

Det er kritisk for denne tjenesten at dette kuttet foreslås, og vil få store konsekvenser for oppgavene som utføres, samt kvaliteten på tjenesten. Antall brukere øker stadig, fra 2015 – 29 stk. til oktober 2017- 49 stk. Dette kan ha sammenheng med at flere får avslag på søknad om oppfølging i DPS (Psykiatrisk poliklinikk). 15 stykker har koordinator/individuell plan. Dette er lovpålagt.

Kuttet vil ha konsekvenser for oppgaver i enheten:

- Mindre tid i selve oppfølgingen av brukere. (individuell)
- Lengre saksbehandlingstid for å få oppfølging
- Det vil også føre til lengre saksbehandlingstid av hjelpemiddelformidling da den ansatte har 2 delt stilling. Fleksibiliteten forsvinner.
- Lengre saksbehandlingstid ifht. tildeling av koordinator

Ruskonsulenten har også jobbet forebyggende mot ungdom, i tråd med styringskort for enheten og kommunen.

Kutt betyr at det ikke lenger kapasitet til å jobbe med:

- SLT- samarbeid, politi, barnevern osv.
- FUN 365- Kilandsenteret.
- Ungdata - planlegging, gjennomføring, etterarbeid og implementering.
- Tidlig innsats.
- Barnefattigdomsprosjektet: Samba (9 kommuner)
- Forebyggende arbeid mot ungdom, samarbeid med Villheia, FAU, Ungdomsråd, andre frivillige.
- Verdensdagen psykisk helse i skole.
- Dagtilbud en dag pr. uke forsvinner.

Kuttet vil påvirke andre enheter og samarbeidspartnere som skole, villheia, ungdomsråd m.m. Det er sterke signaler fra stortinget at denne brukergruppen er et av deres satsningsområder. Kuttet er derfor i strid med nasjonale føringer,

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/fortsatt-satsing-pa-rus-og-psykisk-helse/id2514666/>

«Bolit for velferd»

For å beholde prosjektet og muligheten til å påvirke resultatet løses oppgaven videre internt i enheten etter programleders oppsigelse. Enhetsleder ser det som svært nyttig, samt hensiktsmessig ifht. aktuelle brukergrupper å omdisponere resurser internt

Flyktning

Vi har pr. oktober 2017 65 flyktninger. Av disse er 13 barn. God integrering krever tett og god oppfølging- de ansatte i tjenesten mener de har for få resurser til å nå målene i styringskortet. Det er opprettet noe kontakt med frivillighetssentralen som har utført noen av oppgavene lagt til denne tjenesten.

For at enheten skal kutte ytterligere 50000 i uspesifiserte kutt må det kuttes fra oppsparte midler i flyktningefondet. Det er ikke andre midler å kutte i denne enheten.

Det er ikke satt av midler til kompetansehevende tiltak, velferdstiltak, eller vikarbruk ved kortere fravær.

4. Målsettinger og signaler fra styringskort som skal kunne realiseres med de rammer som ligger budsjettframlegget

Bruker/tjeneste:

Våren 2017 gjennomførte Psykisk helse og rus brukerundersøkelse, målet var score på 4,5. Tjenesten fikk da en score på 4,8. Brukerundersøkelsen skal gjennomføres også i 2018. Enheten viderefører målet «basiskunnskaper om hverandres tjenester», tvilling kompetanse for å gi brukerne riktig informasjon raskere er viktig og effektivt. Rask saksbehandling innenfor alle tjenester.

Organisasjon /medarbeider:

Fokus på digitale løsninger, både for ansatte og brukere. Tilstrekkelig og riktig kompetanse til å løse oppgavene på en effektiv og hensiktsmessig måte. Søke fylkesmannen om midler for å opprettholde tjenestetilbudet, og kvaliteten.

Enheten vil i tillegg jobbe med Bolig for velferd-Bolig sosialhandlingsplan, dette vil gi brukere med utfordringer, spesielt med tanke på lavinntektsfamilier, nye muligheter innenfor bosetting i Vegårshei kommune.

5. Avsluttende kommentar til budsjett for NAV og Oppfølging

Enheten har flere utfordringer i 2018, antall brukere som følges opp øker innenfor alle tjenesteområder. I tillegg er det økt pågang av brukere som trenger økonomisk rådgivning. Flere trenger individuellplan og koordinator. Selv om det ser ut til at enheten ikke får flere flyktninger i 2018, er det høyt arbeidspress i tjenesten med de 65 flyktningene, der noen har store bistandsbehov.

NAV og oppfølging har fra 2016 og hele 2017 hatt høyt sykefravær, det er nå på vei nedover. Når enheten opplever kutt i tjenestene er faren stor for at sykefraværet igjen vil øke. Opplevd stress kan også være avgjørende for kvaliteten i tjenesten.

Alle ansatte i enhet NAV og Oppfølging jobber målrettet hver dag for at vi skal levere faglig gode tjenester på alle områder. Fleksible og dyktige medarbeidere gjør NAV og oppfølging i Vegårshei kommune til det kontoret med best resultater i Aust Agder, ved utgangen av august 2017.

Det vil i 2018 være mulig å søke midler fra fylkesmannen til prosjekt BTI «bedre tverrfaglig innsats, samt «SLT» midler. Vegårshei kommune bør benytte seg av muligheten til å styrke tjenester, opprettholde ruskonsulentstillingen og i tillegg til å søke nye midler, dette for å imøtekomme fremtidens utfordringer, jobbe forebyggende og fortsatt kunne gi tett og god oppfølging individuelt og i grupper.

Kine Lorentzen

Konstituert enhetsleder Nav og Oppfølging.

8.1.9. Helse og omsorg

Innledning

De to tidligere enhetene «Åpen omsorg og helse» og Vegårshei Bo- og omsorgssenter, VBO, blir fra 01.01.18 slått sammen til en felles enhet, «Helse og omsorg».

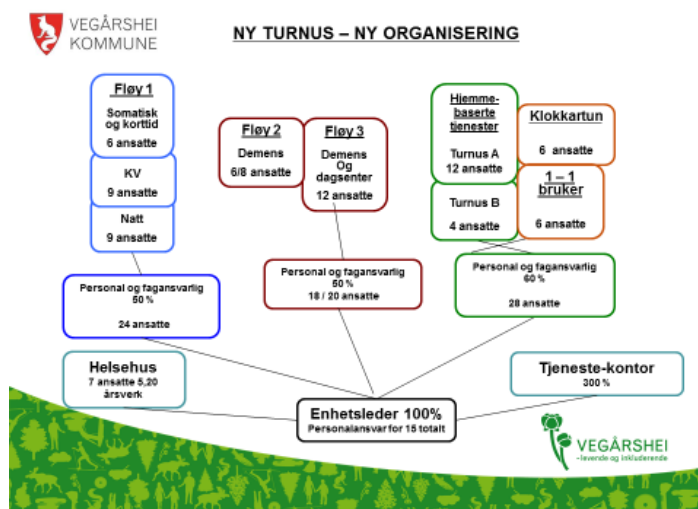
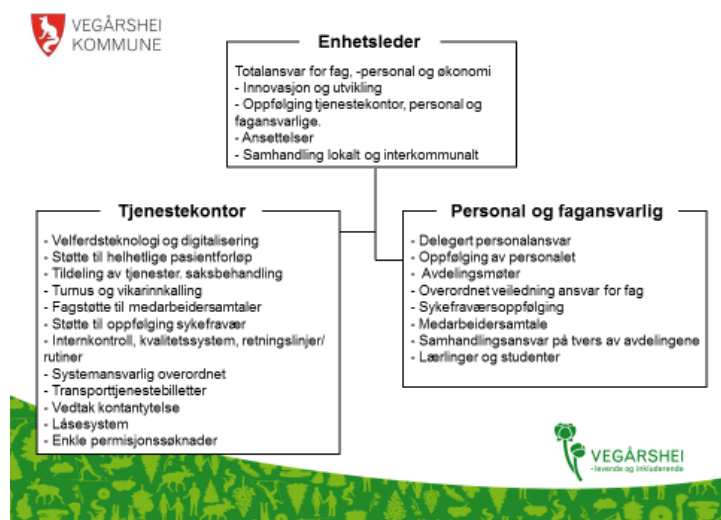
Budsjettkommentarer fra enhetslederne som til og med 2017 ivaretar de to tidligere enhetene, legges som vedlegg under kapittel 10.7 og 10.8.

I overgangsfasen fra to til en enhet, kan det derfor oppstå unøyaktigheter i både beskrivelsene og selve rammeområdet for denne nye enheten.

Investeringer

Det vises til kapittel 9, Investeringsprogrammet for Vegårshei kommune, samt til beskrivelsene fra de to tidligere enhetene under kapittel 10.7 og 10.8.

1. Kort om enhetens aktiviteter og tjenester

Kommunestyrets vedtak:

Ansvar 35 reduseres med kr 225 000 i 2018, jfr. kommunestyrets vedtak i PS 113/15, der det forventes kostnadseffektivisering ved samlokalisering av kommunens to legepraksiser.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

Ansvar 35 Enhet VBO og åpen omsorg (ny organisering/sammenslått)	2018	2019	2020	2021
"Basisramme" 2018 iflg. opprinnelig budsjett 2017	50 115	50 115	50 115	50 115
Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2017-20	87	37	-13	-13
= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2017-20	50 202	50 152	50 102	50 102
<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
1. Lege og helsesenter strøm	20	20	20	20
2. Ansatt dagsenter 90%	397	397	397	397
3. Leieinntekter trygghetshybler	-100	-150	-200	-200
4. Div. lønnsøkn. vikarer, f.p, pensj.utg.til sv.vikarer 2017	-60	-60	-60	-60
5. Gode pasientforløp ekstrabev. 2017	-60	-60	-60	-60
6. Lønnskomp.for ansatte i sv.k.perm	-10	-10	-10	-10
7. Det store heltidsvalget prosjekt	-100	-100	-100	-100
Sum (B)	87	37	-13	-13
Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/lønsker som ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2017-20:				
1. Økt fysioterapi - hensyntatt egenandel og fastlønnskutt	43	43	43	43
2. Økt driftstilskudd 25 % fysioterapi	105	105	105	105
3. Økt jordmorstilling - 10 % - 14 % (1/3 av fellesressurs)	95	95	95	95
Sum (D)	243	243	243	243
Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
1. Lønnskomp. som følge av lokale forhandl. i 16 og endringer i 17	800	800	800	800
2. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	137	137	137	137
3. Lønnskompensasjon for vikarer	120	110	110	110
4. For høyt budsjettert - leieinntekter trygghetshybel	50	100	150	150
5. Diff lønn/stats tilskudd ansatte dagsenter jfr. grunnlagsramme 2017	21	21	21	21
6. Økt stilling dagsenter 1d 2018 - 2d 2019	83	162	162	162
7. Lønnskompensasjon ansatte /vikarer i svangerskapspermisjon 2 ansatte	150	0	0	0
8. Økt ressurs hjemmehjelp, jfr nedbemanning 2012	194	194	194	194
9. Økt tillegg jfr. brukerbehov Klokkartun (kveldstillegg)	13	13	13	13
10. Økt ress.behov i skolens ferie grunnet ny brukers behov	43	43	43	43
11. Nye BPA brukere	1 180	1 180	1 180	1 180
12. Økt behov for helsesøster stilling - 20% - 50 %	340	340	340	340
13. Økt vikarbehov jfr.budsjettreduksjon 2017	500	500	500	500
14. Økte kostnader interkommunal legevakt/nødnett	165	165	165	165
15. Innføring av velferdsteknologi, opplæring om kompetanseheving	200	100	100	100
16. Opplæring og innkjøp ny faktureringsmodul Gericca	50	25	25	25
17. Kurs /kompetanseheving ansatte dagsenter	10	10	10	10
18. Driftsutgifter Klokkartun - bil felles med dagsenter	20	20	20	20
19. 2 % økning - inntekt egenandel	-41	-41	-41	-41

20. Økte behov omsorgslønn	210	210	210	210
21. Økt ressursbehov til pårørende støtte (jfr ny/endret lov fra 01.10.17)	200	200	200	200
22. Gode pasientforløp, kompetanseheving	150	50	30	30
23. Reduserte ressurser ressurskrevende bruker	-3 062	-3 062	-3 062	-3 062
24. Høyere pasientbelegg (4-5) de siste årene enn budsjetttrammen ivaretar	1 400	1 400	1 400	1 400
Sum (E)	2 933	2 677	2 707	2 707
Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
1.Korrigerings av budsjett 2017, strømutfgifter	200	200	200	200
2.				
Sum (F)	200	200	200	200
Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2018-21				
1.Effektiviseringsgevinst større stillinger, ny organisering	-200	-1 000	-1 500	-1 500
2.Nedbemannings	-225	-225	-225	-225
3. For høyt budsjettert - leieinntekter trygghetshybel	-50	-100	-150	-150
4. Økt stilling dagsenter 1d 2018 - 2d 2019	-83	-162	-162	-162
6. Økt ressurs hjemmehjelp, jfr nedbemanning 2012	-194	-194	-194	-194
7. Redusert kostnad BPA	-60	-60	-60	-60
8. Økt behov for helsesøster stilling - 20% - 50 %	-340	-340	-340	-340
9. Økt vikarbehov jfr budsjettreduksjon 2017	-300	-300	-300	-300
10.Opplæring Gerica fakturering ved eksterne konsulenter	-50	-25	-25	-25
11.Økt ressursbehov til pårørende støtte (jfr ny/endret lov fra 01.10.17)	-200	-200	-200	-200
12. Opplæring velferdsteknologi	-100	-60	-70	-80
13.Uspesifisert kutt	-50	-50	-50	-50
14.Gode pasientforløp, kompetanseheving	-100	0	0	0
15. Høyere pasientbelegg (4-5) de siste årene enn budsjetttrammen ivaretar	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Sum (G)	-3 352	-4 116	-4 676	-4 686
Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2018-21	50 226	49 156	48 576	48 566
(i 2018-kroner)				

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget 2018 og planperioden ellers

Under følger et utdrag fra rådmannens innledning:

«.....Budsjettprosessen har vært gjennomført separat for de to helse- og omsorgsenhetene selv om enhetene slås sammen fra nyttår. Dette har vært vurdert som hensiktsmessig siden enhetene fortsatt driftes som to selvstendige enheter med hver sin leder. Den nye helse- og omsorgsenheten vil dermed disponere en ramme som består av samlet ramme for de to sammenslåtte enhetene.»

Det vises for øvrig til de to tidligere enhetenes beskrivelser i kapittel 10 (vedlegg).

4. Målsettinger som skal kunne realiseres

Under følger et utdrag fra rådmannens innledning:

«Vi burde ikke satt i gang disse prosessene om vi ikke forventer at de skal gi gevinster i form av bedre og billigere tjenester til Vegårshei innbyggere. Som en naturlig følge av dette ble det i rådmannens budsjettforslag i fjor budsjettert med besparelser fra gevinstrealisering fra disse endringsprosessene. Det knytter seg selvsagt stor usikkerhet til størrelsen på slike gevinster på et tidlig stadium i prosessen, der vi fortsatt befinner oss i dag. Det er imidlertid viktig å signalisere en ambisjon, og at forventningene om gevinstrealisering legger klare føringer for endringsarbeidet. Forventningene om gevinster i form av innsparinger er videreført i dette budsjettforslaget.»

5. Avsluttende kommentarer

Under følger et utdrag fra rådmannens innledning:

«Administrasjonsutvalget har gitt rådmannen i oppdrag å presentere et forslag til ny organisering av helse- og omsorgstjenestene i kommunen, hvor rammer for den nye organiseringen skal innebære:

- 1. større stillinger, foreløpig mål er gjennomsnittlig stillingsstørrelse 75 % eller høyere*
- 2. sammenslåing av sykehjems- og hjemmetjenesten*

Dette arbeidet har av ulike årsaker vært mer tid- og arbeidskrevende enn rådmannen tidligere har forutsett. Vi er nå imidlertid helt i slutfasen av prosessen. Ny enhetsleder er ansatt, og ny organisering av både tjenestene og arbeidet vil tre i kraft på nyåret.

For Rådmannen

Anne-Grete Glemming, kommunalsjef

8.1.10. Teknisk drift og forvaltning

Mindre investeringsprosjekter innenfor ansvar 62:

Innmeldte (mindre) investeringsbehov er gjort på bakgrunn av vernerunder, behov for ekstraordinært vedlikehold / oppussing av kommunale bygg, behov for ombygginger og generell fornying/utvikling på ulike områder.

Ombygging kommunehus - kr 400.000,-

Dette gjelder diverse oppgraderinger, så som vaskemaskin til mopper, nye lamper, automatsikringer og varmeanlegg (kr 300.000,-) samt ekstra til el-bil lader (kr 100.000,-). For øvrig er det avsatt kr 100.000,- til oppgradering per i år planperioden. Enhetens forslag om å sette av midler til solavskjerming og ombygging/tilpassing i helsestasjon underetasje som fraflyttes er ikke medtatt.

Div. maskiner teknisk - kr 150.000,-

Gjelder ny vaskemaskin i hallen.

For øvrig er det avsatt kr 100.000,- også til løpende behov i 2019 og 2021.

Enhetens forslag om å sette av midler til kombimaskin m/frontmontert snøfreser og snøskuffe for å effektivisere snøryddingen rundt kommunale bygg (kr 600.000,-) er ikke medtatt, ei heller midler til å fornye gressklippere, snøfresere, større verktøy mv (kr 100.000,-) i 2018.

Diverse brannsikring / branndokumentasjon - kr 0,-

Enheten har spilt inn behov for midler til bl.a. brannsikring i kommunehus (brannalarmanlegg, nødlys, samt oppgradering av dører og glassvegger mot trapperom), diverse oppgradering på skolen og generelt midler til oppgradering av branntegninger/branndokumentasjon på kommunale bygg.

Det er ikke medtatt midler til slike tiltak før i 2021 med kr 750.000,-

Rehabilitering barnehage - kr 100.000,-

Dette gjelder nytt brannalarmanlegg på Ubergsmoen barnehage samt løpende behov. For øvrig er det avsatt kr 100.000,- til oppgradering per i år planperioden.

Rehabilitering skolen - kr 100.000,-

Dette gjelder løpende behov.

For øvrig er det avsatt kr 100.000,- til oppgradering per i år planperioden.

Enhetens forslag om noe mere midler til solavskjerming lærerværelse/arbeidsrom og skifte kledning på deler av adm. fløy østvegg er ikke medtatt.

Rehabilitering VBO - kr 100.000,-

Dette gjelder løpende behov.

For øvrig er det avsatt kr 100.000,- til oppgradering annet hvert år planperioden.

Kommunale boliger oppgradering - kr 100.000,-

Dette gjelder løpende behov / nødvendig oppgradering etter noen års bruk som oftest ved skifte av leietakere, dvs. generelt fornying/utvikling på ulike områder.

For øvrig er det avsatt kr 100.000,- til oppgradering per i år planperioden.

Kommunale omsorgsboliger oppgradering - kr 100.000,-

Dette gjelder løpende behov / nødvendig oppgradering etter noen års bruk som oftest ved skifte av leietakere, dvs. generelt fornying/utvikling på ulike områder.

For øvrig er det avsatt kr 100.000,- til oppgradering per i år planperioden.

Veiinvesteringer / rehab / rep bruer – kr 200.000,-

Dette gjelder løpende behov.

For øvrig er det avsatt kr 100.000,- til oppgradering per i år planperioden.

Enhetens forslag om mere midler til kontrollberegning og evt. utbedringer av bruer for oppgradering av enkelte veistrekninger til nye lengre og tyngre tømmerbiler (24 m/60 tonn) er ikke medtatt (annet enn innenfor ovennevnte beløp).

Asfaltering kommunale veier - kr 100.000,-

Dette gjelder fra Revhallveien og opp bakken / innover Djuptjennveien for å unngå grus ned på Revhallveien.

Enhetens forslag om mere midler til å asfaltere flere kommunale veier (små korte veier) samt foran brannstasjonen og fornye asfalten foran kommunehuset er ikke medtatt.

Kommunale veilys - kr 100.000,-

Gjelder utskiftning av kvikksølvvarmaturer i gjenstående kommunale veilys (gjelder Tangheia 7 stk. og Svinvika 9 stk.).

Oppgradering brannstasjon - kr 0,-

Det er ikke medtatt midler i 2018, men kr 1.500.000,- i 2019.

Bakgrunnen er pålegg fra Arbeidstilsynet om oppgradering av brannstasjonen mht. ventilasjon og dusjanlegg (ren og uren sone).

Enhetens forslag var at dette gjøres i 2018 (kostnadene er antatt da det foreløpig ikke foreligger detaljert planlegging).

Vannbehandlingsanlegg Myra vannverk - kr 250.000,-

Dette gjelder fiber til vannbehandlingsanlegget og oppgradering av driftskontrollsystem.

Enheten forslag om å avsette midler til kjøp av tomt for vannbehandlingsanlegget ved Ljøsvann (etter ønske fra grunneier) er ikke medtatt. Dette vil komme, men noen avtale er ikke fremforhandlet enda, og beløpet er ukjent.

Rehab vann- og avløpsnett – kr 100.000,-

Det er avsatt kr 100.000,- til rehabilitering per i år planperioden.

Store investeringsprosjekter innenfor ansvar 62:

(disse styres av prosjektleder i rådmannens stab)

Utbygging skolen - kr 31.600.000,-

Gjelder videreføring av pågående arbeider med ny ungdomsskole.

Lege- og helsesenter - kr 1.500.000,-

Gjelder pågående arbeider med lege- og helsesenteret i Solbergbygget.

Liheia boligfelt - kr 0,-

Er medtatt med kr 1.000.000,- i 2020 (planlegging) og kr 15.000.000,- i 2021 (utbygging)

Djuptjennhaugen 4 boligfelt - kr 200.000,-

Gjelder pågående arbeid med boligfeltet.

Veifremføring Esso-området - kr 0

En del av midlene i 2017-budsjettet brukes til erverv av hus/eiendom, resten overføres. For øvrig er det avsatt nye kr 2.500.000,- i 2019.

Vann og kloakk Moland – Molandsdalen - kr 0,-

Vann og kloakk til Moland / Molandsdalen, herunder i fortau langs fv. 414 er medtatt med kr 8.000.000,- i 2020.

Høydebasseng Ubergsmoen vannverk - kr 800.000,-

Medtatt med kr 800.000,- (planlegging) i 2018 og kr 4.150.000,- (bygging) i 2019.

Nytt renseanlegg - kr 26.400.000,-

Gjelder nytt kloakkrenseanlegg Myra.

Drift

1. Kort om enhetens aktiviteter og tjenester

Enhet for teknisk drift har ansvaret for forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av:

- kommunens bygningsmasse, herunder bo- og omsorgssenteret, skolen, barnehagene, kommunehuset, idrettshallen, PU-bolig, trygde- og omsorgsboliger, utleieboliger, brannstasjonen / lokaler for teknisk drift, Mauråsen mv.
- kommunale veier, grøntanlegg, enkelte friluftsområder og enkelte idrettsanlegg
- vann- og avløpsanlegg
- brann- og feiervesen
- renovasjon
- noen investeringsprosjekter (de store investeringsprosjektene er imidlertid for tiden midlertidig organisert under egen prosjektleder i rådmannens stab)

Merknader:

- Renhold av bo- og omsorgssenteret og av PU-boligen inngår i de respektive enhetene, mens renhold av skolen, barnehagene, kommunehuset, idrettshallen og lokalene for teknisk drift inngår i enhet for teknisk drift. Renhold av VBO er planlagt overført til teknisk drift fra nyttår, men dette er foreløpig ikke hensyntatt i ramma (overføres fra ramma til VBO ved iverksettelse). Renhold nytt helsesenter blir en del av renholdstjenesten fra medio januar 2018.
- Brann- og feiervesenet utføres i regi av Østre Agder Brannvesen (ØABV) som er interkommunalt samarbeid mellom 7 kommuner der Arendal kommune er vertskommune. Vegårshei kommune har imidlertid påtatt seg det økonomiske ansvaret for å ha én utrykningsleder på vakt til enhver tid som i tillegg fyller rollen som kommunens tekniske vakt.
- Renovasjon utføres av Risør og Tvedestrand-regionens Avfallsselskap AS (RTA) som er et interkommunalt aksjeselskap eid av de 4 deltakerkommunene i Østregionen.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

	Ansvar 62 Teknisk drift	2018	2019	2020	2021
A	"Basisramme" 2018 iflg. opprinnelig budsjett 2017	7 004	7 004	7 004	7 004
B	Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2017-20	-230	23	-380	-420
C=A+B	= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2017-20	6 774	7 027	6 624	6 584
	<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
	1.Reduserte leieinntekter Mauråsen	25	25	25	25
	2.Strøm-komm.avg. Mauråsen	-49	-49	-49	-49
	3.Husleieregulering kommunale boliger	-40	-80	-120	-160
	4.Flyktn.bolig/utleiebolig økte leieinnt., minus salg boliger	-47	-107	-107	-107
	5.Flyktn.bolig/utleiebolig økte kom.avg, minus salg boliger	15	65	65	65
	6.Økte nettoutg. drift nytt lege-helsesenter inkl.renhold-ekskl.strøm	78	163	163	163
	7.Økte leieinntekter nytt helsesenter	-117	-117	-117	-117
	8.Korreksjon klokakkavgift,jfr.nytt investeringsbudsjett	-344	-332	-534	-534
	9.Korreksjon vannavgift jfr.nytt investeringsbudsjett	19	-138	-299	-299
	10.Driftsutgifte ny skule	330	793	793	793
	11.Digitaliseringsgevinst SD anlegg	-100	-200	-200	-200
	Sum (B)	-230	23	-380	-420
D	Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/lønser som ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2017-20:				
	1.				
	Sum (D)	0	0	0	0
E	Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
	1. Lønnskomp. (lokale forhandl. i 16 og endringer i 17)	149	149	149	149
	2. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	255	255	255	255
	3.	0	0	0	0
	Sum (E)	404	404	404	404
F	Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
	1.Korr. vannavgift jfr.nytt investeringsbudsjett korr.for pkt.9	38	18	10	91
	2.Korr. kloakkavgift jfr.nytt investeringsbudsjett,korr.for pkt.8	652	-9	138	35
	3.Utsatt ny skule, ikke driftsutgifter i 2018	-330	0	0	0
	4.Korr. reduserte utgifter strøm og komm.avg.Mauråsen	-200	-200	-200	-200
	5.Legesenter fra 1.1.18	80			
	6.Veilys	60	60	60	60
	7.Leieinntekter 42-236 -komm.avg.-renovasjon	-75	-75	-75	-75
	Sum (F)	225	-206	-67	-89
G	Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2018-21				
	1. Reduksjon materialer til vedlikehold bygg og anlegg	-75	-75	-75	-75
	Sum (G)	-75	-75	-75	-75
H = C+D	Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2018-21	7 328	7 150	6 886	6 824
+E+F+G	(i 2018-kroner)				

2. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget - i 2017 og planperioden

Budsjettramma for 2018 er en videreføring av ramma for 2017. Den største utfordringen / usikkerheten ligger trolig i værforholdene; hvordan snøvinteren blir og evt. innslag av ekstremvær. Her kan budsjettet fort overskride dersom det kommer mye snø og/eller dersom det blir mye regn med flomskader mm.

Budsjettet tar også i liten grad høyde for andre uforutsette hendelser som vi ser noen ganger skjer, så som skader etter tordenvær, vannlekkasjer etc. De siste åra har det vært noen tordensskader og vannlekkasjer som dekkes av forsikringsselskapet, men som hver gang utløser en egenandel på kr. 50.000,-

Det hadde vært ønskelig med en større sikkerhet mot harde snøvintrer, ekstremvær og andre uforutsette hendelser, samt litt større rammer til vedlikehold og utvikling av den kommunale bygningsmassen for å ta igjen og å unngå videre etterslep på vedlikehold.

I ramma er enheten pålagt å redusere kr 75.000,-. Da mange av enhetens utgifter er faste, er dette løst ved reduksjon i materialer til vedlikehold bygg og anlegg (fordelt på alle poster).

I budsjettforslaget er det medregnet at Mauråsen er solgt.

3. Målsettinger og signaler fra overordnet styringskort som skal kunne realiseres med de rammeforutsetningene som ligger i budsjettframlegget

Av overordnet styringskort fremgår at en skal **ha en økonomisk situasjon som er tilstrekkelig robust til å takle uforutsette hendelser og at en skal forvalte kommunal eiendom og eiendeler i et langsiktig perspektiv.**

Med de rammer som tildeles sliter en med å nå disse målsettingene, spesielt dersom uforutsette hendelser inntreffer.

4. Avsluttende kommentar til budsjett for staben

Den tildelte ramma vil i et normalår, dvs. en vinter med liten eller normal snømengde og lite ekstremvær dekke opp de tjenestene en skal utføre på kanskje en "god nok måte", men kanskje ikke på en "god måte". Det er ikke hensyntatt uforutsette hendelser (snømengder over et gjennomsnittsår eller annet ekstremvær), og det er heller ikke innarbeidet et vedlikehold av kommunale bygg og veier som er så gode og fremtidsrettet som de kanskje burde være.

Enheten har likevel en målsetting å gjøre en så god jobb som mulig innenfor den gitte ramme.

*Tore Smeland
Enhetsleder teknisk drift*

9. INVESTERINGSPROGRAM 2018-2021

INV.BUDSJ.2018-2021 - Rådmannens forslag							
TEKST	ANSVAR	TJEN.	UBR.2017	BUDSJ.18	BUDSJ.19	BUDSJ.20	BUDSJ.21
IPAD POLITIKERE	10	1000	0	0	150	0	0
AMU TILTAK/AVVIK VERNERUNDER	11	1800	185	0	100	0	0
UTREDNING PLANLEGG NYE PROSJ.	11	3010	100	100	0	100	0
KART-OPPMÅLING	11	3030	284	0	0	0	0
TILRETTELEGGING NÆRINGSVIRKSOMH	11	3253	0	100	100	10 100	100
TURSTI/GANGVEI STORELVA	11	3601	0	0	0	0	0
BADEPlass VASKARPLASSEN	11	3601	0	300	0	0	0
INVESTERING VEGÅRSHEI MENIGHETSF	11	3900		200	0	0	0
UTVIDELSE KIRKEGÅRD	11	3900	245	2 550			
IKT EGEN KOMMUNE	13	1206	310	800	800	800	800
IKT FELLESPROSJEKTER DDØ	13	1207		5 000	5 000	5 000	5 000
VEGÅRSHEI SKULE INVENTAR-UTSTYR	21	2020	100	0	0	0	0
MYRA BARNEHAGE INVENTAR	27	2010	0	0	100	0	0
UBERGS MOEN BARNEHAGE	27	2011	0	0	0	100	0
KOMMUNEBIL NAV	34	2730	0	0	0	0	0
UTSTYR SYKEHJEM OG ÅPEN OMSORG	35	2530	885	500	500	500	500
KJØKKEN,VASKERI,RENHOLD	35	2531	0	150	0	0	0
ÅPEN OMSORG	35	2541	55	100	0	0	0
OMBYGGING KOMMUNEHUS	62	1350	101	400	100	100	100
DIV.MASKINER TEKNISK	62	1700	415	150	100	0	100
KOMBIMASKIN(LITEN HJULLASTER)	62	1700	0	0	0	0	0
DIVERSE BRANNSIKRING/BRANNDOK.	62	1700	139	0	0	0	750
OPPGRADERING SD -ANLEGG	62	1700	842	0	0	0	0
REHABILITERING BARNEHAGE	62	2215	225	100	100	100	100
REHABILITERING SKULEN	62	2225	386	100	100	100	100
UTBYGGING SKULEN	62	2225	3 695	31 600	3 000	0	0
LEGE OG HELSESENTER	62	2410	2 574	1 500	0	0	0
REHAB VBO	62	2615	0	100	0	100	0
BOLIGER TIL VANSKELIGSTILTE	62	2650	0	0	0	0	0
KOMMUNALE BOLIGER OPPGRADERING	62	2650	0	100	100	100	100
KOMMUNALE OMSORGSBOLIGER	62	2651	230	100	100	100	100
BOLIGFELT LIHEIA	62	3155		0	0	1 000	15 000
DJUPTJENNHAUGEN 4 BOLIGFELT	62	3155	6 961	200	0	0	0
REVEHALLVEI	62	3335	0	0	0	0	0
VEGINVESTERING/REHAB.REP.BRUE	62	3335	167	200	100	100	100
ASFALTERING KOMMUNALE VEIER	62	3335		100	0	0	0
VEIFREMFORING ESSO-OMRÅDET	62	3335	1 481	0	2 500	0	0
KOMMUNALE VEILYS	62	3340		100	0	0	0
OPPGRADERING BRANNSTASJON	62	3390	0	0	1 500	0	0
VANNBEHANDLING MYRA VANNVERK	62	3405	650	250	0	0	0
VANN-KLOAKK MOLAND-MOLANDSDALE	62	3405		0	0	8 000	0
UBERGS MOEN VANNVERK HØYDEBASS	62	3405		800	4 150	0	0
REHAB AV VANN/NETT/AVL.NETT	62	3455	0	100	100	100	100
NYTT RENSEANLEGG	62	3505	133	26 400	0	0	0
VEGÅRSHEIHALLEN	62	3812	0	0	0	0	0
EGENKAPITALINNSKUDD KLP	90	1800		580	600	620	640
AVDRAGSUTGIFTER FORMIDLINGSLÅN	90	2830		2 057	2 321	2 586	2 851
UTLÅN AV HUSBANKMIDLER	90	2830		5 000	5 000	5 000	5 000
BRUK AV FORMIDLINGSLÅN	90	2830		-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
MOTTATTE AVDRAG FORMIDLINGSLÅN	90	2830		-2 057	-2 321	-2 586	-2 851
SUM BRUTTO INV.UTGIFTER				72 680	19 300	27 020	23 590
OF.FRA DRIFT EGENKAP.INNSKUDD	90	1800		-580	-600	-620	-640
SALG BOLIGER	62	2650		0			
SALG MAURÅSEN	62	2650		0	0	0	0
TOMTESALG	11	3155		-5 000	-3 500	-2 500	-2 500
HUSBANKEN TILSKUDD BOLIGER	62	2650		0	0	0	0
TILSKUDD BIBLIOTEK	62	2225		0	0	0	0
AVS/BRUK AV UBUNDET INVEST.FOND T	11	3155		-13 000	0	0	0
REFUSJON MOMSKOMP INVESTERINGER				-7 713	-2 295	-2 988	-3 807
FINANSIERING UTENOM LÅN				-26 293	-6 395	-6 108	-6 947
BEHOV FOR LÅNEFINANSIERING				46 387	12 905	20 912	16 643

Rammer og finansiering

Vegårshei kommune har de siste årene gjennomført flere store investeringer. Det er ønskelig at kommunen er aktiv og offensiv ved å prioritere fremtidsrettede og nødvendige investeringsoppgaver. På denne måten utvikler kommunen tjenestetilbudet og tilpasser kapasiteten til kommuneplanens mål om flere innbyggere, tilrettelegging for boligbygging, satsing på barn, unge og eldre, samt fremtidig samfunnsutvikling. Men man kan naturligvis heller ikke investere "over evne". I fireårsplanen er det en klar forutsetning for økonomien framover, at ikke lånebehovet økes utover det som er foreslått.

I tabellen over vises de investeringstiltakene som rådmannen foreslår i økonomiplanen for 2018-2021. Utgiftsrammen for investeringer utenom avgiftsområdet er oppgitt inkl. mva.

Rådmannen legger til grunn en samlet kostnadsramme på kr. 72,680 millioner i forslaget til (real-)investeringsprogram for 2018. For årene deretter foreslås følgende kostnadsramme på investeringene: 19,30 millioner i 2019, 27,02 millioner i 2020 og 23,59 millioner i 2021.

Utviklingen i lånegjeld framover vises i tabellen nedenfor. Der fremkommer tall for utviklingen f.o.m. 2015. (Formidlings lån er her holdt utenom)

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
156.658.987	180.214.539	169.694.018	204.978.018	205.984.018	214.456.018	218.056.018

I løpet av økonomiplanperioden vil vår lånegjeld i 2020 være ca. 103.638 pr. innbygger.

Fellesinvesteringene knyttet til IKT bidrar til en uforholdsmessig høy lånegjeld. De øvrige kommunene i samarbeidet refunderer renter og avdrag, jfr. hovedoversikt 1A, pkt. 8.4 og 9.3.

Startlån

Rådmannen foreslår å ta opp kr. 5.0 mill. i startlån i 2018.

Vegårshei kommune hadde pr 1.1.2017 et tapsfond på kr. 53.142 som kan brukes i forbindelse med konstatert tap på startlån. Kommunen kan søke Husbanken om å sette av deler av tildelt tilskudd til tapsfond for startlån. Dersom kommunen bruker opp tapsfondet, kan kommunen i noen tilfeller søke Husbanken spesielt om å få dekt deler av tapet som kommunen får. Tapsfondet vil bli brukt til tap konstatert i 2017.

Begrunnelse og kommentarer til de enkelte investeringstiltakene:

Ipapad politikere

Foreslås kr.150.000,- til Ipapad politikere i 2019 i forbindelse med kommunevalget.

AMU-tiltak/avvik vernerunder

Rådmannen foreslår at det avsettes et beløp på kr. 100.000,- i 2019 for å kunne lukke avvik m.m. som rapporteres etter vernerunder i alle kommunens enheter. Prioritering av tiltakene behandles i AMU. Ubrukte midler fra 2017 overføres 2018. (pr. dags dato kr.185.000)

Utredning planlegging nye prosjekter

Rådmannen foreslår å sette av kr.100.000 i 2018 og 2020 til ovennevnte.

Kart- og oppmålingstjenesten

Videreutvikle kart- og oppmålingsprogrammer og utstyr. Det er ikke avsatt midler til dette i økonomiplanperioden, men det står igjen penger i 2017 som blir overført til 2018. (pr dags dato kr.230.000)

Tilrettelegging næringsvirksomhet

Tilrettelegge for flere arbeidsplasser og videreutvikling av næringslivet. Kr. 100.000,- hvert år i perioden. I tillegg er det lagt inn kr.10.000.000 i 2020 til opparbeidelse av nytt industriareal.

Badeplass Vaskarplassen

Kr.300.000 er satt av til dette formålet i 2018.

Investeringer Vegårshei menighetsråd

Det er avsatt kr.2.550.000 til utvidelse av kirkegård i 2018 (midler som stod på budsjett 2017 og som ble tatt ut og overført 2018 i tertialrapport investering). Det er også avsatt et beløp på kr. 200.000,- til ny minigraver i 2018.

Data egen kommune

Databehov i Vegårshei kommune (utenom fellesprosjektet). Kr.800.000,- pr. år. Totalt er det nå i overkant av 300 PCer i kommunen, fordelt på kommunens ulike enheter. For at PC parken skal være funksjonell, er det helt nødvendig med regelmessig fornyelse. Fra et IKT-ståsted, er det ønskelig å legge til grunn en levetid på 3-5 år. Et argument for 3 år, er at vi kan få en garanti til en fornuftig kostnad. Dette gjør vedlikeholdet rasjonelt, og sikrer enheten mot uforutsette kostnader. I forslaget er 4 år lagt til grunn, primært for å holde det årlige beløpet på et lavest mulig nivå. Ubrukt fra 2017 vil bli overført 2018, der behovet er større enn budsjettet.

Data fellesprosjekter

Kommunene i IKT-samarbeidet har gjennom en prosess kommet til enighet om forslaget til investeringsprogram for 4 års- perioden. Som vertskommune er det Vegårshei som står for investeringene og foretar låneopptak. Det er ført opp Kr.5.000.000,- hvert år i økonomiplanen. Her vil det bli en endring når vi går inn i IKT Agder, men uavklart hvordan dette skal gjøres.

Myra barnehage inventar-utstyr

Avsatt kr.100.000 i 2019 til å oppgradere garderobene, og evt. møbler på personalrommene og HMS sikkerhetstiltak/støydempende tiltak, dersom det er midler igjen til det.

Ubergsmoen barnehage inventar-utstyr

Det er satt av kr.100.000 i 2020 samme som Myra barnehage.

Utstyr VBO og åpen omsorg

Avsatt kr. 500.000 hvert år i økonomiplanperioden. I tillegg vil ubrukte midler fra 2017 bli overført. (Ubrukt pr.10.11 kr.885.320). Forslaget er redusert noe, men er prioritert i investeringsbudsjettet. Utskifting av sykehussenger, tekniske hjelpemidler og utstyr på avdelingene, kjøkken og vaskeri hvert år kr.100.000. Resterende beløp går til trygghetsteknologi og E-rom på pasientrommene. I tillegg er det avsatt kr.150.000 til utskifting til større vaskemaskiner vaskeri.

Åpen omsorg

Det er satt av kr.100.000 i 2018 til utstyr kommunefysioterapeut jfr. kommunestyrets vedtak PS 49/17.

Ombygging Kommunehus

Av ubrukt fra 2017 er kr.100.000 tiltenkt etablering av lader for el biler. I budsjett 2018 er det foreslått kr.400.000,-. Dette gjelder diverse oppgraderinger, så som vaskemaskin til mopper,

nye lamper, automatsikringer og varmeanlegg (kr 300.000,-) samt ekstra til el-bil lader (kr 100.000,-). For øvrig er det avsatt kr 100.000,- til oppgradering per år i 2019-2021.

Diverse maskiner teknisk

Av budsjett 2017 gjenstår kr.415.000 til diverse maskiner og utstyr til traktor. I budsjett 2018 er det foreslått kr.150.000 til ny vaskemaskin i hallen. For øvrig er det avsatt kr 100.000,- også til løpende behov i 2019 og 2021.

Diverse brannsikring/branndokumentasjon

Det gjenstår kr.139.000 av 2017 budsjett. Enheten har spilt inn behov for midler til bl.a. brannsikring i kommunehus (brannalarmanlegg, nødlys, samt oppgradering av dører og glassvegger mot trapperom), diverse oppgradering på skolen og generelt midler til oppgradering av branntegninger/branndokumentasjon på kommunale bygg.

Det er ikke medtatt midler til slike tiltak før i 2021 med kr 750.000,-

Oppgradering SD anlegg

Av budsjett 2017 gjenstår kr.842.000, gjelder VBO, skolen og Vegårsheihallen og gjelder styring av varme og ventilasjon. Det er ikke foreslått nye midler i økonomiplanperioden.

Rehabilitering Myra Barnehage

Kr.350.000 i 2017 til ny utvendig bod/vognskur. (Rest pr. dags dato kr.225.000) I 2018 er det foreslått kr.100.000 til nytt brannalarmanlegg på Ubergsmoen barnehage samt løpende behov. For øvrig er det avsatt kr 100.000,- til oppgradering per år i 2019-2021 i de to barnehagene.

Rehabilitering skolen.

Løpende oppgradering. Kr.100.000 pr. år fra 2018 til 2021. Foreløpig ubrukt i 2017 kr.386.000 til utbedring av brannalarmanlegget og fornying av varmeanlegget i noen rom i ungdomsskolen.

Utbygging skolen.

Lagt inn kr.31.600.000 i 2018 og kr.3.000.000 i 2019. Tidligere år ligger inne med kr.13.000.000,- Til sammen er det budsjettet med kr.47.600.000.

Lege og helsesenter

Det er lagt inn kr.1.500.000 i 2018 som følge av kjente ekstra kostnader på prosjektet.

Rehabilitering VBO

Løpende oppgradering. Ved beboerskifte i rommene på VBO vil det være behov for modernisering og oppussing. Avsatt Kr.100.000 pr. år i 2018 og 2020.

Oppgradering av kommunale boliger

De kommunale boligene trenger nødvendig oppgradering etter noen års bruk som oftest ved skifte av leietakere, dvs. generelt fornying/utvikling på ulike områder. Kr.100.000 satt av pr. år.

Oppgradering av trygde og omsorgsboliger

Det er satt av kr.100.000 pr. år av samme grunn som kommunale boliger.

Nye boligfelt.

Djuptjennhaugen 4 budsjettert med kr. 200.000 i 2018 som er restfinansiering for kjente ekstra kostnader på prosjektet. I 2020 er det lagt inn kr. 1.000.000 til Liheia og kr.15.000.000 i 2021.

Veginvesteringer/rehabilitering/reparasjon av bruer

Rådmannen har funnet plass til kr. 100.000,- pr. år i økonomiplanperioden. Kommunale veilys kr 100.000,- i 2018 som gjelder utskiftning av kvikksølvarmaturer i gjenstående kommunale veilys (gjelder Tangheia 7 stk. og Svinvika 9 stk.). I tillegg er det satt av kr.100.000 i 2018 til asfaltering. Dette gjelder fra Revhallveien og opp bakken / innover Djuptjennveien for å unngå grus ned på Revhallveien.

Veifremføring Esso-området

En del av midlene i 2017-budsjettet brukes til erverv av hus/eiendom, resten overføres. For øvrig er det avsatt nye kr 2.500.000,- i 2019.

Oppgradering brannstasjon

Det er ikke medtatt midler i 2018, men kr 1.500.000,- i 2019. Bakgrunnen er pålegg fra Arbeidstilsynet om oppgradering av brannstasjonen mht. ventilasjon og dusjanlegg (ren og uren sone). Kostnadene er antatt i det det foreligger ikke er gjort detaljert planlegging.

Vannbehandling Myra Vannverk

Ubrukt i 2017 gjelder diverse utbedringer av høydebassenget til Myra vannverk. Vannbehandlingsanlegg Myra vannverk kr 250.000,- i 2018. Dette gjelder fiber til vannbehandlingsanlegget og oppgradering av driftskontrollsystem.

Vann-kloakk Moland-Molandsdalen

Det er foreslått kr.8.000.000,- til gjennomføring av dette tiltaket i 2020.

Ubergsmoen Vannverk og Høydebasseng

Prosjektet er satt opp med Kr.800.000 i 2018 og kr.4.150.000 i 2019.

Rehabilitering av vann- og avløpsnett

Kr.100.000 pr år, gjelder løpende behov for rehabilitering.

Nytt renseanlegget

Dette prosjektet har også blitt utsatt. Lagt inn kr.26.400.000 i 2018.

Egenkapitalinnskudd KLP

Budsjettert med kr.580.000 i 2018 og økes med kr.20.000 hvert år.

Startlån

Det foreslås kr.5.000.000 i startlån pr år i økonomiplanperioden

Kommentarer til finansiering av investeringene:

Overføring fra Drift egenkapitalinnskudd KLP

Egenkapitalinnskuddet foreslås dekket i driftsbudsjettet i hele perioden. Kan uansett ikke lånes til.

Salg av Mauråsen

Salg av Mauråsen er lagt inn med kr.8.000.000 i 2017. Dersom dette ikke blir gjennomført må en foreta en endring i investeringsbudsjett 2017 og eller i 2018.

Tomtesalg

Budsjettert med kr.5.000.000 i 2018, kr.3.500.000 i 2019 og kr.2.500.000 i 2020-2021.

Tilskudd Bibliotek

Det budsjetteres ikke tilskudd til bibliotek.

Bruk av ubundet investeringsfond.

Det brukes kr.13.000.000 av investeringsfondet i 2018, jfr. 2.tertialrapport investering.

Refusjon momskomp investeringer

Er beregnet ut i fra investeringene som er foreslått. Det gjøres oppmerksom på at blant annet investeringer i vann, kloakk og renseanlegg ikke gir refusjon, men direkte fradrag. Endringer i investeringsbudsjettet kan også få virkning på dette beløpet.

Ut i fra rådmannens forslag til investeringsbudsjett gir det følgende inntekter:

2018; kr.7.713.000

2019; kr.2.295.000

2020; kr.2.988.000

2021; kr.3.807.000

Behov for lånefinansiering

Ut i fra rådmannens forslag til investeringsbudsjett, blir behov for følgende låneopptak:

2018; kr.46.387.000

2019; kr.12.905.000

2020; kr.20.912.000

2021; kr.16.643.000

Det gjøres oppmerksom på at dersom en foreslår økninger i investeringsbudsjettet uten tilsvarende reduksjon, vil lånebehovet øke, og også påvirke driftsbudsjettet med økte renter- og avdragsutgifter.

Kommunestyrets vedtak:

Asfaltering foran kommunehuset, resten av Djuptjennveien og innkjørsel ved Kiwi, føres opp i investeringsprogrammet for 2018. Rådmannen bes å finne inndekning ved å omdisponere ubrukte investeringsmidler fra 2017, tilsvarende kr 630.000.

10. VEDLEGGSEDEL

10.1. Overordnet styringskort

OVERORDNET STYRINGSKORT 2018						
PS 59/17 - vedtatt i kommunestyret 05.09.17						
HOVEDMÅL FRA KOMMUNEPLANEN - OPPDRAG FOR 2018						
Samfunn: 1. Legge til rette for trivsel og god folkehelse i kommunen 2. Legge til rette for flere arbeidsplasser, og bidra til å videreutvikle næringslivet 3. Rask og sikker fysisk og digital kommunikasjon i kommunen og med regionen Bruker/ Tjeneste: 1. Levere gode og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne 2. Gjøre tjenestene mer tilgjengelige Organisasjon og medarbeider: 1. Være en effektiv organisasjon tilpasset oppgaver og samfunnsutvikling 2. Kompetansen til medarbeiderne skal være oppdatert og fremtidsrettet 3. Legge til rette for trivsel og lavt sykefravær Økonomi: 1. Ha en økonomisk situasjon som er tilstrekkelig robust til å takle uforutsette hendelser 2. Forvalte kommunal eiendom og eiendeler i et langsiktig perspektiv						
SAMFUNN						
Perspektiv	Mål 2018	Suksesskriterier	Tiltak	Måleparameter og resultatmål	Tid / oppnådd innen	Resultat
Mål 1	Stabilisere og videreføre den positive befolkningsveksten	• Tilflytting • Godt omdømme • Positiv medieomtale • Positiv og offensiv holdning fra ansatte og	Sørge for å synliggjøre gode tjenester og resultater og bidra til å synliggjøre alt det flotte som skjer i kommunen vår Ha god tilgang på attraktive	Folketallsøkning <u>Resultatmål:</u> 2150 innbyggere i 2018 Positive omtaler Ferdig med Djuptjennhaugen 4	I løpet av 2018 2018	

		- politikere - Tilgjengelige boligtomter i hele kommunen - Full barnehagedekning - En veldrevet og velrenommert skole - Gode helsetjenester - Tilrettelegging for næringsvirksomhet - Beholde attraktive arbeidsplasser og tilrettelegging for nye	boligtomter i Myra og på Ubergsmoen Realisert ny ungdomsskole Realisert nytt helsesenter Pådriver for å beholde og etablere kompetansearbeidsplasser	Påbegynt reguleringsarbeid for Liheia Ferdig iverksatt Færre arbeidsledige	2018 2018/19 2018 Kontinuerlig	
Mål 2	Ha nødvendig infrastruktur som ivaretar tjenestetilbud og kvalitet i takt med befolkningsvekst og endrede behov	Sikre gjennomføring av investeringer i infrastruktur vedtatt i økonomiplanen Være pådriver for: - Fiber, mobil og bredbånd - Gang/sykkelvei til Moland - Utbedre Uberg Bru - Nytt VA system	God planlegging og styring av investeringsprosjektene	Ha iverksatt / ha plan for gjennomføring av fremtidige behov - vedtatt i økonomiplanen: - Vann og avløp - Vei - Boligfelt - Helsesenter - Skole Gjennomførte planer og tiltak	I løpet av 2018 2018	

Mål 3	Fortsette å være pådriver for økt innbygger påvirkning og bruk av frivillige	Tilrettelegge arenaer og møteplasser for ideutveksling og dialog	Møteplasser med fokus på nyteknisk og frivillig engasjement og medvirkning	Iverksatte konkrete tiltak rettet mot innbyggere og brukere av kommunens tjenester (antall nye)	2018 Kontinuerlig arbeid	
Mål 4	Være pådriver for økt fokus på innbyggerens og kommunes felles ansvar for positiv samfunnsutvikling	Tett og godt samarbeid mellom private aktører og kommunen God struktur og systematikk fra kommunens side	Opprettholde kompetansearbeidsplasser i hele kommunen Veilede og bidra til nyskaping Tilrettelegge for felles møteplasser	Antall nyskapingar gjort i fellesskap Antall nyskapingar totalt Antall oppnådde tilskuddsordningar	2018	

BRUKER / TJENESTE

Perspektiv	Mål 2018	Suksesskriterier	Tiltak	Måleparameter og resultatmål	Tid / oppnådd innen	Resultat
Mål 1	Levere gode og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne	Tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i organisasjonen Forventningsavklaringer ifht bruker og tjeneste God helhetlig	Riktig og god utnyttelse av tilgjengelige ressurser Rekruttere og beholde riktig kompetanse ifht behov Økt styring av kvalitet på tjenestene Konkret brukarmedvirkning	Bedring på Kommunebarometeret Internkontroll ifht HMS, kvalitet og økonomi Brukerundersøkelser	2018 Kontinuerlig 2018 Kontinuerlig arbeid Innen 2018	

		forståelse og praksis på tvers av enhetene	Styrke tverrfaglig samarbeid gjennom bedre struktur og systematikk	Helhetlige styringssystemer og internkontroll	2018	
		Frivillig innsats og deltakelse som et supplement til kommunens tjenesteleveranse	Aktiv bruk av folkehelseover sikt og tiltak	Tall fra frivilligsentralen	I løpet av 2018	
		Etablere løsning for digital kommunikasjon med innbyggerne og ansatte	Tett samarbeid og ytterligere engasjere og motivere for frivillig deltakelse i samfunnsoppgaver	Gevinstrealisering av digitaliseringsprosessene: • Kvalitet • Stabilitet • Tilgjengelighet • Responstid • Sikkerhet		
Mål 2	Redusere sosiale utfordringer knyttet til rus, psykiatri, kriminalitet og barnevernproblematikk samt ha god integrering av flyktninger	Fokus på oppfølging av rusmisbrukere og mennesker med psykiske lidelser	Tilby tiltaksplasser i kommunen Videreføre prosjekt arbeid Videreføre rusforebyggen de arbeid	Flere over fra stønad til arbeid	Kontinuerlig	
		Tidlig intervensjon rettet mot barn og unge	Utvikle helsestasjon og skolehelse-tjenesten	Reduksjon av sosialhjelpsutgiften e	2018	
		Fokus på god folkehelse i hele befolkningen – aktiv bruk av folkehelseoversikten	Styrke tverrfaglig samarbeid gjennom bedre struktur og systematikk	Forbedret bruk av tjenesten	2018	
			Effektiv flyktningetjeneste	Helhetlige styringssystemer og internkontroll og god praksis	Kontinuerlig Innen 2018	
				Minimum 60 % av flyktningene i arbeid eller utdanning 2 år etter	2018	

				bosetting		
				Antall aktiviteter der flyktninger deltar		
Mål 3	Sikre barn og ungdom trygghet i Skole- hverdagen og god kvalitet i opp- læringen	Hensiktsmessig bemanning og organisering av barnehage- og skoletilbudet	Sikre riktig og god kompetanse i barnehage og skole	Bedre enn minimum lovkrav for barnehagelærere i alle barnehagene	2018	
		Vilje og evne til nytekning	Vurdere innføring av norm for gruppestørrelse og lærertetthet i skolen	<u>Resultatmål:</u> Opprettholde / forbedre skoleresultater	2018	
		Tidlig innsats / forebyggende arbeid			2018	
		Gode skolelokaler og et godt fysisk læringsmiljø	Videreføre prosjekt med å endre praksis fra individuell opplæring (IOP) til tilpasset opplæring (TO) for alle elever	Bedre utbytte og kvalitet i opplæringen	2018	
		Godt psykososialt læringsmiljø				
		Særlig fokus på elever med lærevansker og/eller funksjonsnedsettelse	Delta i FM/FK kunnskapsutviklingsprosjekt vedr. 5 dagers skoleuke	Deltakelse i prosjekt i regi av FK/FM	Kontinuerlig	
		Folkehelseoversikt legges til grunn	Tettere samarbeid mellom PPT, skole/BHG og elev/foreldre	Full barnehagedekning	Kontinuerlig	
			Videreføre tverrfaglig ressursteam for barn		2018/19	
			Videreføre prosjekt Minoritetsspråklige barn i barnehagen	Forbedret inkludering, integrering og kvalitet	2018 Kontinuerlig	
					I løpet av 2018	

			Styrke samarbeid mellom hjem, barnehage/ skole og frivillige Gjennomføre bygging av ny ungdomsskole Ny § 9 a i opplæringsloven – retten til et trygt og godt skolemiljø- informasjon og opplæring av ansatte, utarbeide nye rutiner på skole- og skoleeiernivå. Innføre SMARToppvekst som et forebyggende tiltak – en tenkemåte som følger barna fra barnehage og ut skoleløpet	Politisk vedtak Gjennomført og implementert Innført og implementert	Kontinuerlig	
Mål 4	Sikre fremtidsrettede helse – og omsorgstjenester til innbyggerne	Nye og riktige lokaliteter for mennesker med demens Innovasjons tankegang implementeres i hele organisasjonen Legge til rette for at flest	Optimal utnyttelse av nye lokaler på VBO Ta i bruk ny velferds – og omsorgsteknologi både på VBO og der folk bor Endret	Unngå overbelegg på VBO – evt. håndtere dette innenfor egen ramme Gevinstrealisering ved bedre kvalitet til lavere pris i nytt bygg Tatt i bruk ny teknologi Ingen reinnleggelser på	Kontinuerlig i 2018 2018 Kontinuerlig 2018	

		mulig kan mestre å bo selvstendig hjemme lengst mulig	organisering i HO samt bruk av ny teknologi	sykehus		
		Maksimal utnyttelse av kommunens samordnede legetjeneste	Utvikle kommunens legetjeneste	Flere pasienter Økonomiske gevinster	Neste undersøkelse	
		Godt forebyggende arbeid rettet mot barn og unge	Utvikle helsestasjon og skolehelse-tjenesten God utnyttelse av miljøarbeiderstilling i skolen	Bedre resultater på ungdata- og elevundersøkelser		
		Folkehelseoversikt legges til grunn				

ORGANISASJON OG MEDARBEIDER

Perspektiv	Mål 2018	Suksesskriterier	Tiltak	Måleparameter og resultatmål	Tid / oppnådd innen	Resultat
Mål 1	Vegårshei kommunes organisasjon er fremtidsrettet, effektiv og	Evne og vilje til nyteknning og endring i organisasjonen	Fora med fokus på nytenking, innovasjon og smart organisering i hele	Smartere/endret jobbatferd på minst ett område, som gir gevinstrealisering Iverksatt digitalisering og	I løpet 2018 2018	

	tilpasset oppgavene	Etablere løsninger for digital flyt og kommunikasjon for ansatte gjennom systemlikhet og god struktur Redusere antall deltidstillinger Snakke opp behovet og fordeler med høyere stillinger Rekruttere riktig for fremtiden Være bevisst på hva vi skal og ikke skal gjøre ifht samfunnsutvikling og behov	virksomheten Endre praksis fra manuelle til digitale arbeidsmetoder Øke stillingsstørrelser i hele organisasjonen og særlig ved omorganisering og endrede turnuser i HO Klare og konkrete kriterier for ansettelser Satse på lærlinger i hele organisasjoner	forbedring på minst ett nytt område Gjennomsnittlig stillingsstørrelse på 75% eller høyere Ingen utlysninger av små stillinger Antall ansatte som har fått økt stillingsprosenten Antall nye ansettelser ifht behov, kompetanse og stillingsstørrelse Minimum 4 løpende lærlingekontrakter pr. 1000 innbyggere	I løpet av 2018 Kontinuerlig 2018 Kontinuerlig gjennom året	
Mål 2	Oppdatert og fremtidsrettet kompetanse	Tilstrekkelig og riktig kompetanse til å løse oppgavene i hele organisasjonen	Tilrettelegge for kompetanseheving gjennom systematisk kartlegging og planlegging Tilrettelegge for større fagmiljøer innad og/eller på tvers av kommuner	Oversikt over kompetansebehov og gap Fornyhet / økt kompetanse innen flere fagfelt Tilstrekkelige fagmiljøer / tilgang til fagmiljøer der det er behov	Kontinuerlig gjennom året 2018	
Mål 3	Motiverende oppgaver, trivsel og lavt	Interessante og meningsfulle arbeidsoppgaver	Øke stillingsprosenten og skape større eierforhold til	Økt kompetanse og kvalitet (IK)	2018	

	sykefravær	Redusere sykefravær ytterligere – spesielt i enheter med høyt fravær Være en aktiv IA bedrift Fokus på god folkehelse i hele befolkningen	egen jobb Kartlegge årsaker til fravær Sette inn korrekte tiltak basert på fakta og analyser Være en fleksibel arbeidsgiver og tilby tiltaksplasser Relevant og god handlingsplan	Sykefravær 6,5 % eller mindre for alle enheter	2018	I løpet av 2018
--	-------------------	---	---	--	------	-----------------

ØKONOMI

Perspektiv	Mål 2018	Suksesskriterier	Tiltak	Måleparameter og resultatmål	Tid / oppnådd innen	Resultat
Mål 1	Vegårshei kommune må etablere en økonomisk situasjon, som er tilstrekkelig robust, til å takle uforutsette hendelser	Opparbeide buffer Ledere med tilstrekkelig kompetanse for rett fokus, god økonomistyring og rapportering Større stillinger, mindre deltid og økt nærvær Fokus på muligheter for å søke tilskudd og	Tilpasse tjenestenivå og oppgaver i forhold til den økonomiske realitet Sterkere styring av tjenestekvalitet med økt fokus på forebygging og helhet Bedre fleksibilitet med bruk av eksisterende ressurser	Politisk vedtak Regnskap 2018 Positivt netto driftsresultat minimum 1,5 % Stor nedgang i antall deltidsstillinger -> færre ansatte med samme antall årsverk Mindre vikarutgifter Økte midler	2018 2018 2018	

		midler Gode utnyttelse av fagmiljøer og kompetanse	Iverksette prosjekter som kan optimalisere ordinær drift Interkommunalt samarbeid der dette er hensiktsmessig Korrekte ansettelser og iverksettelse av vedtatt omorganisering	Gevinstrealisering i et langsiktig perspektiv		
--	--	---	---	---	--	--

10.2. Oversikt for beregnet kostnadsdekning i VA sektoren

[illegible]

10.3. Renovasjon- og slamgebyr 2018

Risør- og Tvedestrandregionens Avfallsselskap AS

Gjerstad kommune v/ Rådmannen, 4980 GJERSTAD
Risør kommune v/ Rådmannen, 4950 RISØR
Tvedestrand kommune v/Rådmannen, 4900 TVEDESTRAND
Vegårshei kommune v/ Rådmannen, 4985 VEGÅRSHEI

Vår ref.:tgh

Reg.nr.: 045-017

Dato: 31.10.2017

Renovasjon- og slamgebyr for 2018

Styret i RTA har i sak 2017-025 vedtatt satser som ut fra selvkost vil gi kostnadsdekning for innsamling og behandling av slam og renovasjon fra husholdningene. Selvkostkalkylen for 2018 er gjennomført etter gjeldene veileders etablerte prinsipper, med grunnlag i godkjent årsregnskap for 2016.

Avgift for slam holdes uendret med kr 1080,- eks mva for et helårsabonnent. Slamgebyr har dermed vært uendret siden 2012.

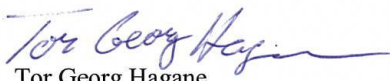
Renovasjonsavgiften økes med kr 100,- eks mva for å kompensere for lønns -og prisvekst. Renovasjonsavgiften har dermed økt med kr 100,- eks mva siden 2015.

For hytterrenovasjonen differensieres avgiften i alle kommunene fra 2018.

Årsaken til at hytterrenovasjonen legges om, er at den gamle ordningen ikke lenger er tilpasset dagens bruk og behov. Det gis nå tilbud om tilgjengelighet hele året, og det innføres kildesortering, samt en bedre kostnadsfordeling mellom abonnentene.

I Risør og Tvedestrand er det et påslag på henholdsvis kr 4,- og kr 30,- til dekning av kostnader med sivevann fra deponi.

Med vennlig hilsen

Tor Georg Hagane
Daglig leder

Kopi til: Enhetsleder Ole A. Løite
Enhetsleder Jon Frydenborg
Enhetsleder Anton Thomassen
Enhetsleder Tore Smeland

Gjerstad kommune
Risør kommune
Tvedestrand kommune
Vegårshei kommune

Vedlegg: Detaljert gebyrregulativ for slam og renovasjon

Foretaksregisteret
NO 877 540 332 MVA

Postadresse:
Hestemyrveien 21
4950 Risør

Telefon:
37 14 36 00

Internett:
Epost: rta@rta.no
Hjemmeside: www.rta.no

Bankgiro konto nr.:
2907.68.05731

RTA

Gebyrregulativ for renovasjon

Vegårshei kommune 2018

Renovasjon Helårs

Type abonnement	Antall ab.	volum dunk	Tømme frekvens	Fast del kr	Volum del kr	Sum årsgebyr	Sum årsgebyr inkl. mva
140 - normal	1	140	2. Uke	1 500	1 500	3 000	3 750,00
140 - lite	1	140	4. Uke	1 500	750	2 250	2 812,50
240 - stort	1	240	2. Uke	1 500	2 800	4 300	5 375,00
370 - x stort	1	370	2. Uke	1 500	4 200	5 700	7 125,00
660 - xx stort	1	660	2. Uke	1 500	8 400	9 900	12 375,00
Delt abonnement							
140	2	140	2. Uke	1 500	750	2 250	2 812,50
240	2	240	2. Uke	1 500	1 400	2 900	3 625,00
240	3	240	2. Uke	1 500	933	2 433	3 041,25
370	2	370	2. Uke	1 500	2 100	3 600	4 500,00
370	3	370	2. Uke	1 500	1 400	2 900	3 625,00
370	4	370	2. Uke	1 500	1 050	2 550	3 187,50
660	2	660	2. Uke	1 500	4 200	5 700	7 125,00
660	3	660	2. Uke	1 500	2 800	4 300	5 375,00
660	4	660	2. Uke	1 500	2 100	3 600	4 500,00
660	5	660	2. Uke	1 500	1 680	3 180	3 975,00
660	6	660	2. Uke	1 500	1 400	2 900	3 625,00
660	7	660	2. Uke	1 500	1 200	2 700	3 375,00

Kompostfradrag Kr 284 + mva = Kr 355

Hytterrenovasjon Vegårshei

Kategori	Fast del	Volum del	Sum årsgebyr	Sum årsgebyr inkl mva
A	750	825	1575	1968,75
B	750	515	1265	1581,25
C	750	155	905	1131,25
Leie sorteringsbu			400	500,00

10.4. Gebyrregulativ for forvaltningsoppgaver etter Matrikkelloven

Forslag til gebyrregulativ for forvaltningsoppgaver etter Matrikkelloven i Vegårshei kommune 2018

Gebyr for arbeider etter matrikkelloven (lovens § 32, forskriftene § 16) fastsettes som følger:

2017	2018 (1,5 % økning, avrundet)
------	-------------------------------------

1. ETABLERING AV MATRIKKELENHET

A. Etablering av grunneiendom og festegrunn, areal som skal benyttes til tilleggsareal, garasjetomt, parkeringsanlegg

areal fra 0 – 100 m ² (inkludert punktfeste)	kr 11.700	kr. 11.900
areal fra 101 – 500 m ²	kr 15.800	kr. 16.000
areal fra 501 – 2000 m ²	kr 18.800	kr. 19.000
areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt dekar.	kr 1.500	kr. 1.550

Ved fradeling av flere tilgrensende tomter samtidig, betales 90 % av satsene for den 4. t.o.m. den 10. tomten, og 80 % av satsene f.o.m. den 11. tomten.

B. Etablering av grunneiendom uten oppmåling (registreringsbrev)

Kan brukes på hele selvstendige frittliggende teiger. kr 4.100 **kr 4.200**
(Gebyret gjelder også for matrikulering av umatrikulert grunn uten merking og oppmåling.
Jfr. Matr.l. §34 og forskriftens § 40)

C. Oppmåling av uteareal på eierseksjon brukes punkt 1A

Beløpet er pr eierseksjon som har tilleggsareal.

D. Festegrunn som skal bli grunneiendom

Der målebrev foreligger, brukes gebyr for 2 dekar tomt med 75 % reduksjon. Der det er punktfeste eller ikke er målebrev brukes pkt. 1A. Ved overgang fra punktfeste til festegrunn med definert areal brukes 1A.

E. Etablering av anleggseiendom

Gebyr som for opprettelse av grunneiendom. Gebyret beregnes ut fra anleggseiendommens grunnflate.

areal fra 0 – 2000 m ²	kr 38.500	kr. 39.000
areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt dekar	kr 4.600	kr. 4.700

F. Registrering av jordsameie (lite aktuell i Vegårshei)

Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.
Minstegebyr: kr 6.600 **kr 6.600**

G. Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

Gebyr etter henholdsvis 1.a, 1.b, 1.e eller 1.f. + kr 3.100 **kr.3.150**
(tidligere midlertidig forretning der måling kommer senere)

H. Større landbrukseiendommer ol

Større landbrukseiendommer og liknende (over 100 da) som ikke skal utbygges kan slippe oppmåling og merking. Det er en forutsetning at grensene er klare i marka og på

kart. Det kan også være mulig å merke og måle bare det som er uklart. (forskr. § 42). Arbeidet faktureres etter medgått tid. Minstegebyr: gebyr for en tomt på 2 dekar etter 1.A.

2. AVBRUDD I OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER MATRIKULERING

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før saken er fullført, saken må avvises eller saken ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold settes til 1/3 av gebyrsatsene etter 1. A-H.

3. GRENSEJUSTERING

Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Ved grensejustering er reglen at netto avgitt eller tilført areal til involverte matrikkelenheter ikke kan overstige 5 prosent, eller maksimalt 0,5 dekar. I tillegg kan ingen enhet avgis brutto areal som i sum overstiger 20 prosent av enhetens areal før justering.

areal fra 0 – 250 m ²	kr. 5.200	kr. 5.300
areal fra 251 – 500 m ²	kr. 9.300	kr. 9.400

A. Anleggseiendom

For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m³. Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens grunnflate.

kr 15.400 + 50 kr/m² **kr 15.600 + 50 kr/m²**

4. AREALOVERFØRING

A. Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til vei- og jernbaneforvaltning. **Satser som i 1A.**

Partene får her en oppgave å ordne erklæring om frafall av pant, heftelser og andre gjøremål som vedrører den aktuelle parsellen.

B. Anleggseiendom

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum. Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens grunnflate.

Ved areal opp til 500 m²

kr 24.700 + 50 kr/m² **kr 25.000 + 50 kr/m²**

For areal over dette settes gebyret tilsvarende pkt. 1.E. med et påslag på 30 %.

5. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT VED OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER KARTFORRETNING

For inntil 2 punkt	kr. 4.300	kr. 4.400
For overskytende grensepunkt, pr. punkt	kr. 650	kr. 650
Maksimalt gebyr ikke høyere enn fullt gebyr etter pkt. 1.		

6. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN IKKE TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT / ELLER KLARLEGGING AV RETTIGHETER

For inntil 2 punkt	kr. 7.500	kr. 7.600
For overskytende grensepunkt, pr. punkt	kr. 1.800	kr. 1.850

Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.
Når hele tomten måles opp settes gebyret ikke høyere enn etter pkt. 1.

7. REGISTRERING AV PRIVAT GRENSEAVTALE

Gebyr fastsettes etter medgått tid.

8. MATRIKKELFØRING FOR ANDRE.

Matrikkelføring for vegvesenet, jordskifteretten, domstolene og andre faktureres etter medgått tid. Minimumsgebyr er på 25 % av tomt på 2 dekar etter 1.A.

9. URIMELIG GEBYR

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan enhetssjefen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.

Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunnlagt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.

10. UTSTEDELSE AV MATRIKKELBREV

Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen (Satsene endres etter at Statens Kartverk har kunngjort nye maksimalsatser).

Matrikkelbrev inntil 10 sider	kr. 175	kr. 175
Matrikkelbrev over 10 sider	kr. 350	kr. 350

11. TIMEPRIS

For arbeider hvor det ikke passer å bruke faste satser, er timeprisen	Kr. 1.150	kr. 1.170
---	-----------	------------------

12. BETALINGSTIDSPUNKT

Som hovedregel kreves gebyret etterskuddsvis.

13. FORANDRINGER I GRUNNLAGET FOR MATRIKKELFØRING AV SAKEN

Gjør rekvisiten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.

Andre gebyr og priser:

14. SEKSJONERING

Gebyr fastsettes etter medgått tid. Medgått tid rundes oppover til nærmeste time. Timepris er som angitt i pkt. 11.

Oppmålingsforretning over uteareal som inngår i en seksjon

Jfr. gebyrsatser i gebyrregulativ for forvaltningsoppgaver etter matrikkelloven, pkt. 1.1.5, samt pkt. 1.17 (utstedelse av matrikkelbrev).

Avbrudd

Dersom en sak blir trukket før den blir fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, betales gebyr tilsvarende det arbeidet kommunen har hatt.

15. KARTDATAPRISER

Prisene følger priskalkulatoren som er vedtatt i Geovekst-samarbeidet der kommunen er part.

16. TINGLYSINGSGEBYR

Tinglysingsgebyr kommer i tillegg til oppmålingsgebyret.

- Gebyret er pr 01.11.2017 kr. 525
- **Endres for 2018 dersom rettsgebyret endres**

Klageadgang og klagebehandling:

17. KLAGEADGANG OG KLAGEBEHANDLING

Fastsatt gebyr etter matrikkelloven kan påklages, etter bestemmelser om klage/omgjøring av enkeltvedtak i forvaltningslovens kap. VI. Kommunens særskilte klageutvalg sluttbehandler eventuelle klager i Vegårshei kommune.

Annet:

Det gjøres oppmerksom på at Vegårshei kommune har fastsatt Forskrift om unntak fra tidsfrister i saker som krever oppmålingsforretning, Vegårshei kommune, Aust-Agder. Det henvises til Lovdata <http://www.lovdata.no/for/lf/ov/xv-20091208-1778.html> for nærmere info om denne.

10.5. Stipulerte inntekter til eiendomsskatt med ulike promillesatser og ulike bunnfradrag

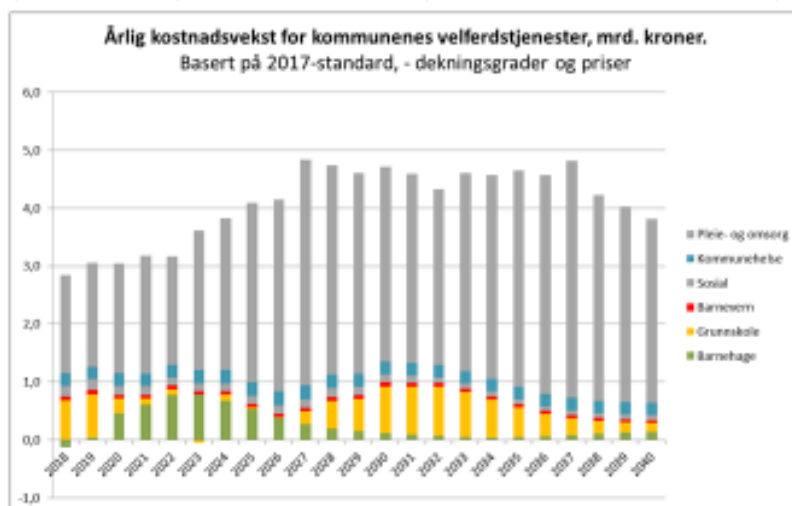
Viser inntekt med gitte verdier for bunnfradrag og promille (fratak er									
Bunnfradrag	Skatt2pp	Skatt25pp	Skatt3pp	Skatt35pp	Skatt4pp	Skatt45pp	Skatt5pp	Skatt55pp	Sk
►	3 004 168	3 755 210	4 506 252	5 257 294	6 008 336	6 759 378	7 510 420	8 261 462	
50 000	2 840 102	3 550 128	4 260 153	4 970 179	5 680 204	6 390 230	7 100 255	7 810 281	
100 000	2 676 214	3 345 268	4 014 321	4 683 375	5 352 428	6 021 482	6 690 535	7 359 589	
150 000	2 512 492	3 140 615	3 768 738	4 396 861	5 024 984	5 653 107	6 281 230	6 909 353	
200 000	2 349 548	2 936 935	3 524 322	4 111 709	4 699 096	5 286 483	5 873 870	6 461 257	
250 000	2 187 960	2 734 950	3 281 940	3 828 930	4 375 920	4 922 910	5 469 900	6 016 890	
300 000	2 027 780	2 534 725	3 041 670	3 548 615	4 055 560	4 562 505	5 069 450	5 576 395	
350 000	1 869 588	2 336 985	2 804 382	3 271 779	3 739 176	4 206 573	4 673 970	5 141 367	
400 000	1 714 598	2 143 248	2 571 897	3 000 547	3 429 196	3 857 846	4 286 495	4 715 145	
450 000	1 564 580	1 955 725	2 346 870	2 738 015	3 129 160	3 520 305	3 911 450	4 302 595	
500 000	1 419 576	1 774 470	2 129 364	2 484 258	2 839 152	3 194 046	3 548 940	3 903 834	
550 000	1 281 256	1 601 570	1 921 884	2 242 198	2 562 512	2 882 826	3 203 140	3 523 454	
600 000	1 150 212	1 437 765	1 725 318	2 012 871	2 300 424	2 587 977	2 875 530	3 163 083	

10.6. Kommuneøkonomi KS – bilder fra møte med folkevalgte 2017

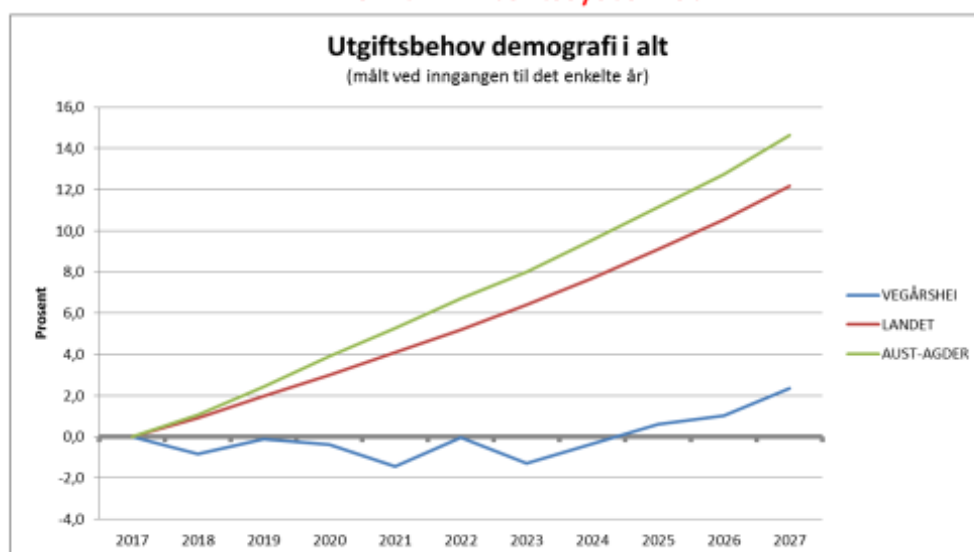
Er det mulig å omsette folketallsutvikling til kroner

Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi beregner anslag for økte demografikostnader i sine rapporter.

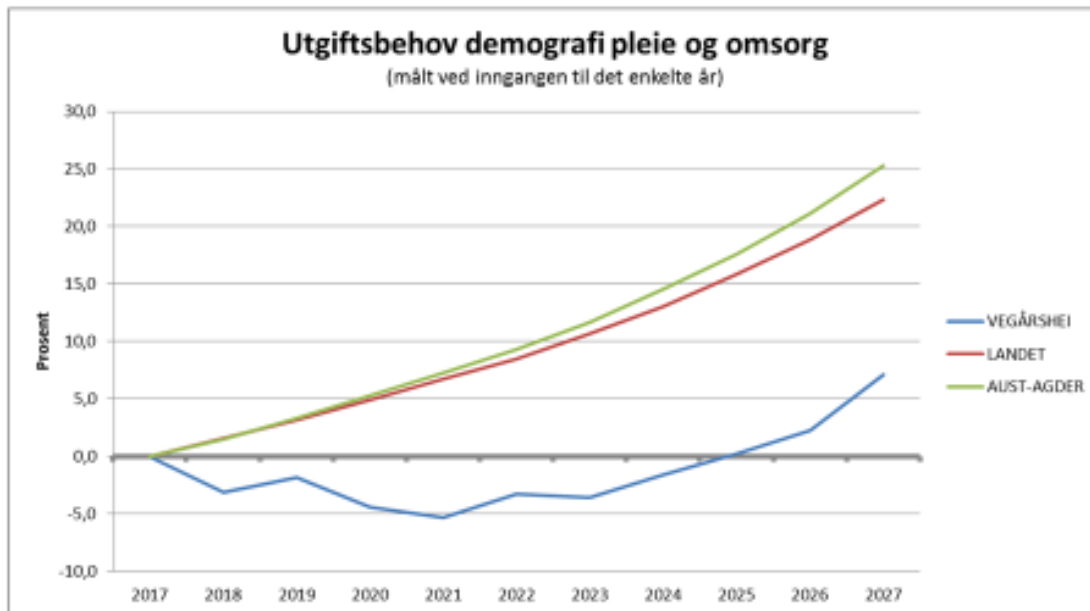
Hva om vi benytter samme tilnærming for Vegårshei?

Forventes ingen vekst i utgiftene i Vegårshei for å opprettholde dagens standard og dekningsgrad på tjenestene innenfor inntektssystemet

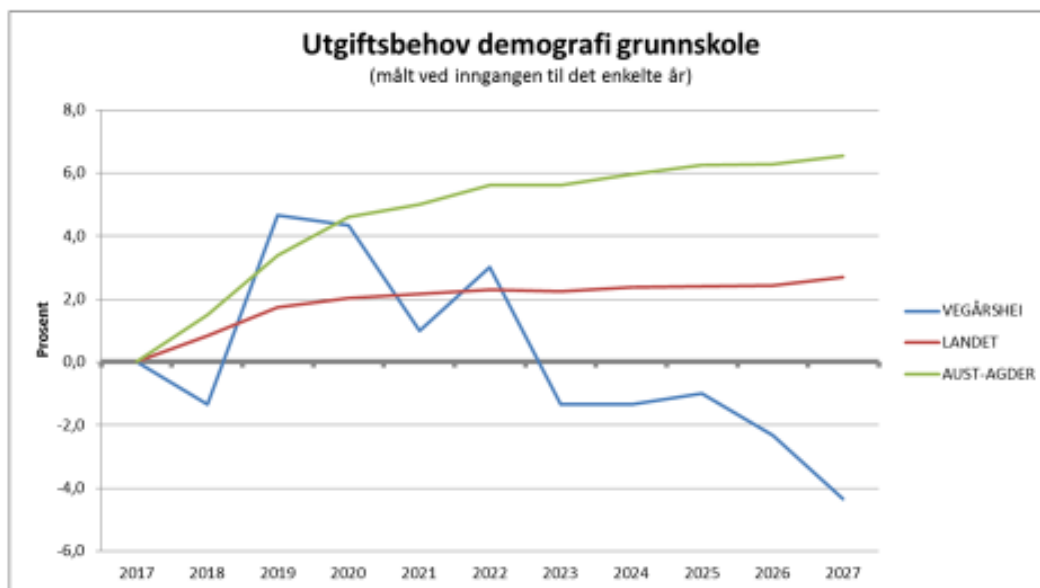

Svak nedgang i beregnede utgifter til pleie og omsorg de nærmeste årene

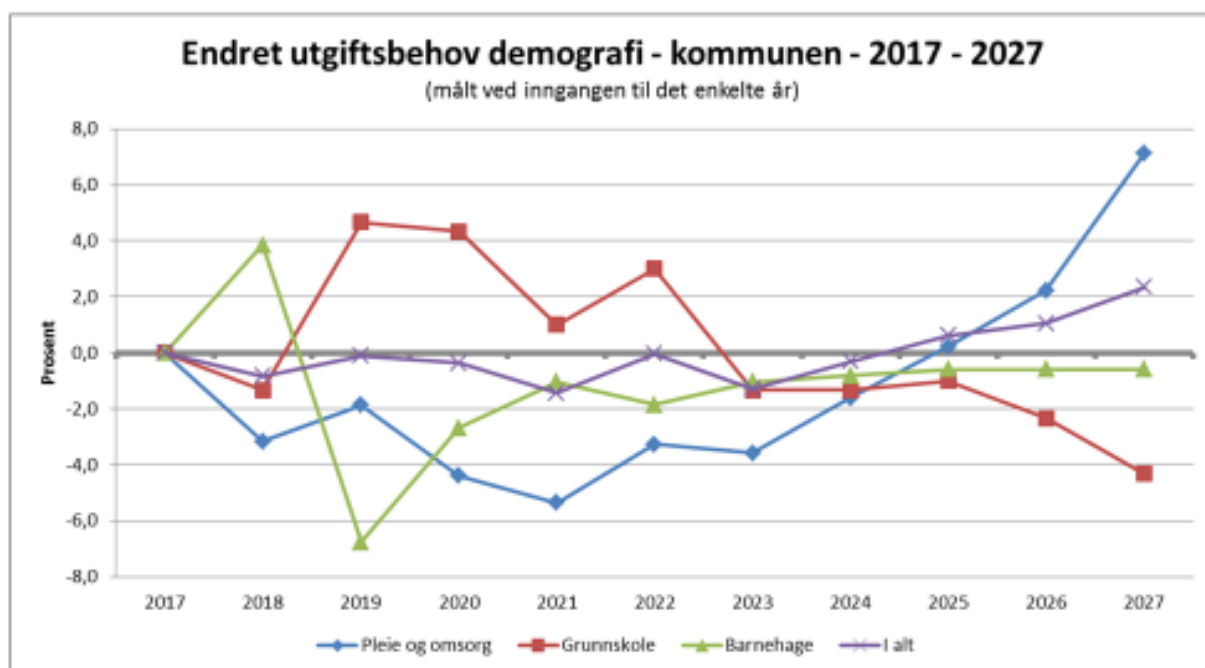
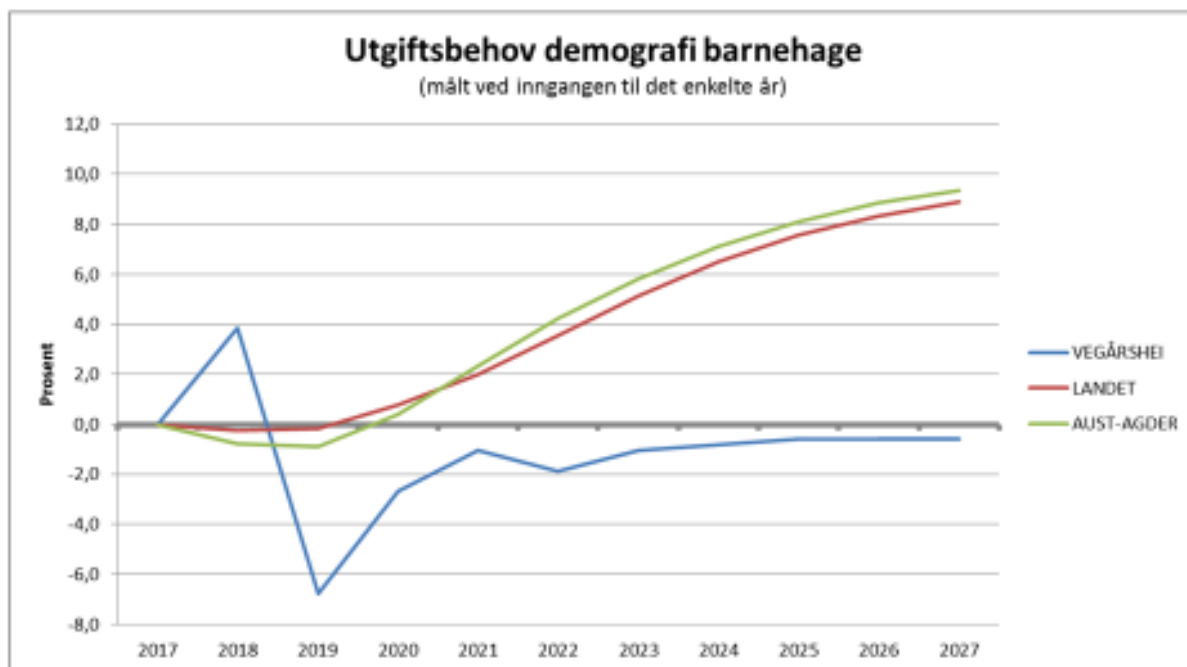

Beregnete utgifter til grunnskole forventes først å stige litt, for så å falle

Forventning om stabilt utgiftsbehov innen barnehage, men kan svinge i enkeltår

912 VEGÅRSHEI

Anslag endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner) per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer

(endring fra 1.1.2017)

Endring utgiftsbehov per 1.1	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelse	Barnevern	SUM VEGÅRSHEI
2018	-1 558	-524	837	183	-42	16	-1 088
2019	637	2 357	-2 304	68	98	83	939
2020	-1 243	-131	886	93	14	41	-340
2021	-471	-1 310	354	78	36	-79	-1 391
2022	1 022	786	-177	52	101	43	1 827
2023	-147	-1 703	177	40	84	-72	-1 621
2024	908	0	49	73	127	38	1 255
2025	899	131	49	83	50	6	1 218
2026	990	-524	0	46	86	-32	567
2027	2 414	-786	0	-38	161	-54	1 697

10.7. Åpen omsorg og helse

Investeringsdelen

Investeringer i åpen omsorg/helse.

Meldte behov for velferdsteknologi – se enhet 35, institusjon.

Investering til utstyr kommunefysioterapeut jfr. kommunestyrets vedtak PS 49/17, hensyntatt.

Innmeldt behov for medisinsk utstyr i nytt helsesenter og behov for utskifting av kontormøbler på de ulike kontorer er ikke imøtekommet.

1. Kort om enhetens aktiviteter og tjenester

- Enhet åpen omsorg/helse har til sammen ansvar for elleve deltjenester, bl.a. lege, fysioterapi, helsesøster, jordmor, hjemmesykepleie, hjemmehjelp og tjenester til brukere psykisk utviklingshemming.
- Øvrige deltjenester er: Brukerstyrt personlig assistanse, dag/aktivitetstilbud til hjemmeboende med demens, omsorgslønn, ambulerende vaktmester, samt tildeling av trygde-/omsorgsboliger og transporttjenestebilletter.
- For 2017 har også tjenesten tilbudt «trygghetshybler» til hjemmeboende.
- Aktiviteten er generell høy i tjenesten. Mange ansatte, TV og leder jobber med flere ulike og krevende prosjekter/oppgaver. Tjenesten skal, og må videreutvikles, rigge seg for nye oppgaver og samtidig drifte eksisterende tjenester. Dette gir både energi påfyll, men kan også være tappende da det oppleves å være svært stramme rammer for pukkelressurser til utviklings- og endringsarbeid.
- Over halvparten av de ansatte har det private hjem som sin arbeidsplass, og tilrettelegginger som imøtekommer Arbeidsmiljølovens formålsparagraf kan derfor enkelte ganger være en utfordring.
- Ansatte bruker mye av sin tid i bil til og fra de ulike hjem, og ferdes på fylkesvei, kommunal vei og privat vei gjennom årets fire sesonger. Spesielt kan høst og vinter være spennende tid med tanke på mørke høstkvalder/netter og mye snø. Det er derfor viktig at deres arbeidsverktøy, i dette tilfelle bilene er teknisk forsvarlig og utformet på en slik måte at alle ansatte kan ha god sittekomfort, og være lett å komme ut og inn i.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

Ansvar 36 Enhet for åpen omsorg	2018	2019	2020	2021
"Basisramme" 2018 iflg. opprinnelig budsjett 2017	24 231	24 231	24 231	24 231
Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2017-20	197	147	97	97
= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2017-20	24 428	24 378	24 328	24 328
<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
1. Lege og helsesenter strøm	20	20	20	20
2. Ansatt dagsenter 90%	397	397	397	397
3. Leieinntekter trygghetshybler	-100	-150	-200	-200
4. Div.lønnsøkn.på vikarer, samt f.p, pensj.utg.til sv.vikarer 2017	-60	-60	-60	-60
5. Gode pasientforløp ekstrabev.2017	-60	-60	-60	-60
Sum (B)	197	147	97	97
Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/ønsker som ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2017-20:				
1. Økt fysioterapi - hensyntatt egenandel og fastlønnsstilskudd	43	43	43	43
2. Økt driftstilskudd 25 % fysioterapi	105	105	105	105
3. Økt jordmorstilling - 10 % - 14 % (1/3 av fellesressurs)	95	95	95	95
4.				
5.				
Sum (D)	243	243	243	243
Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
1. Lønnskomp. som følge av lokale forhandl. i 16 og endringer i 17	401	401	401	401
2. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	80	80	80	80
3. Lønnskompensasjon for vikarer	40	40	40	40
4. For høyt budsjettet - leieinntekter trygghetshybel	50	100	150	150
5. Diff lønn / stats tilskudd ansatte dagsenter jfr grunnlagsramme 2017	21	21	21	21
6. Økt stilling dagsenter 1d 2018 - 2d 2019	83	162	162	162
7. Økt ressurser - natt hjemmeboende	0	0	0	0
8. Økt ressurs hjemmehjelp, jfr nedbemanning 2012	194	194	194	194
9. Økt tillegg jfr brukerbehov Klokkartun (kveldstillegg)	13	13	13	13
10. Økt ressursbehov i skolens ferie grunnet ny brukers behov	43	43	43	43
11. Ny BPA bruker	880	880	880	880
12. Økt behov for helsesøster stilling - 20% - 50 %	340	340	340	340
13. Økt vikarbehov jfr budsjettreduksjon 2017	500	500	500	500
14. Økte kostnader interkommunal legevakt/nødnett	165	165	165	165
15. Opplæring velferdsteknologi	100	100	100	100
16. Opplæring Gerica fakturering ved eksterne konsulenter	25	25	25	25
17. Kurs /kompetanseheving ansatte dagsenter	10	10	10	10
18. Driftsutgifter Klokkartun - bil felles med dagsenter	20	20	20	20
19. 2 % økning - inntekt egenandel	-41	-41	-41	-41
20. Økte behov omsorgslønn	210	210	210	210

21. Økt ressursbehov til pårørende støtte (jfr ny/endret lov fra 01.10.17)	200	200	200	200
22. Gode pasientforløp	50	50	30	30
23. Reduserte ressurser ressurskrevende bruker	-3 062	-3 062	-3 062	-3 062
24. Ny bruker BPA	300	300	300	300
Sum (E)	622	751	781	781
Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
1.				
2.				
Sum (F)	0	0	0	0
Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2018-21				
1.Effektiviseringsgevinst større stillinger, ny organisering	-100	-500	-750	-750
2.Nedbemanning	0	-225	-225	-225
3.Lønnskompensasjon for vikarer	0	0	0	0
4. For høyt budsjettert - leieinntekter trygghetshybel	-50	-100	-150	-150
5. Økt stilling dagsenter 1d 2018 - 2d 2019	-83	-162	-162	-162
6. Økt ressurs hjemmehjelp, jfr nedbemanning 2012	-194	-194	-194	-194
7. Redusert kostnad BPA	-60	-60	-60	-60
8. Økt behov for helsesøster stilling - 20% - 50 %	-340	-340	-340	-340
9. Økt vikarbehov jfr budsjettreduksjon 2017	-300	-300	-300	-300
10.Opplæring Gerica fakturering ved eksterne konsulenter	-25	-25	-25	-25
21.Økt ressursbehov til pårørende støtte (jfr ny/endret lov fra 01.10.17)	-200	-200	-200	-200
15. Opplæring velferdsteknologi	-50	-60	-70	-80
16.Uspesifisert kutt	-50	-50	-50	-50
Sum (G)	-1 452	-2 216	-2 526	-2 536
Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2018-21	23 841	23 156	22 826	22 816
<i>(i 2018-kroner)</i>				

Rådmannens ramme gir ikke rom for:

- ✓ Økning av kommunal helsesøster-, tjenester til barn/unge - skolehelsetjenesten.
Vanskeliggjør arbeidet med resultatmål og styringsmål med dagens resurs. Det vises til bl.a. ung-data - undersøkelsen/besvarelsen.

Konsekvens:

I ettertid er det kjent at Vegårshei kommune blir med i fylkesprogramsatsingen med prosjektet BTI, Bedre Tverrfaglig Innsats. Dette vil langt på vei imøtekomme behovet for en helhetlig satsing i skolehelsetjenesten og barn og unges psykiske helse.

✓ Økning av dagsentertilbudet

Kommunene startet nytt dagtilbud til hjemmeboende vår 2017.

Dette tilbudet har vært etterlengtet og er blitt svært populært, og tiltaket har hatt høy måloppnåelse.

Det hadde vært svært ønskelig å kunne øke tilbudet, og ytterligere innfri styringskortets målsettinger. Av framskrivningen under ser vi at antall eldre vokser frem mot 2020, og med det også et større antall eldre med demensdiagnose.

Konsekvens:

Hjemmeboende med demens er en belastning for pårørende og et dagtilbud til den aktuelle brukergruppen vil både forebygge innleggelser på institusjonen og være et godt tilbud/tjeneste for at pasienter kan bo hjemme lengst mulig.

Det pekes spesielt på viktigheten av et godt tilbud til denne brukergruppen i ulike nasjonale meldinger (primærhelsemeldingen, omsorgsmeldingen og demensplan 2015)

Befolkningsframskriving SSB, Vegårshei:

MMM	2016	2020	2025	2030	2035	2040
70 – 79	130	160	179	206	256	258
80+	105	102	98	138	144	187
	235	262	277	344	400	445

✓ Leieinntekter trygghetshybler

Inntektsforslaget i rammen vil bety en husleie på ca. 3000,-, pr rom, samt at fire rom må være belagt til enhver tid.

Dette er et ambisiøst mål, og det blir viktig å se hvordan flere kan benytte seg av dette tilbudet.

Konsekvens:

Det blir viktig å kartlegge behovet, og vurdere annen bruk av hyblene enn dagens intensjon, kortvarig utleie. Kan bli utfordrende å få inn den budsjetterte inntekten.

✓ Vikarutgifter – delvis imøtekommet

Viser til primærhelsemelding, delplan fra omsorgsmeldingen og kompetanseplan 2015.

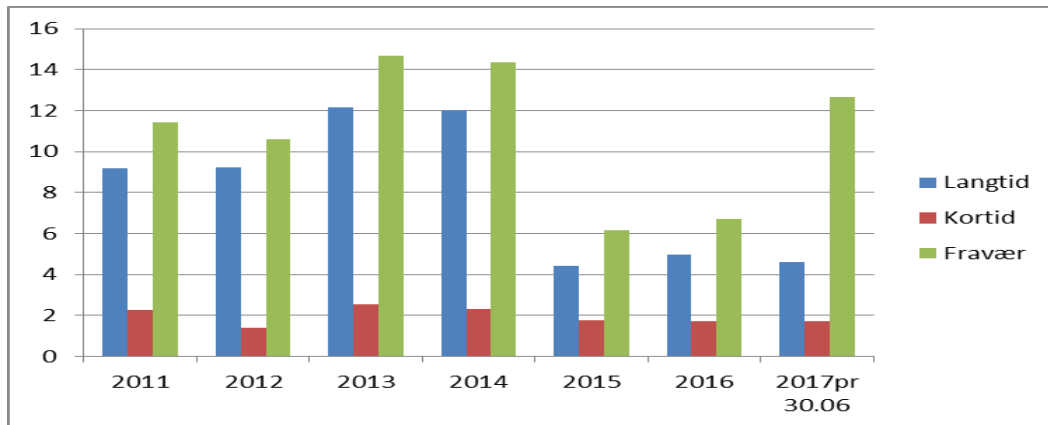
Vegårshei kommune har også forpliktet seg til deltagelse i Gode pasientforløp og innføring av velferdsteknologi.

Behovet er imøtekommet med en halvpart av innmeldt behov, for 2018, deretter redusert i de tre neste årene.

Andre typer vikarer:

Sykefraværet er blitt betraktelig lavere siden 2014, men det har dessverre vært en oppgang i siste del av 2017. Viktig med fortsatt fokus på høyt nærvær.

Sykefravær åpen omsorg/helse:

Annen vikar dekker også permisjonsvikar/lønn til ansatte som bruker fritiden til personalmøter, til innovasjonsarbeid/prosjektarbeid, interkommunalt arbeid, tillitsvalgtarbeid, samt til lov hjemlede permisjoner.
Mye av vikarkostnader vil også gå til arbeid med større stillinger – ny organisering

✓ Økt hjemmehjelpsressurs

Behovet for praktisk bistand – hjemmehjelp til hjemmeboende er ofte det første møte med kommunens hjelpeapparat. Det vurderes å være et økt behov for hjemmehjelpsressurser - dette for å kunne legge til rette for at pasienter kan bo lenger hjemme – og at andre tjenester også kan utsettes igangsatt ved et tidlig innsats og tilbud om hjemmehjelp.

Konsekvens:

Sannsynlig merforbruk jfr. dagens ramme. Brukere som fyller kriterier for tjenester kan ikke gis avslag med begrunnelse i kommunenes økonomi

✓ Pårørendestøtte

Ny lov fra 01.10.17, nå med rettigheter for pårørende (tidligere kunne kommunen henvise til økonomi i større grad). Behovet ikke imøtekommet.

Det vil bli forventet mer av frivillige og pårørende i tiden fremover, og dette er nå rettighetsfestet hvilke forpliktelser kommunen har til pårørendegruppen.

Konsekvens:

Dersom pårørende fyller kriteriene for denne rettigheten, vil dette bli en budsjettoverskridelse det ikke er hensyntatt i årets budsjett.

✓ Effektiviseringsgevinst - nedbemanning

Det er lagt inn en effektiviseringsgevinst for 2018 – på kr 100 000,-

Videre de neste tre årene, henholdsvis 500 000,- 750 000,- og 750 000,-

Det minnes om at etter en sammenslåing av helse og omsorgsenhetene har også enhet institusjon tilsvarende forventning om gevinstrealisering.

Ny samlet enhet vil med det ha en forventning om en reduksjon av tjenester i form av gevinstrealisering 1 million i 2019 til 1, 5 millioner kr i 2020.

Det forventes ytterligere uspesifisert kutt tilsvarende 50 000,- kr.

U.t. er bekymret for og ser det svært utfordrende å hente ut gevinster fra en organisatorisk og teknologisk endring samme år som endringen planlegges.

Gevinster vil komme i etterkant av en gjennomført endring, mens det i starten vil være en kostnad ifm endringsarbeidet

Som følge av en stor organisatorisk og teknologisk endring må det forventes et endringsarbeid og en kulturell- og verdiendring.

Det understrekes at det i samme periode vil bli en økning/behov for tjenester til enhetens brukere, jfr. statistisk nærmere 30 flere over 80 år!

Effektiviseringsgevinsten bør tilstrebe å unngå en økning av antall ansatte mot brukere av hjemmesykepleie og sykehjem.

En gevinstrealisering i denne størrelsesorden kan derfor synes vanskelig å nå.

3. Spesielle utfordringer

- Opprettholde tjenestetilbud og kvalitet i takt med behovet, grunnet bl.a. økte antall eldre, funksjonshemmede – uten at innovasjon- og velferdsteknologiens gevinster kan hentes ut, da arbeidet med implementering ikke er startet opp i noen grad.
- Et spesielt stort trykk på hjemmesykepleien som skal ivareta hjemmeboende helsetjenester, spesielt med tanke på at institusjonens målsetting om maks 20 sengeplasser.
- Organisere en fremtidsrettet, effektiv og tilpasset helse- og omsorgstjeneste
- Økende kompetansebehov.
 - Samhandlingsreformen setter krav til kompetanse. Pasienter har kortere liggetid i spesielt helsetjenesten, og har ofte mer kompliserte behandlingsutfordringer.
 - Kompetanse til ny velferdsteknologi (trygghets-, signal- og varslingsteknologi)
- Holde det arbeidsrelaterte sykefravær lavt, og øke nærværet.
- Ivareta systemkompetanse/ressurs til økende bruk av IKT/velferdsteknologi.
- Legge til rette for behandlingsplaner/tiltak ved forverring av helsesituasjoner for pasienter med kjente diagnoser. Kartlegge, planlegge og gjennomføre forebyggende tiltak for å redusere innleggelser i spesialisthelsetjenesten og institusjon.
- Imøtekomme Sørlandet Sykehus Helseforetaks strategiplan 2030. "Flere oppgaver overføres fra sykehus til kommunene".
- Legge til rette for god informasjon om legekontoet i Vegårshei, bl.a. Generell informasjon, konkret service, konkret informasjon og digital kontakt.

4. Målsettinger

Fra overordnet styringskort:

- ✓ Levere gode og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne

Suksesskriterier:

- ✓ Tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i organisasjonen
- ✓ Forventningsavklaringer ift bruker og tjeneste.
- ✓ God helhetlig forståelse og praksis på tvers av enhetene
- ✓ Frivillig innsats og deltagelse som et supplement til kommunenes tjenesteleveranse

5. Avsluttende kommentar

Hvordan vil enheten nå målsettingen med de tildelte rammene?

- ✓ Fortsette holdnings/endringsarbeidet blant ansatte, pårørende, pasienter og innbyggere ift arbeidet med en vellykket innlemming av hverdagsrehabilitering og forståelse for enhetens målsetting *"Flere hjelpetrengende skal mestre å bo hjemme."*

- ✓ Bidra til en god og positiv gjennomførings ift vedtatt omorganisering i helse og omsorgstjenesten.
- ✓ Foreta kontinuerlige revurderinger av alle enkeltvedtak. Ha fokus på LEAN, og unngå flaskehalser i tjenestekjeden. Nye tjenester som tildeles jfr enkeltvedtak blir vurdert "strengere".
- ✓ Leder har medarbeidersamtale med alle ansatte med fokus på måloppnåelse og resultatjobbing i team.

Tiltak for måloppnåelse:

- ✓ Videreføre driften av de ulike tjenestene
- ✓ Skape entusiasme og motivasjon blant ansatte
- ✓ Jobbe med ledelse i alle ledd
- ✓ Arbeide for et godt arbeidsmiljø blant ansatte
- ✓ Fortsatt fokus på gode tilrettelegginger for å redusere det arbeidsrelaterte sykefraværet

31.10.17

Anne Marie Isaksen

Enhetsleder åpen omsorg/helse

10.8. Vegårshei Bo- og omsorgssenter

Investeringer

Viser til innmeldte investeringsbehov for enhet 35 i perioden 2018-2021.

Det har blitt meldt inn behov for å avsette beløp til satsning på innkjøp av trygghets/ velferdsteknologi. Dette ble også meldt inn i 2017.

Samtidig er det signalisert stor usikkerhet om beløpets størrelse. Dette med bakgrunn i at den felles innkjøpsprosessen i Agder (30 kommuner) fremdeles er i startfasen, og at det fremdeles er usikkert hva implementering/ drift /utstyr vil koste.

Rådmannens forslag til investeringsbudsjett for Vegårshei bo- og omsorgssenter signaliserer satsning og innkjøp av trygghetsteknologi i 2018-2020

Det er i tillegg kontinuerlig behov for å skifte ut gammelt utstyr / senger/ komfyrer/ vaskemaskiner mv på sykehjemmet- også i 2021.

Drift:

1. Kort om enhetens aktiviteter og tjenester

Vegårshei bo- og omsorgssenter har definert 24 sengeplasser fordelt på 3 fløyer. (Budsjetttrammen for 2017 ivaretar 20 pasienter/ senger.)

Bygget inneholder i tillegg trygghetshybler som betjenes av åpen omsorg.

Fløy1 (somatisk)	8 enerom til kortidsplasser, langtidsplasser, rehabilitering og avlastning
Fløy 2 og 3	16 enerom til pasienter med diagnosen demens

Sykehjemmet har også institusjonskjøkken, vaskeri, samt eget renholdspersonale.

Kjøkken og vaskeri betjener:

- 20-24 pasienter på sykehjemmet,
- 16 beboere i omsorgsboligene,
- 15- 20 hjemmeboende som kjøper varm mat.

I tillegg tilbys catering og vaskeri- tjenester ut fra etterspørsel og kapasitet.

Vegårshei Bo- og Omsorgssenter har ansatte på vakt hele døgnet, og har også ansvar for nattbasen i hele kommunen, med unntak av Klokkartunet.

Enheten betjener kun lovpålagte tjenester

Vegårshei Bo- og Omsorgssenter styres bl.a. etter bestemmelsene i følgende lover og forskrifter: Arbeidsmiljøloven, Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester, Lov om pasient- og brukerrettigheter, Lov om helsepersonell. Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgssektoren og Næringsmiddelhygieneforskriften.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

	Ansvar 35 Bo og omsorgsenter	2018	2019	2020	2021
A	"Basisramme" 2018 iflg. opprinnelig budsjett 2017	25 884	25 884	25 884	25 884
B	Endring iflg. vedtatt økonomiplan 2018-2021	-110	-110	-110	-110
C=A+B	= Ramme iflg. vedtatt økonomiplan 2017- 2020	25 774	25 774	25 774	25 774
	<i>Tiltak/endringer relatert til B:</i>				
	1.Lønnskomp. for ansatte i sv.k.perm	-10	-10	-10	-10
	2.Det store heltidsvalget prosjekt	-100	-100	-100	-100
	Sum (B)	-110	-110	-110	-110
D	Effekt (+/-) av vedtak og politiske og administrative signaler/ønsker som ikke ligger inne i rammeforutsetningene i vedtatt øko.plan 2017-2020				
	Sum (D)	0	0	0	0
E	Effekt (+/-) av nye forutsetninger og forhold ellers, heriblant lønns- og priskompensasjon				
	1.Lønnskomp. som følge av lokale forhandl. i 16 og endringer i 17	399	399	399	399
	2. Kompensasjon for prisøkning utgiftsposter (2,5 %)	57	57	57	57
	3. Lønnskomp. vikarer	80	70	70	70
	4. Høyere pasientbelegg(4-5)de siste årene enn budsjettrammen ivaretar	1400	1400	1400	1400
	5. Lønnskompensasjon ansatte/ vikarer i svangerskapspermisjon (2 ansatte)	150	0	0	0
	6. Fagprogram ,Gerica innkjøp ny faktureringsmodul	25	0	0	0
	7. Innføring av velferdsteknologi, oppl./komp.heving	100	0	0	0
	8.Gode pasientforløp, kompetanseheving	100	0	0	0
	Sum (E)	2 311	1 926	1 926	1 926
F	Driftskonsekvenser (+/-) av nylig gjennomførte investeringer og planlagte investeringstiltak (iflg. forslag til investeringsprogram)				
	1.Korrigerings av budsjett 2017, strømutfgifter	200	200	200	200
	Sum (F)	200	200	200	200
G	Innsparingstiltak for å tilpasse seg salderingsbehovet/balansekravet i rådmannens forslag til økonomiplan for 2018-2021				
	1. Effektiviseringsgevinst større stillinger, ny org	-100	-500	-750	-750
	2. Høyere pasientbelegg(4-5)de siste årene enn budsjettrammen ivaretar	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
	3. Fagprogram ,Gerica innkjøp ny faktureringsmodul	-25			
	4. Innføring av velferdsteknologi, oppl./ komp.heving	-50			
	5. Gode pasientforløp, kompetanseheving	-100			
	Sum (G)	-1 675	-1 900	-2 150	-2 150
H = C+D	Netto driftsramme for enheten/rammeområdet i per. 2018-21	26 610	26 000	25 750	25 750
+E+F+G	(i 2018kroner)				

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget 2016 og planperioden ellers

A. Høyere pasientbelegg de siste årene enn budsjettrammen ivaretar:

-Flere inneliggende pasienter/ større pågang i forhold til foreslått budsjettramme:

- Pasienter med langtkommen demens
- Pasienter med behov for rehabilitering
- Medisinsk dårlige pasienter
- Behov for avlastning til pårørende med demente familiemedlemmer, andre alvorlige sykdommer

Budsjettrammen for 2017 og foreslåtte ramme for 2018 kan ivareta et pasientbelegg på 20 institusjonsplasser. I år har det vært et gjennomsnittlig pasientbelegg på 24 pasienter. Det er derfor meget utfordrende å nå målet om et pasientbelegg på 20 pasienter i 2018. (28,6% reduksjon siden 2012)

Regjeringen helse- og omsorgsbudsjett 2018 har sentrale mål, bl.a øke tilgjengelighet og kapasitet, samt styrke kvaliteten i helse- og omsorgssektoren.

Overordnet styringskort 2018 i Vegårshei kommune beskriver følgende mål:

- Levere gode og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne
- Gjøre tjenestene mer tilgjengelige
- Kompetansen til medarbeiderne skal være oppdatert og fremtidsrettet

B. Innføring av velferdsteknologi, opplæring og kompetanseheving, samt interkommunalt samarbeid :«Gode pasientforløp», kompetanseheving

Konsekvensene av Samhandlingsreformen viser at pasientene skrives ut tidligere fra sykehus, med økende krav til kompetanse hos de ansatte, og med økende ressursbehov til hver enkelt pasient. (Sørlandets Helseforetaks Strategiplan 2030: "Flere oppgaver overføres fra sykehus til kommunene")

Regjeringens plan for omsorgsfeltet 2015-2020 (Omsorg 2020) har bl.a følgende som hovedsatsningsområde " En faglig sterk helse- og omsorgstjeneste "(med endret og høyere kompetanse, nye arbeidsmetoder og nye faglige tilnærminger)

Vedtak i styret i Østre Agder beskriver også viktigheten av å avsette midler, for å legge til rette

Innføring av trygghets/ velferdsteknologi (bl.a digitale trygghetsalarmer og nytt sykesignalanlegg) samt forbruk av tid til implementering og opplæring.

«Gode pasientforløp» er et interkommunalt forpliktende samarbeid med alle kommunene i Agder + Sørlandet Sykehus. Dette arbeidet fokuserer på systematisk oppfølging / kvalitetsarbeid med brukeren i sentrum

Foreslåtte budsjettrammen for 2018 gir minimal mulighet til inndekning av lønnsutgifter i arbeidet med kompetansehevende tiltak.

C. Korrigering av budsjett 2017, strømutgifter:

Det har vært en økning av strømutgifter på "Nye Vegårshei bo- og omsorgsenter" i forhold til forventet forbruk, og den foreslåtte budsjettrammen tar høyde for dette.

D. Effektiviseringsgevinst større stillinger, ny organisering

Budsjettrammene for 2016 og 2017 forventet innsparing på til sammen kr. 900.000,-
For å finne dekning for ytterligere forslag til innsparing på kr. 100.000,- i budsjettforslaget for 2018, er det forventninger om effektiviseringsgevinst på sykehjemmet av prosessen «Større stillinger, ny organisering».

Det er utfordrende når effektiviseringsgevinsten tas ut før prosessen er avsluttet.

I tillegg er forventet ytterligere effektiviseringsgevinst på kr. 400.000,- i 2019, og 250.000,- i 2020.

Innføring av trygghets-velferdsteknologi er et virkemiddel for å unngå å øke ressursene i årene fremover med den demografiske utviklingen kommunen har foran seg i helse-omsorgssektoren.

Konsekvenser ved forslått budsjettramme:

- Meget utfordrende å nå forventet reduksjon i pasientantallet som foreslåtte budsjettramme legger opp til.
- Minimal mulighet til inndekning av lønnsutgifter i arbeidet med kompetansehevede tiltak i «Gode pasientforløp» i 2018.
- Minimal mulighet til inndekning av lønnsutgifter i pågående prosjektarbeid ved innføring av bl.a. velferdsteknologi, innovasjon, digitalisering, heltid og endring i organiseringen
- Minimal mulighet for nødvendig kompetanseheving hos sykepleiere/ fagarbeidere/ assistenter for å møte dagens og fremtidens behov
- Stor usikkerhet til forventede effektiviseringsgevinst i årene 2019- 2021

4. Målsettinger som skal kunne realiseres

Fra Overordnet styringskort 2018:

- Levere gode og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne

Suksesskriterier:

- Tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i organisasjonen
- Forventningsavklaringer ifht brukere og tjeneste
- God helhetlig forståelse og praksis på tvers av enhetene
- Frivillig innsats og deltagelse som et supplement til kommunenes tjenesteleveranse

5. Avsluttende kommentarer

Rådmannens foreslåtte budsjettramme for 2018 vil bli veldig utfordrende å oppnå, da sykehjemmet opplever økning i uforutsigbare aktiviteter som bl.a.:

- Pasienter med behov for store omfattende rehabilitering / medisinsk behandling innlagt fra sykehus til sykehjemmet
- Hjemmeboende pasienter med svært redusert helsetilstand som blir innlagt på sykehjemmet (alvorlig syke/døende, pasienter med diagnosen demens, pasienter med utagerende adferd mv)

- Pårørende`s behov for avlastning

Med de overnevnte usikkerhetsfaktorer/ utfordringer vil det være vanskelige å forutse hvor mange pasienter som vil være innlagt i 2018.

Antall pasienter i 2017 har i gjennomsnitt vært 4 mer enn planlagt.

Enhetsleder har vurdert ulike andre tiltak, i tillegg til nåværende omorganisering, for å imøtekomme rådmannens forslag til budsjettramme, men disse kan vanskelig la seg gjennomføre. Det vurderes enten som faglig uforsvarlig, eller at tiltakene ikke lar seg gjennomføre i praksis.

Det blir derfor ekstra viktig å fortsette arbeidet med holdningsendring blant ansatte, pårørende og pasienter ift:

- Innføring av trygghets-Velferdsteknologi
- Digitalisering
- Flest mulig skal bo hjemme lengst mulig
- Forventningsavklaring
- Samarbeid med frivillige

Samtidig som pasientene/ pårørende skal oppleve trygghet og forutsigbarhet.

*Vegårshei, 02.11.17
Unni M. Johansen
Enhetsleder*

10.9. Uttalelse fra Utdanningsforbundet

Konsekvenser for skolen av rådmannens budsjettframlegg.

Skolebidragsindikatoren som ble presentert på nyåret viste at Vegårshei i likhet med mange andre kommuner i Agder, ligger under landsgjennomsnittet hva angår elevenes faglige måloppnåelse. Dette er bekymringsfullt, men undersøkelsen fikk imidlertid ikke den medieoppmerksomheten som var ventet. Dette skyldtes delvis at undersøkelsen var vanskelig å forstå, samt at når man kompenserer/ korrelerer for ytre faktorer som levestandard og hvor ressurssterke foreldrene er, ser vi at skolens bidrag til elevenes faglige utvikling ligger omtrent på landsgjennomsnittet. Og ingen ting er som kjent bedre enn å ligge omtrentlig på landsgjennomsnittet! Det gjøres med andre ord en god jobb ved Vegårshei skole, men det betyr selvfølgelig ikke at vi ikke kan bli bedre. Vi som alle andre kommuner bør ha som mål å komme over landsgjennomsnittet. I dette bildet er det spesielt tre saker som vi i UDF vil ta tak i, og som vi mener vil kunne ha en positiv innvirkning på elevenes læringsutbytte; fortsatt å øke lærerkompetansen, få høyere lærertetthet og bedre de fysiske omgivelsene.

Øke kompetansen

UDF ser med bekymring på at rektor varsler å måtte si nei til vikarordning i forbindelse med videre og etterutdanning, som en konsekvens av reduserte driftsmidler. Kommunen betaler i dag 12,5 % av vikarordningen. Dagens stipendordning betalt av staten opprettholdes riktignok, men de fleste som har prøvd stipendordningen, vet at dette innebærer dobbeltarbeid og således stor ekstra arbeids-belastning på de det gjelder. Ikke minst for de som har 80 - 100 % stilling. Vi vil også minne om at etter og videreutdanning for å oppnå tilstrekkelig med studiepoeng i de ulike fag innen 2025, er et pålegg som kommer fra myndighetene og ikke omvendt. Dette innebærer igjen - etter UDFs sitt syn - at dette er en kostnad som stat og kommune må bære. Lærerne ved Vegårshei skole går på sin side inn i etter og videreutdanningsprogrammet med stor positivitet og iver og vi har i dag 6 stykker på videreutdanning, der flere (4) har valgt den nevnte vikarordningen. Ved å kutte ut denne ordningen er vi i UDF redde for at Vegårshei ikke klarer å oppfylle et av målene i styringskortet sitt, nemlig å: «Sikre riktig og god kompetanse i barnehage og skole».

Øke lærertettheten

Videre ser UDF med bekymring på at vi fortsatt har store klasser på enkelte trinn. Tidligere vet vi av erfaring at store klasser eller sen deling av store klasser, fører til lavere måloppnåelse blant annet hva gjelder nasjonale prøver. Dette skyldes i hovedsak at læreren

får mindre tid til hver enkelt elev, samt må bruke mer av sin tid på å holde ro i klassen/være klassestyrer.

UDF har for å bøte på situasjonen, gitt fra seg deler (60 % eller 10 timer) av sin tidsressursspott for byrdefull undervisning til delingstimer. Disse timene har gått til norsk, engelsk og matte og avhjulpet situasjonen noe, mens vi fortsatt har flere store klasser/grupper i de «mindre viktige» fagene. Fordeling av «byrdefull tidsressurs» er imidlertid en forhandling som må gjøres hvert år og i utgangspunktet står lærerne fritt til å bruke hele ressursene og alene til reduksjon av undervisning for de som har stor arbeidsmengde eller såkalt byrdefull undervisning. Dette har tradisjonelt kommet kontaktlærere, norsklærere og spes.ped lærere til gode. Det er dette som også er vanlig ved andre skoler og som tidligere også har vært praksis ved Vegårshei skole.

Vi må også minne om at regjeringen nå flere år på rad har øremerket bevilgninger til økt lærertetthet på 1-4. trinn. Det vi imidlertid ser som en trend i mange kommuner er at lærerressursene flyttes fra de høyere trinnene og ned på barnetrinnet, med det resultat at den samlede lærertettheten samlet fra 1-10 ikke har blitt høyere. Vi vet også at skoleeier da ofte svarer med at: jammen tenk hvordan situasjonen hadde vært uten disse øremerkede midlene da! Heldigvis har vi ikke hørt dette argumentet på Vegårshei, og vi håper også at vi slipper å høre det! Vi må kunne forvente at regjeringens satsning på småskoletrinnet samlet vil gi bedre lærertetthet sett 1-10. klasse under et og ikke bare en flytting av lærerressursene fra de høyere til de lavere trinnene. Vi har nå på Vegårshei fått til heldeling av 5 og 8. trinn, men vi har fortsatt store klasser på 7, 9 og 10. trinn.

UDF vil også minne om at politikerne nylig i overordnet styringskort har lagt inn å «Vurdere innføring av norm for gruppestørrelse og lærertetthet i skolen». I påvente av at vi får en nasjonal norm om klassestørrelse og lærertetthet, ber vi således om at Vegårshei går foran som en signalkommune som viser at de tar klassestørrelse og lærertettheten på største alvor og ønsker å gjøre noe med det. UDF håper i så måte på at lokalpolitikerne vil tørre å sette et tall på klassestørrelse og således bevilge/øremerke midler til å dele de klassene som i dag er store.

Bedre det fysiske utemiljøet

Vi ser med stor optimisme på den nye ungdomsskolen som etterhvert nå vil reise seg. Den nye ungdomsskolen vil ha mye å si for oss hva gjelder romsituasjonen, men med fokus på ny ungdomsskole står vi i fare for å glemme barne,- og mellomtrinnet. UDF ser derfor også med stor bekymring på at tidligere signaliserte midler til opprustning av utearealet på mellomtrinnet, nå er tatt bort igjen fra budsjettet. Mange som tidligere har gått på Vegårshei skole, vet at mange av lekeapparatene har stått der siden tidenes morgen og nå er i ferd med å falle fra hverandre. Ikke minst vil de etter hvert også representere en sikkerhetstrussel. Vi ber således om at kommunen er seg sitt ansvar bevisst og opprettholder sin opprinnelige intensjon om opprustning av utearealet på mellomtrinnet.

På bakgrunn av det ovenstående håper vi at politikerne tar seg tid til å se om det fortsatt vil være mulig å øke bevilgningene til skolesektoren noe. Vi er smertelig klar over at dette innebærer å ta fra noen andre, men økt satsning på skole og barnehage vil være en god investering med tanke på fremtiden og kunne føre til en mindre belastning på de øvre tjenestene i kommunen.

Mvh
Bengt Otto Adeler
Lokallagsleder i Utdanningsforbundet Vegårshei